

REPUBLIKA SRBIJA
NARODNA SKUPŠTINA
PETA SEDNICA
DRUGOG REDOVNOG ZASEDANJA
Drugi dan rada
5. decembar 2016. godine

(Sednica je počela u 11.05 časova. Predsedava Maja Gojković, predsednik Narodne skupštine.)

*
* *

PREDSEDNIK: Poštovane dame i gospodo narodni poslanici, nastavljamo rad Pete sednice Drugog redovnog zasedanja Narodne skupštine Republike Srbije u ovoj godini.

Na osnovu službene evidencije o prisutnosti narodnih poslanika konstatujem da sednici prisustvuje 120 narodnih poslanika.

Radi utvrđivanja broja narodnih poslanika prisutnih u sali, molim da ubacite svoje kartice u poslaničke jedinice.

Konstatujem da je primenom elektronskog sistema za glasanje utvrđeno da je u sali prisutno 115 narodnih poslanika i da možemo da nastavimo sa radom.

Prelazimo na tačke 1–7. dnevnog reda (zajednički načelni i jedinstveni pretres):

1. PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA I DOPUNAMA FINANSIJSKOG PLANA REPUBLIČKOG FONDA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE ZA 2016. GODINU,

2. PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA FINANSIJSKOG PLANA REPUBLIČKOG FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA 2016. GODINU,

3. PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA I DOPUNAMA FINANSIJSKOG PLANA FONDA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE VOJNIH OSIGURANIKA ZA 2016. GODINU,

4. PREDLOG ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA ODLUKU O IZMENAMA FINANSIJSKOG PLANA NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2016. GODINU,

5. PREDLOG ZAKONA O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O BUDŽETSKOM SISTEMU,

6. PREDLOG ZAKONA O BUDŽETU REPUBLIKE SRBIJE ZA 2017. GODINU, sa

–PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN REPUBLIČKOG FONDA ZA PENZIJSKO I INVALIDSKO OSIGURANJE ZA 2017. GODINU,

– PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN REPUBLIČKOG FONDA ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE ZA 2017. GODINU,

– PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN NACIONALNE SLUŽBE ZA ZAPOŠLJAVANJE ZA 2017. GODINU i

– PREDLOGOM ODLUKE O DAVANJU SAGLASNOSTI NA FINANSIJSKI PLAN FONDA ZA SOCIJALNO OSIGURANJE VOJNIH OSIGURANIKA ZA 2017. GODINU,

7. PREDLOG ZAKONA O DOPUNI ZAKONA O PRIVREMENOM UREĐIVANJU NAČINA ISPLATE PENZIJA.

Pitam predstavnika predlagača, ministra finansija, da li želi reč.

(Da.)

Izvolite, ministre.

Reč ima ministar dr Dušan Vujović.

DUŠAN VUJOVIĆ: Dobar dan. Dozvolite mi da u uvodnom izlaganju pomenem neke osnovne momente i kažem neke osnovne parametre koji su nas rukovodili u pripremi Predloga budžeta za 2017. godinu i pratećih zakona koji se pred vama nalaze.

(Vojislav Šešelj: Po Poslovniku.)

Je l' imate vi pravo mene ovako da prekidate?

PREDSIEDNIK: Ne, ne, ministre, molim vas, govorite. Poslanik se javio kad ste vi počeli već da govorite. Samo slobodno.

(Vojislav Šešelj: Što nemam pravo po Poslovniku?)

DUŠAN VUJOVIĆ: Dozvolite mi da na početku kažem...

(Vojislav Šešelj: Javio sam se po Poslovniku. Dozvolite mi da iznesem primedbu po Poslovniku, a onda slobodno nastavite. Neću vas uznemiravati.)

PREDSIEDNIK: Verujem, al' samo kad bi on vodio sednicu. A pošto mene uznemiravate, onda prvo ministar.)

(Vojislav Šešelj: Imam pravo po članu 172.)

Sve verujem.

Ministre, molim vas, samo nemojte da vas nešto ometa u vašem izlaganju...

Biće, svakako.

(Vojislav Šešelj: Ne može ministar da ignoriše narodne poslanike.)

PREDSIEDNIK: Ja sam tu.

(Vojislav Šešelj negoduje.)

PREDSIEDNIK: Al' ne može na silu, poslanice Šešelj. Ja imam puno razumevanja za poslanike, pogotovo opozicije, ali ne može na silu. Ministar je počeo da govori, a mi smo dobri domaćini pa ćemo ga pustiti da završi.

Izvolite. Samo, molim vas...

(Vojislav Šešelj: U pesmama peva...)

Sigurno će biti dobacivanja, al' nemojte ništa da vas ometa; ja sam vama davno dala reč. Izvolite.

(Vojislav Šešelj komentariše.)

DUŠAN VUJOVIĆ: Ako možete da mi dozvolite da nastavim, kao što znate, cilj uvodnog izlaganja je da informiše poslanike čime se Vlada rukovodila u pripremi Predloga budžeta za 2017. godinu i pratećih zakona, koji se u celini predlažu vama na razmatranje, diskusiju i usvajanje.

Prvo nekoliko napomena o tome šta je urađeno dosada i koji su polazni momenti u pripremi ovog budžeta. Mi se nalazimo u završnom koraku šeste revizije trogodišnjeg aranžmana iz predostrožnosti sa MMF-om, koji je koncipiran u jesen 2014. godine, odobren na Savetu direktora MMF-a februara 2015. godine i kojim je podržan Program fiskalne konsolidacije i ekonomskih reformi Vlade Republike Srbije, koji je ovaj parlament razmatrao i usvojio i u sklopu godišnjeg budžeta, i u sklopu fiskalne strategije, i u sklopu čitavog niza zakona i podzakonskih akata koji su posle toga doneti da se zemlja izvuče iz teške fiskalne situacije, da se vrati na putanju održivog pozitivnog rasta i da kompletira ekonomske reforme koje se produžavaju već nekoliko decenija, bezuspešno, bez završetka i bez osposobljavanja privrede da se nosi sa konkurencijom u regionu i u svetu.

Drugo, želim da konstatujem da je Srbija, da je polazna naša pozicija, ono što je urađeno, ostvarila ogroman napredak u objektivnim merilima investicione klime i uslova za vođenje biznisa u Srbiji. Jedan od pokazatelja je i Duing biznis lista, gde je Srbija napredovala sa 91. na 47. mesto. I ne samo to, nego se našla u grupi najuspešnijih zemalja koje sprovode reforme i koje time stvaraju uslove da pravi investitori dolaze u Srbiju, i domaći i strani, otvaraju nova radna mesta, podižu BDP i podižu standard građana Srbije.

Konačno, kao rezultat dvogodišnjeg rada ozbiljno je poboljšan kreditni rejting zemlje. Srbija se danas nalazi samo na jednu ili jednu i po stepenicu do investicionog rejtinga koji joj omogućava da bez važećeg aranžmana sa Fondom sama pristupa izvorima sredstava na svetskom tržištu, koji su, kao što znate, mnogo jeftiniji u smislu kamatne stope i mnogo izdašniji i bolji

u smislu rokova koji se mogu dobiti. Srbija će imati pristup sredstvima od 2% ili niže, na 10 ili više godina.

Rast privredne aktivnosti je u poslednjim godinama očigledan i, što je mnogo važnije, održiv na dugi rok. Pokretač privrednog rasta na strani tražnje bile su investicije izvoza, a kasnije ću pomenuti da se to postepeno i sada sa pravom prenosi na potrošnju.

Projekcija privrednog rasta za 2016. godinu po treći put je revidirana i ja neću polaziti od onih starih projekcija, samo od ovih novijih. Znači, govorilo se o tome da je maksimalni očekivani rast 1,8%. To je pomeren, u dva koraka, na 2,5%, sada govorimo o rastu od 2,7%, a može da se dogodi da rast bude i veći od toga.

Ovo je, s jedne strane, rezultat ubrzanja ekonomske aktivnosti u Srbiji, trajnog oporavka privrede Srbije i, što je mnogo važnije, priznavanja međunarodne zajednice, objektivnih institucija koje se bave analizom privrednih aktivnosti, da Srbija postepeno, polako ali sigurno izlazi iz krize i ulazi na onaj nivo ekonomskog rasta koji je i održiv i viši od proseka Evrope i samim tim polako hvata korak sa Evropom.

To je možda manje od očekivanja, pogotovo očekivanja nekih pojedinaca, ali je siguran i najbolji put da Srbija uhvati korak i polako zatvori onaj gep. Mi smo pre 20 godina bili mnogo bliži Evropi po svim pokazateljima razvijenosti standarda ljudi; sada polako ali sigurno počinjemo da zatvaramo taj gep.

Dopunski element je što se to sve odvija u uslovima izuzetne makroekonomske stabilnosti. Znači ubrzavamo ekonomski rast, preokret je bio u trećem kvartalu 2014. godine, odnosno to je bila najniža tačka, a posle toga se stalno, svakog kvartala situacija poboljšava i to se sve dešava u uslovima izuzetne makroekonomske stabilnosti.

Građani više ne moraju da brinu za realnu vrednost svojih dohodaka. Inflacija je stabilna, na nivou od 1,5% za prošlu godinu, odnosno u periodu januar – oktobar. Očekujemo da se ta stabilnost nastavi i čućete u našim projekcijama na nivou inflacije koja je sadržana u BDP-u da se isto takva tendencija očekuje.

Druga stvar, jako važna, mi smo posle 11 meseci, znači pre svega par dana zaključili knjige za 11 meseci i konstatovali da imamo suficit na nivou republičkog budžeta između 30 i 40 milijardi, da ne preciziramo baš tačno svotu, i da smo otprilike u ravnoteži na nivou bilansa opšte države. To je za Srbiju neverovatan rezultat. Da 11 meseci kumulativ bude takav, znači ne nekim preokretom na kraju godine, nego posle 11 meseci kontinualnog merenja deficita da se nalazimo u suficitu republičkog budžeta i uravnoteženom budžetu opšte države. Takvim rezultatom malo zemalja može da se pohvali.

Da vas podsetim, na početku godine smo projektovali i očekivali kao tačku na putu stabilnosti deficit od 4%, na nivou opšte države 160 milijardi, zaokružujem cifre, ili 120 milijardi na nivou republičkog budžeta. Danas imamo

suficit, posle 11 meseci, na nivou republičkog budžeta i, možda mali, minimalni ili nulti deficit na nivou opšte države.

Do kraja godine revidirane cifre govore da će deficiti biti upola manji, da će deficit opšte države biti 2-2,1%. Mislim da je realno da bude bolje od toga, čak i sa preuzimanjem dugova nekih preduzeća koja su vitalna za stabilnost u hemijskom kompleksu, da to bude značajno bolje od 2%, sa svim preuzimanjem dugova i obaveza, isplatom penzija, jednokratnih bonusa za penzionere, da ostanemo u tim okvirima.

Ja bih vas zamolio za malo parlamentarnosti; taj termin se koristi ipak, drugarski, svuda. Da bih ja vas slušao posle, poslušajte vi mene danas, molim vas. Ako možemo tako da se dogovorimo.

(Vojislav Šešelj: Ministre, niste hteli jutros da me saslušate...)

PREDSEDNIK: Ministre, ja vas molim da ne ulazite u polemiku sa njima. Oni su tu malo da dobacuju, da vas ometaju...

DUŠAN VUJOVIĆ: Narušavaju mi koncentraciju. Ja nisam protiv, ali...

PREDSEDNIK: Znam...

(Zoran Živković: Mi ne dobacujemo, mi smo...)

PREDSEDNIK: I to je namera da mi danas ne raspravljamo o budžetu. Čim tako počne sednica, ja imam jasnu sliku kako će da izgleda.

Molim vas, nastavite. Ministre, da li želite da nastavite?

DUŠAN VUJOVIĆ: Ja bih zamolio... Ako ne možemo da održimo minimalni nivo discipline, možda nema potrebe da izlažem.

PREDSEDNIK: Može... Kako da vam objasnim? Od 250 poslanika, 245 hoće da sasluša vaše izlaganje. Tako da većina prevladava.

DUŠAN VUJOVIĆ: Postoje druge prostorije za konsultacije, van ove sale, možete tamo da obavite konsultacije. Ja stvarno ne želim konfrontacije, ali stvarno mi smeta.

PREDSEDNIK: Molim vas, ministre. Verujem da vam smeta, svakom čoveku koji je posvećen svom poslu smeta...

DUŠAN VUJOVIĆ: Ja ovo govorim kao čovek.

PREDSEDNIK: Ali oni su uspeali u svojoj nameri, ministre. Da. (Aplauz.) Hvala.

Molim poslanike opozicije, pojedine naravno, da dozvole (jedan ili..., ja sam čula sam tri glasa) ministru finansija da obrazloži, i zbog vas i zbog javnosti, Predlog budžeta za 2017. godinu. Verujem da građani Srbije koji gledaju ovaj deo prenosa žele to da čuju.

(Zoran Živković: Povreda Poslovnika.)

Nema povrede Poslovnika, zaista, u vezi toga.

(Zoran Živković: Kako nema?)

Pa nema, nećemo da se igramo opstrukcije takve vrste.

(Zoran Živković: Ne igramo se uopšte, nego vi uništavate parlamentarizam.)

Poslaniče, vi niste dobili reč.

(Zoran Živković: Što onda pričate sa mnom?)

Ja vam izričem opomenu zbog ovakvog ponašanja za vreme sednice. (Aplauz.)

(Vojislav Šešelj: Povreda Poslovnika.)

Ne, ne, ministar ima reč. Samo da vidim s ministrom da li će iskoristiti svoje pravo.

(Dušan Vujović: Da li možete da mi omogućite da govorim?)

Evo, ja se trudim koliko god mogu, ali manjina ugrožava većinu ovde.

Ministre, nastavite, molim vas. Ja vas molim u ime Parlamenta Republike Srbije da nastavite svoje izlaganje i da vas ne ometa nešto što, očigledno, ima nameru da vas spreči da to radite.

(Neko od poslanika dobacuje: Evo i Čeda...)

Pustite vi poslanika Jovanovića, njemu ne treba advokat.

Izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Hvala lepo.

Kao što sam rekao, ostvaren je rast od 2,7%, a možda i više. Do kraja godine zabeležen je međugodišnji rast inflacije od svega 1,5%, što nas svrstava u red vodećih zemalja po stabilnosti u Evropi.

Što je još važnije od toga, paralelno sa uspehom na fiskalnom planu ostvaruje se zavidno unapređenje na strani platnog bilansa, tj. tekućeg bilansa plaćanja.

Srbija danas ima mnogo manji deficit, koji se kreće na nivou od oko jedne i po milijarde evra, a očekujemo da će strane direktne investicije premašiti to. Prema tome, Srbija će više dobiti u trajnim investicijama nego što je tekući bilans.

To je takođe prošle godine prvi put ustanovljeno, a ove godine će biti još veće. To je jako značajno. To znači da Srbija ne mora da pozajmljuje sredstva da bi finansirala deficit tekućeg bilansa.

Istovremeno ostvarujemo ovakve rezultate na fiskalnoj strani. Prema tome, naša potreba za zaduživanjem ne postoji ni na jednoj ni na drugoj strani. Mi se zadužujemo isključivo da bismo bolje upravljali javnim dugom, da bismo smanjili trošak javnog duga, oslobodili građane Srbije plaćanja visokih kamata, smanjuju se kamate, imamo poboljšanje na svakom od ovih frontova.

Pored toga, imamo rast zaposlenosti. Pozitivna kretanja na tržištu rada, a to potvrđuju podaci iz Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja, što je najvažnije, jer se tu uplaćuju porezi i doprinosi na plate i to je najbolja mera – prosečan broj formalno zaposlenih u oktobru 2016. godine povećan je za 1,4% na međugodišnjem nivou, što je u potpunosti rezultat rasta zaposlenosti u privatnom sektoru.

Znači, u državi i dalje važi zamrzavanje zapošljavanja, sa malim izuzecima koji se odobravaju odlukama posebne komisije koja odobrava to na

osnovu opravdanosti zahteva. Prema podacima Nacionalne službe za zapošljavanje ukupan broj aktivno nezaposlenih lica na kraju oktobra bio je 686.721 lice, što je za 4,8% manje u odnosu na isti period prošle godine.

Rezultat bržeg rasta zarada u privatnom sektoru – značajno su smanjene razlike plata između javnog i privatnog sektora. Setite se, na početku ovih reformi imali smo problem ne samo u tome što je javni sektor bio veći nego što treba, već što su zarade u javnom sektoru bile veće nego u privatnom sektoru, što je bio pogrešan signal na tržištu, da mladi ljudi i svi preferiraju zaposlenje u državnim i ostalim delovima javnog sektora, a ne u privatnom sektoru.

Ta se razlika sa 15% smanjila na 5%. Znači, država je još uvek ispred, ali država ima u proseku veći nivo kvalifikacija, iako to ne mora da bude jedini faktor u određivanju plata. Taj element još uvek preovlađuje i razlika je još uvek 5%, ali to je tri puta manje nego na početku ovih reformi.

Prosečna neto zarada povećana je u periodu januar–oktobar 2016. godine realno za 2,7%. Mala je inflacija, pa prema tome i mala nominalna povećanja daju dosta veliki realni rast, što je rezultat pre svega zarada u oblasti prerađivačke industrije i trgovine. Znači, u realnom sektoru hvatamo korak u onim granama gde je pad i zaostajanje bilo najveće i najdublje tokom devedesetih i tokom proteklih godina.

Realna prosečna neto zarada u javnom sektoru blago je povećana u periodu januar–oktobar, za 0,9%, pre svega kao rezultat dozvoljenih unapređenja i smanjenja broja zaposlenih na osnovu takozvanog prirodnog odliva, što je ili odlazak iz javnog sektora ili penzionisanje, a u privatnom sektoru to povećanje je 3,8% – znači više nego četiri puta veće. Prema tome, to je ono što želimo, da se smanjuju razlike u platama i da rastu realne zarade u privatnom sektoru.

Uspostavljen je željeni model rasta zasnovan na povećanju investicija i izvoza, što je garant njegove održivosti i, reći ću malo kasnije, postepeno stvaramo uslove da potrošnja, koja je godinama bila problem, hvata korak i počinje da predstavlja jedan od izvora rasta, ali na održivim osnovama.

Postavljeni trogodišnji ciljevi programa fiskalne konsolidacije koji se odnose na nivo strukturnog prilagođavanja fiskalnog deficita i udeo javnog duga u bruto domaćem proizvodu takođe imaju pozitivne tendencije.

Od planiranih 4% strukturnog prilagođavanja mi smo ostvarili već 3,9%. Znači, za dve od tri godine ostvarili smo skoro potpuno prilagođavanje. To je jako važan stručni termin, ali za obične ljude to znači da je održivi deo deficita sveden na meru koju ova privreda, koju ova zemlja može da podnese na dugi rok. Znači, nemamo više one strukturne elemente rashoda ili strukturne nedostatke na strani prihoda koji nas vode u bezizlaznu situaciju. Dakle, već smo rešili 3,9 od 4% identifikovanih elemenata.

Da ilustrujem sa druge strane. Kada smo 2014. godine podnosili rebalans budžeta, u decembru, deficit je bio 6,6% BDP-a. Ta 4% bi nas vratila ispod nivoa Mاستrihta. Znači ilustrativno, na tom primeru, tih 4% spustilo bi nas sa 6,6 na ispod 3%. Mاستriht je 3%, a za nas je malo oštrije bio postavljen

kriterijum, zato što ipak ova privreda ima manju sposobnost da se nosi sa deficitom, kao i zbog cene duga i zbog rejtinga koji imamo u svetu.

To je impresivan rezultat. Moramo da istrajemo u trećoj godini ovog programa. Ne moramo da nastavimo dalje. Tu imamo ozbiljno neslaganje i tu očekujem da sa Parlamentom imamo zajedničku poziciju, kada dođemo do onog nivoa fiskalne konsolidacije koji nas dovodi na održivu putanju ekonomskog rasta, zaduživanja i deficita, da ne preterujemo, nego da onda pažljivo nastavljamo sa programima investicija, stvaranja prostora za privatni sektor, održivog rasta svih kategorija, stvaranja prostora za privatni sektor i, najvažnije od svega, prostora za podizanje kvaliteta svih socijalnih usluga.

Znači, ne želimo mi da preteramo sa fiskalnom konsolidacijom. U ovoj zemlji ima jako mnogo mesta gde možemo da ponudimo kvalitetnije socijalne usluge, kvalitetnije obrazovanje, zdravstvenu zaštitu i sve ono što svi zajedno želimo da budemo, i na strani onih koji obezbeđuju ta sredstva i na strani građana, korisnika tih sredstava.

Fiskalni deficit opšte države, prema najnovijim procenama, biće upola niži od planiranog, a moja procena je da će biti i manji od toga. Nema realne osnove da se očekuje da će u decembru biti iskorišćena cela ta 2% koja su pred nama, čak i ako preuzmemo dugove koji se predlažu, a izgleda možda i neće biti realne osnove, pošto država ne može da preuzme te dugove ukoliko nisu zasnovani na realnim programima restrukturiranja tih preduzeća.

Znači, njihova strateška važnost je jedan element, ali održivost tih programa je drugi element. Nema smisla da bacamo narodski novac, što bi se reklo, u bunar bez dna. Prema tome, moraju da nam se ponude kredibilne garancije da su ti programi održivi, da su ta radna mesta održiva da bismo mi prihvatili na sebe deo tog opterećenja i preneli ga u budućnost.

Bolji fiskalni rezultati duguju se u ovoj godini pre svega boljim rezultatima na strani prihoda. Na strani troškova smo potrošili sve što smo planirali. Tu smo već bili ugradili uštede. Prema tome, na strani troškova smo već ugradili uštede, na strani prihoda smo ugradili neka mala poboljšanja.

Čujem da su ta pitanja već postavljena, neka mala povećanja, prilagođavanja pojedinih poreskih instrumenata koji su rezultat već višegodišnje prakse godišnjeg usklađivanja sa inflacijom kod nekih specifičnih poreza ili drugim merama usklađivanja formula, indeksacija i tako dalje. Uključujući to, ostvarili smo 110 milijardi veće prihode od prvobitnog zvaničnog plana. Od toga su 50 milijardi neporeski prihodi, a 60 milijardi su poreski prihodi, vrlo otvoreno.

U poreskim приходima imamo dva elementa – jedan se duguje oživljavanju privrednog rasta, i mi želimo da svi znaju, vrlo otvoreno, šta čemu duguje, a druga polovina se duguje boljoj i efikasnijoj naplati postojećih poreskih instrumenata. Prema tome, veći napor u naplati poreza je rezultirao tim poboljšanjem. Znači, 60 milijardi smo ostvarili boljom naplatom poreza, a 50 milijardi uštedama u javnim preduzećima, uplatom dividendi i svim drugim elementima, uključujući one licence za 4G itd. To su sve elementi koji se tretiraju

kao jednokratni neporeski prihodi – deo ima trajni karakter, ali ga mi i dalje tretiramo kao jednokratan – a 60 milijardi je povećanje poreskih prihoda.

Jako je važno da se trend povećanja efikasnosti nastavi. Iako nam međunarodne organizacije ne priznaju to povećanje prihoda, jako je bitno da shvatimo da je to sastavni deo boljeg funkcionisanja. Ostvarivanje boljeg rezultata dozvolilo je da u budžetu za 2017. godinu planiramo selektivno povećanje plata u pojedinim sektorima, koji najviše zaostaju po našim analizama. Mislim da se i vi intuitivno slažete sa tim. Znači, to je sektor obrazovanja, to je sektor zdravstva i to su neki drugi sektori koji imaju vrlo značajno mesto, a pored toga i sektori koji su bili izloženi povećanom naporu i povećanim rizicima, kao što su svi sektori povezani sa unutrašnjim poslovima, odbranom itd.

Povoljan fiskalni rezultat stvorio je prostor i za isplatu jednokratnih bonusa penzionerima u ovoj godini i trajno povećanje u narednim godinama. Mere fiskalne konsolidacije započete tokom 2015. godine spustile su primarni deficit na samo 0,5% BDP-a, a mi ćemo u narednoj godini imati primarni suficit. Znači, naredne godine ulazimo u primarni suficit. (Aplauz.)

Vrlo jednostavno: uzmete ukupni deficit, od njega oduzmete kamate i dobićete primarni deficit. Znači, naše kamate se planiraju za narednu godinu (već ove godine ćemo imati minimalni deficit) na nivou od 133 milijarde. Ako planiramo deficit na nivou Republike 69 milijardi a opšte države 70 i nekoliko milijardi, mi smo za onu razliku u primarnom suficitu. Znači, ta razlika u kamatama. Plaćamo trošak onog zaduživanja koje je nastalo u prošlosti, iz opravdanih ili manje opravdanih razloga. Obično su razlozi uvek bili opravdani, samo je bilo pitanje da li finansiramo likvidnost i neke nedostatke sredstava ili se planski zadužujemo da bismo radili strukturno poboljšanje privrede i stvarali osnovu za budući ekonomski rast; o tome možemo posebno da raspravljamo.

Kao rezultat svih tih dešavanja mi planiramo... Setite se, pominjao sam, u septembru smo imali rezultat od 70,8% učešće duga u BDP-u. Do kraja godine, zbog korišćenja nekih kredita, zbog korišćenja projektnih zajmova i zbog povlačenja prve tranše nekih kredita nama će učešće duga dostići plafon od 73,5% na kraju decembra ove godine, po našim projekcijama, i počće od te tačke definitivno da pada kao učešće u BDP-u u narednim godinama.

U prvoj godini koja će biti predmet vašeg razmatranja u budžetu to se planira na nivou od 72,8%. Nije veliko smanjenje, ali je značajno. Mi očekujemo da će to biti ta tačka preokreta i da će od tada učešće duga u BDP-u stalno padati dok se ne spustimo, nadam se, postepeno i stabilno, do nivoa Mastrihta, koji je oko 60%. Imajte u vidu da Mastriht vrlo mali broj zemalja EU poštuje. Prema tome, 60% ima jako mali broj zemalja, većina zemalja se kreće iznad našeg učešća duga u BDP-u i pritom je jako važan element da one plaćaju mnogo nižu cenu tog zaduživanja od nas. Mi tu hvatamo korak i smanjujemo tu cenu, ali je potrebno vreme da se priznaju rezultati fiskalne konsolidacije.

Za vašu informaciju, privatni sektor, pogotovo preko inostranih banaka, već priznaje te rezultate i refinansiramo dugove velikih javnih preduzeća

po kamatnim stopama koje su za dva do tri procenta niže, stabilno niže od onih stopa po kojima su se zaduživali pre nekoliko godina, a primeri su Srbijagas, EPS i ostali, koji, po ponudama, znači ne da ih bilo ko tera, nego sami, da bi zadržali ta preduzeća kao klijente, niko drugi ne može da uzme kredite veličine nekoliko stotina miliona evra, nude stope koje su ispod 3%.

Znači, mi se sada približavamo na svim frontovima. To je taj pozitivni efekat fiskalne konsolidacije na svim frontovima. Ne samo tamo gde štedimo u budžetu, nego se na svim frontovima ti rezultati šire. Znači, već sada javna preduzeća imaju manji trošak pozajmljivanja, zbog toga što imamo ovakve rezultate.

Za mene je jako važno da vam napomenem da na nivou bilateralnih susreta, bio sam iznenađen, kolege ministri privrede i finansija zemalja s kojima smo imali sastanke poslednjih meseci znaju do detalja rezultate koje Srbija ostvaruje i sa velikim stepenom interesovanja to prate i žele da primene u svojim sredinama. Privrede koje imaju stvarno dobre performanse pokazuju interes za naše rezultate.

Navešću samo dva primera direktnih razgovora, jedno je Mađarska, drugo je Slovenija. Oni, ljudi, iskreno cene to što mi ostvarujemo i žele da sarađuju i na nivou definisanja politika i na nivou ostvarivanja srednjoročnih ciljeva.

Šta planiramo za 2017. godinu? Projekcija ekonomskog rasta za 2017. godinu se, kao i za 2016, stalno poboljšavala i sada smo došli dotle da svi priznaju da je realna stopa rasta 3%. To je 0,8% više od prvobitne projekcije od 2,2%. Deficit, umesto projektovanih 2,8%, kada smo došli ovde sa prvim programom, projektovan deficit za 2017. godinu bio je 2,8%, a sada smo to spustili na 1,7% deficita opšte države.

Znači, oni su tada priznavali da bismo jedva izdržali 2,8%, a sada misle da je 1,7% realno i održivo, uključujući i ovo povećanje plata koje sam pomenuo, uključujući značajno povećanje investicione aktivnosti, tj. kapitalnih rashoda, koji su u interesu i razvoja privatnog sektora, i građana Srbije i povećanja konkurentnosti Srbije, tj. približavanja Srbije evropskim tržištima i spajanja juga i istoka Evrope preko Srbije.

Reforme koje smo dosada uradili i projekti koji su dosada u toku doveli su do rasta investicione aktivnosti od 5,7% i to je jedan od glavnih generatora privrednog rasta. U narednoj godini očekujemo da će od tih 3% investicije doprineti 1,2%.

Druga dva elementa koja će dovesti do povećanja rasta su neto izvoz sa 0,6%, znači raste izvoz, a uvoz raste sporije, i 0,6% od tih 3% će biti rezultat povećanja neto izvoza, a preostalih 1% će ići, znači 1,2%, 1,6%, doprinos potrošnje. Ostalo su sitnice, državna potrošnja i tako dalje – 0,2%. Znači, sada imamo postepeno pojavljivanje potrošnje u toj gami doprinosa rastu društvenog proizvoda. To je jako značajno.

Dozvolite mi da objasnim samo jednu digresiju. Svi žele rast potrošnje, kao konačni cilj. Kad smo pokušali da podsticanjem agregatne tražnje to uradimo početkom ovog milenijuma, ispostavilo se da smo imali, da upotrebim narodski izraz, veliko proklizavanje. Naime, mi smo podsticali agregatnu tražnju, ali ona nije dovoljno podizala domaću proizvodnju. Više je podizala uvoz nego domaću proizvodnju.

Što je bilo i očekivano, jer su ljudi posle deset godina sankcija želeli da kupe i automobile, i televizore i sve ostalo, želeli su da se zaduže. I sve je to bilo normalno i očekivano, jedini problem je u tome što je to bilo neodrživo. I onda, onog momenta kada su prestali grantovi, onog momenta kad su se doznake smanjile, kad je recesija udarila svetsku privredu, onog momenta kada smo potrošili pare koje smo dobili od privatizacije, ti izvori rasta su odjednom nestali. I to je bio znak, ja ne želim da opredeljujem ovde ni kolege ekonomiste, ni ljude iz politike, mi smo bili u situaciji gde je to bilo očigledno i lako sredstvo da se ubrza ekonomski rast, ali nismo sagledavali ograničenja tog rasta.

Kejns je u pravu, ali je u pravu za razvijene privrede koje iz nivoa proizvodnje 100% padnu na 80% zbog recesije. Pa se onda podizanjem agregatne tražnje vraćamo na taj nivo, kao kada skočite u bazen pa se odmah vratite, ali ako skočite niz vodopade, neće vam to pomoći, ne možete vi da isplivate sa dna vodopada na vrh, a privreda Srbije je bila na dnu jednog takvog vodopada. Prema tome, jedini način je da se popnete na drugi način i mi sada to radimo.

Sada se stvaraju mogućnosti da potrošnja postepeno, pre svega finansirana platama u privatnom sektoru, postane izvor rasta koji će velikim delom generisati domaću proizvodnju, domaću zaposlenost, a uloga države je da uštedama koje je uradila pripremi teren za to i da pametnim investicijama pripravi polje za rast privatnih investicija i održivog rasta na dugi rok.

Ovo je primenjeno znanje svih ekonomista i svih privreda koje su bile uspešne proteklih 50 godina. Ovo su uradile sve zemlje, kao što su Koreja, Kina i ostali. Koristili su mogućnosti koje imaju da dođu na održivi rast, da zatvore sve deficite i da ne budu zavisni od volje ili hira bilo koga van te zemlje. Aktivan odnos prema politici i ekonomskom rastu je presudan element i mi se u trećoj godini ovog programa, koji podržava Fond a koji je naš program, približavamo tom cilju.

Pored toga moram da naglasim efektuiranje; to znači investicije deluju na privredni rast u fazi izvođenja tako što podstiču građevinsku industriju i sve usluge koje se tim povodom generišu, a na duži rok podiže kapacitet privrede tako što zatvara nedostajuća mesta. Znači, auto-put gde završite dvadesetak kilometara koji nedostaju odjednom počinje da utiče na efikasnost privređivanja, odjednom svi krajevi koji su 200 ili 300 kilometara daleko od Beograda postaju bliži za sat, dva, ili tri, troškovi prevoza se smanjuju, evropska tržišta postaju bliža, bliskoistočna tržišta postaju bliža Srbiji, a može da se računa da logistika bude omogućavajući a ne ograničavajući faktor privrednog rasta u budućnosti.

Deficit tekućih plaćanja biće smanjen sa 6% u 2014. godini, kad je ova vlada, u ovom sastavu dobila mandat, na 3,9% u 2017. godini. To možda vama ne deluje mnogo, ali to je jako značajno, pošto se to radi bez bilo kakvih restrikcija, i to se radi pri kursu koji je prilično stabilan. Znači, ljudi još uvek imaju visoku motivaciju da uvoze. Iako i pored toga mi trajno unapređujemo i trgovinski bilans i tekući bilans plaćanja, to znači da sve ostale politike funkcionišu i daju pravi efekat.

Zašto je ovo važno? Zato što, ne ulazeći u sve detalje ovoga, ovaj makroekonomski okvir definiše okvir planiranja budžeta. Svi će vam reći da budžeti koji su bili planirani polazeći od rashoda nisu ostvarivi po definiciji. Logika da se prvo planiraju rashodi, pa da se onda prilagođava projekcija BDP-a da bi se to „fitovalo“ na rashode pokazala se kao poražavajuće neodrživa i štetna, bilo zato što je onda vodila u neku inflaciju ili neku takvu vrstu nezdravog prilagođavanja, bilo zato što je generisala dugove koji nisu bili održivi na duži rok.

Mi u projektovanju budžeta polazimo prvo od kontinuiteta svih onih mera štednje koje smo uveli na samom početku i realnog sagledavanja mogućnosti projektovanja, pre svega prihoda, a zatim prilagođavanja rashoda tom okviru. Prihodi su projektovani kao manje-više konstantan udeo u BDP-u, koji smo projektovali, kao što rekoh, polazeći od ostvarenja u ovoj godini, pa podigli to za 3% rasta realnog BDP-a i 1,6% deflatora, tj. inflacije u BDP-u.

Znači, kad pomnožite te dve stope, dobićete ukupno povećanje koje daje nominalni BDP od 4.400, to jest precizno 4.397 milijardi. To je ta čuvena ključna veličina u odnosu na koju se sve drugo projektuje. Mi smo na osnovu toga projektovali prihode koji onda, uz željeni nivo deficita, definišu i obim svih rashoda.

Ne samo to, mi smo sebi postavili još jedan zadatak. Mi godinama poboljšavamo obuhvat budžeta koji se u ovom parlamentu razmatra, pa smo sva finansiranja koja su bila tzv. ispod linije digli iznad linije, eliminisali smo finansiranje davanjem garancija za tekuću likvidnost, jer se to pokazalo kao neefikasno trošenje javnih resursa, i prešli smo na sistem sve većeg obuhvata u budžetu.

Ove godine pravimo jedan krupan korak u tom pravcu. U budžet uključujemo projektne zajmove. Znači, oni su se pre vodili na dva mesta. Prvo su se vodili u članu 3. kao nameravani i tekući zajmovi koje imamo, i vodili su se, naravno, u javnom dugu, onog momenta kad se efektiraju. Bili su planirani u članu 3. budžeta, ali nisu bili planirani u takozvanom finansijskom planu, znači u prihodima i rashodima budžeta, nego su se vodili kod korisnika budžetskih sredstava i tek su kasnije konsolidovani na nivou opšte države.

Ove godine želimo to da uključimo u deficit budžeta. Vi ćete primetiti da se onda investicije praktično udvostručavaju ove godine, zato što 43,5 milijardi projektnih zajmova uključujemo u budžet.

Šta to znači? To znači da je to predmet vašeg razmatranja. To znači da sva ta ministarstva i svi ti korisnici sredstava koji to rade moraju preciznije da planiraju projekte i da odgovaraju za dinamiku izvođenja. Mi smo godinama imali situaciju da je u budžetu planiran samo onaj deo koji se pokriva iz budžeta, a onaj deo koji se finansirao iz eksternih izvora nije bio planiran u budžetu.

Jeste bio naveden u članu 3, znači ništa se nije krilo od informacija, ali od člana 3. i ratifikacija kojima ste vi odobrali te kredite vi niste znali dinamiku korišćenja. Zato se i dogodilo da mi u neiskorišćenim kreditima imamo oko tri i po milijarde evra na koje plaćamo interkalarne kamate, na koje smo se obavezali i koje nam kreditori uzimaju kao potencijalni dug i što nam ograničava mogućnost optimalnog vođenja duga i projekata.

To nam je bilo nasleđe iz prošlosti. Želimo da to, korak po korak, potpuno eliminišemo. Ove godine pravimo krupan korak u tom smislu da sve projektne zajmove, 43,5 milijardi, uključujemo u budžet i cifre koje imate pred vama, ovih 69,1 milijarda, koja će biti cifra deficita republičkog budžeta, u sebi sadrži 43,5 milijardi projektnih zajmova. Znači, preostala cifra od 25,6, ako se ne varam, to je cifra deficita, koji je uporediv sa prethodnom godinom, to je cifra koja iznosi svega 0,6% BDP-a, to je cifra koja predstavlja rekord u budžetu koji je podnet Parlamentu na razmatranje od 2000. godine naovamo.

Znači, to je cifra koja je uporediva sa 2005, 2006. godinom. Ne govorim o izvršenju, govorim o predlogu Parlamentu. Vlade Srbije nikada nisu Parlamentu podnale budžet koji je imao manji predloženi deficit u onom delu koji je uporediv istorijski, 0,6%. Ja bih se kao ekonomista plašio da predložim bolje od toga. (Aplauz.)

Samo da budem jasan. U ciframa, ovo se poredi sa cifrom od 20,5 milijardi u odnosu na BDP od 1.750 milijardi, koji je bio podnet 2005. godine. To je bilo 1,2%, otprilike. To je ta razlika – ona je bila 1,2%, ovo je 0,6%. I dalje gledamo na ukupnih 1,6%.

Drugo, obratite pažnju, samo da bi bilo svima očigledno, pomeranjem između deficit opšte države se ne menja. Ovih 43,5 milijardi, to je otprilike 1% društvenog proizvoda. Znači 0,6%, plus 1%, plus 0,1% – da smo predložili u starom formatu, to bi isto bilo 43,5%, samo se ne bi nalazilo pred vama, nego bi se dešavalo u finansijskim planovima, Koridora Srbije itd., i vi biste to dobijali samo kao rezultat izvršenja, a ne biste imali mogućnost da direktno vidite realnost planiranja i odgovornost u izvršenju tog dela budžeta.

Mogu da nastavim detaljno da vam obrazložem sve elemente, ali mislim da će nastavak opšte rasprave i amandmani pružiti mogućnost da se mnogo detaljnije osvrćemo na sve elemente ovog budžeta.

Kao što znate, mi smo budžetski proces ove godine započeli dan nakon što su se stvorili uslovi. Na Odboru sam već rekao, naš budžetski kalendar zahteva da se krene 1. februara, kad to možemo. U situaciji kada imate trogodišnji program sa Fondom, vi ne možete da krenete 1. februara, prvo zato što biste morali da tražite pet puta neke saglasnosti, a drugo zato što bi nas to

nateralo da idemo sa mnogo konzervativnijim procenama. Setite se, već sam pomenuo cifru, 1,8% bi bio... Znači, da smo krenuli 15. februara i da smo dobili saglasnost, a ne bismo je dobili pošto je bila tehnička vlada i ne bi mogla da predlaže budžet, dobili bismo nivo BDP-a koji bi bio 3-4% a možda i više ispod ovog koji imamo danas.

Prema tome, u našem interesu je, bilo da sačekamo ostvarenje tri kvartala da bismo pokazali da imamo rast BDP-a od 2,7%, da nam to bude osnovica za rast BDP-a od 3%, koji je osnovica za sve ove rashode koje imamo. Prema tome, to vam je povezano. To se endogenizuje i, kad unapređujete svoje performanse, u vašem je interesu da kasnije podvučete liniju nego ranije. Ranije ako podvlačite liniju, imate manje. Ista stvar je kao kod zaduživanja za kredit. Ako sačekate par godina, plata će vam porasti i imaćete mogućnosti više da se zadužite i da efikasnije koristite svoja sredstva.

Drugi element koji je jako bitan – mi smo počeli da planiramo osnovne parametre ovog budžeta preko leta, ali se ispostavilo da nismo mogli tako lako da dobijemo saglasnost, jer je Vlada izabrana tek 11. avgusta. Bilo je iluzorno da očekujemo, nije bilo ni parlamenta, nije bilo institucije koja bi mogla formalno da predloži sve te elemente. Kad smo dobili tu potvrdu, 11. avgusta, mi smo imali već ključne elemente da krenemo u petu, odnosno četvrtu i petu reviziju, da se vratimo na put dinamike realizacije trogodišnjeg plana sa Fondom i onda smo, dva dana nakon dobijanja podataka za treći kvartal, krenuli u razmatranje šeste revizije, završili je u roku od dve nedelje i momentalno posle toga krenuli u pripremu parametara, tj. limita ovog budžeta, i u najkraćim mogućim rokovima to završili.

Znam da će biti dosta diskusije i komentara oko rokova. Mi nismo časili ni časa. Radili smo 24 sata dnevno od dana kad smo dobili parametre koji su održivi. Uspeli smo da održimo te parametre. To je zahtevalo dopunske iteracije u usaglašavanju prihoda i rashoda, ali smo uspeli da predložimo budžet koji nudi takvu vrstu saglasnosti i takvu vrstu kompromisa. Na vama je da procenite u svim elementima kako je to urađeno i da li je to održivo.

Moje mišljenje je da smo našli dobar kompromis, da smo one elemente troškova koji mogu da sačekaju odložili za neko buduće vreme, da smo one elemente gde smo mogli da nađemo uštede smanjili, i na tome sam zahvalan Parlamentu – 400 miliona koje je Parlament prihvatio kao smanjenje troškova nije presudna veličina, ali je jako dobar gest, dobar gest razumevanja i sudelovanja u tom naporu. Mislim da je to jako važno da bude, jer mnogi nisu pokazali solidarnost u tome. Znači, jako je važno da svi pokažu solidarnost, da sudeluju u naporu koji činimo da bismo izašli na čisto tle i imali osnovu budućeg rasta.

Treće, u limitima smo ponudili, očekivano, racionalizaciju u javnom sektoru i ponudili limite koji to uključuju u sebe. Pošli smo od realnih parametara za prvih devet, odnosno deset meseci, projektovali maksimalne mesečne iznose do kraja godine, uzeli u obzir tekuće konkurse i sve ostalo i

ponudili limite koji bi svima trebalo da budu dovoljni da se „preživi“ ova godina i da izađemo na zelenu granu, što kaže narod.

Mnogi su se tome suprotstavili, svi su hteli mnogo više. Ja znam da je mnogo lagodnije raditi bez ograničenja, ali morate da znate da često, kao kad ste bili student, morate da živite na ograničenom budžetu dok ne diplomirate, tako i ovo – dok ne završimo ovo, dok ne dobijemo potvrdu međunarodnih finansijskih tržišta da smo zemlja sa investicionim rejtingom, to moramo da istrpimo.

Bilo bi dobro da smo to uradili i održali onda kad smo imali. Sada izlazimo iz jedne krize i nalazimo se na dobrom putu da to ostvarimo. Pogledajte, kad vam sve rejting-agencije to priznaju, na nama je samo da održimo još nekoliko ovih koraka i da to dobijemo, da to valorizujemo. Ako sad odustanemo, trošak je neverovatan. Odustajanje samo po sebi nudi vam perspektivu koja nije baš ružičasta.

Što se tiče investicija, tu smo išli od projekata: gledali smo projekte koji su u toku, gledali smo projekte koji su važni, gledali smo projekte koji najviše pomažu da se završe putevi, železnica, veze u energetici itd., i štedeli smo koliko smo mogli, al' nismo hteli da sečemo granu na kojoj sedimo. Pokušavamo da nađemo, videćete, jedan kredit unutra koji se odnosi na završavanje tih projekata, pošto ne možete da tražite posebne projekte za završetak desetak kilometara auto-puta koji su sticajem okolnosti ostali nezavršeni. Prema tome, tražimo jedan projekat koji će biti zasnovan na metodi, to se zove *results based financing*, znači finansiranje na osnovu već ostvarenih rezultata.

Vi nešto radite po svojoj metodologiji, nadam se uz napredovanje, (u Glavi 5, koja se odnosi na javne nabavke), uradite put i kažete – molim vas da nam refinansirate taj deo troškova. Oni pregledaju, ko god finansira pregleda to i kaže – to je urađeno po tim i tim standardima, mi priznajemo deset miliona po kilometru tog puta, izvolite, za deset kilometara možete da dobijete sto miliona refundaciju tih troškova. Prema tome, mi tog momenta prenosimo to sa budžeta na eksterni izvor finansiranja i možemo da nastavimo dalje da rešavamo probleme koje imamo u pojedinim oblastima.

Sem toga, nama finansiranje nije ograničavajući faktor. Nama je cilj da smanjimo trošak finansiranja. Nama je cilj da spustimo trošak finansiranja ispod stope rasta. To je jako važno. Znači to je presudni element. Ako u onoj formuli održivosti javnog duga imate tri elementa, jedno je primarni bilans, ako je on pozitivan, odnosno imamo primarni suficit, on vam sam po sebi smanjuje učešće duga. Ako vam je trošak kamata manji od privrednog rasta, onda vi od rasta plaćate kamate i još vam nešto ostaje. Ako ta dva elementa rade za vas, vi se nalazite na silaznoj putanji i vi se nalazite na putu izlaska iz krize.

Konačno smo imali elemente koji se odnose na aktivnu politiku države, znači subvencije, i povećali smo subvencije u poljoprivredi i poslali signal svim ministarstvima koja vode realizaciju subvencija da pokušaju da unaprede efikasnost subvencija, to znači da ne održavamo modele subvencija

koji ne daju rezultate, što se godinama radi. Tu postoje realni interesi, realni otpori, ali nama je cilj da ne smanjujemo subvencije, nego da povećavamo njihovu efikasnost.

Deo subvencija su čisti kapitalni rashodi, to znači, deo subvencija koje su učešća u kreditima jesu isto što i kapitalni rashodi na drugom mestu, samo što se oni prebacuju Železnicama, Koridorima i tako dalje, kao učešće u kreditu. Prema tome, to su čisti kapitalni rashodi. Trebalo je to da bude ugovoreno tako da država plaća to učešće, ali ne znam zašto je tako ugovoreno da mi prenosima njima sredstva, a onda oni tim sredstvima plaćaju.

Deo subvencija je nasleđe prošlosti. Imamo tri-četiri subvencije koje su takve. Jedne su za Železnice, nadoknađujemo razliku u platama, a drugo su rudnici uglja, koji nas čekaju kao problem koji su imale sve zemlje i EU i koje sada više nisu ili nameravaju da izađu, ali sve zemlje u tranziciji. Prema tome, tu nismo mi jedini, ali jedini nismo dosada formulisali strategiju kako da rešavamo taj problem. Treće su subvencije Javnom servisu. One se nastavljaju zbog toga što oni do sada nisu uspeali da nađu način da veći deo finansiraju iz sopstvenih ili sopstveno prikupljenih izvora.

Deo subvencija, koji je stimulativan, ostaje u Ministarstvu privrede. Pitanje efikasnosti toga je pitanje upravljanja, a ne pitanje iznosa. Prema tome, vi tu imate pravo da predložite metode koje će bolje i efikasnije koristiti sredstva iz budžeta, da se podstiče onaj tip aktivnosti koji će nam podstaći maksimalnu zaposlenost, povećanje bruto domaćeg proizvoda i rast i blagostanje, odnosno standard stanovništva.

Sa ovim zakonom paralelno u proceduru ide i nekoliko pratećih zakona. Ne bih sada ulazio u detalje, ali samo bih vam rekao da smo neke stvari morali da predložimo u zakonu o budžetskom sistemu da bi uopšte ovaj budžet mogao da prođe. Znači, prvo se odnosi na uvođenje narednog koraka u programskoj strukturi budžeta. Korak po korak mi se približavamo programima, znači da gledamo celinu trošenja sredstava.

Najbolji primer su rashodi za zdravstvo. U budžetu se nalazi samo oprema. Mi ne vidimo u budžetu onaj deo koji se odnosi na domove zdravlja, kliničke centre. Mi imamo pare za investicije u klinički centar, ali ne vidimo ništa drugo. Programsko budžetiranje će omogućiti da to vidimo u celosti.

Preduzimamo korake da se nastavi finansiranje iz EIB-a, recimo, Evropske investicione banke, za kliničke centre, ono što je bilo zastalo, i da se završi Klinički centar Srbije u Beogradu, da se što pre nastavi proces za Novi Sad i Kragujevac i da se time sa Nišem kompletira nova generacija kliničkih centara i time postigne... Ali da bi to imalo smisla, mi bismo bar morali da znamo u budžetu ko će biti ljudi koji će to koristiti. Ne da ih dovodimo u pitanje, nego da znamo da će oni efikasno da koriste sve to što je uloženo da bi pružili stanovništvu kvalitetnu dijagnostiku i kvalitetno lečenje.

Postoji dopuna u domenu fiskalnih pravila. Naš zakon o budžetskom sistemu stavio je ograničenja, i pravila indeksiranja koja su bila

zamrznuta i pravila utvrđivanja plata. Svim ovim promenama koje smo uradili želimo da plate u javnom sektoru ostanu, odnosno da se nastavi da se kreću blagom putanjom smanjenja učešća plata. Trenutno se nalazimo na 8,4%. Pored svih ovih povećanja koje smo predložili i uklopili, želimo da se spustimo, tendencijski, ka 8%. Nismo opredelili tačno godinu u kojoj će to biti, al' smatramo da je to nivo koji je održiv. To sve moramo da promenimo u zakonu o budžetskom sistemu da bi bilo usklađeno.

Želimo da produžimo režim zabrane zapošljavanja, koji je uveden decembra 2013. godine pa komisija za zapošljavanje po izuzetku od pravila to dozvoljava. To je trebalo već da pređe u jedan novi režim, gde bi na čelu bilo Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave. Tu se malo kasni i zbog toga produžavamo postojeći režim do kraja naredne godine, da bi se sve to pripremilo i da bismo u narednoj godini imali njihove dokumentovane odluke gde i kako, da umesto linearnog smanjenja znamo gde postoje viškovi, da može bez smanjenja.

Postoje neka pitanja koja vidim da su već upućena, koja su vrlo opravdana – šta se dešava sa agencijama koje su pre desetak godina osnovane kao dopuna, odnosno nadomeštenje ograničenih kapaciteta države? To su vrlo legitimna pitanja i ovo bi trebalo da se rešava na taj način, da se agencije spajaju. Primer Agencije za privatizaciju to najbolje govori. Onog momenta kad se ispuni neki mandat i kada se stvore uslovi, te agencije treba da postanu ili sastavni deo ministarstava pod kojima se nalaze ili da polako imaju jedan, da kažem *exit strategy*, period izlaska; ako su obavile svoju funkciju, one više nisu potrebne.

Želimo bolje da uredimo administrativne takse. Želimo da, pored ovoga što sam rekao, finansijski planovi uključuju detalje projektnih zajmova i čitav niz drugih fiskalnih disciplina jedinica lokalne samouprave. Ove godine smo prvi put rekli u instrukcijama na lokalnu da svi primene nešto što bih ja mogao da kažem jednom rečenicom, znači da primene ista pravila fiskalnog ponašanja, konsolidacije na nivou gradova i opština kao što primenjujemo na nivou Republike. To je važno. Važno je da očekujemo od gradova i opština da se ponašaju na isti način. Neće se sve na isti način rešavati, ali pristup je jako važan.

Preciznije uređujemo sadržaj završnog računa. Imamo pitanja oko završnog računa, tj. budžeta Republike. Mi smo sve svoje korake uradili još u junu, predali smo to u proceduru. Imali smo dve runde razgovora o detaljima i „peglanja“ nekih razlika u metodologiji sa DRI. Očekujemo da će uskoro to biti dostavljeno Skupštini, prvi put posle 2003. godine. Znači mi smo svoj deo posla uradili, sad je samo pitanje finalizacije, odlučivanja i dostavljanja tog završnog računa.

A imamo ozbiljna pitanja. Pitanja su kod nas, pošto imamo jednogodišnji budžet, razna – kako se vode donacije, kako se knjiže jednogodišnje hartije od vrednosti, pošto se one prodaju ne po nominalnoj vrednosti, nego po diskontnoj. Znači, ako prodate nekome hartiju od vrednosti od 100 dinara na godinu dana, on je kupi za 95; odjednom je u računovodstvu pitanje kako se ona vodi, da li se vodi po 95 ili se vodi po 100. A pošto se kod

nas kamate i glavnica vode na različitim mestima, ako imate keš sistem budžetiranja, onda imate problem kako se to na pravi način vodi.

U drugim zemljama taj problem ne postoji, kod nas postoji. Zato što su kamate iznad linije, a ovo je ispod linije, razumete?, odjednom se pojavi razlika. I sad ne deluje dobro da DRI, poštujući svoju metodologiju, kaže da postoji razlika, kao da je neko nešto ukrao, razumete? Jer država je prodala za 100 nešto što se po svetskim normama prodaje kao 95, jer on na kraju godine dobije 100 i tu je uračunata kamata. To je samo jedan primer. Imamo niz takvih primera koje pokušavamo da rešimo.

Više se i neke odredbe koje uređuju rad Fiskalnog saveta, a koje definišu prostor u budžetu. Želimo veći prostor da bismo mogli neravnine u planiranju budžeta bolje da akomodiramo. To je onaj deo koji sam ja želeo ovde da naglasim: izmene u Zakonu o penzijskom osiguranju, planu RFZO i planu SOVO, to su sastavni deo paketa i bez toga budžet ne bi bio kompletan.

To je ono što sam ja hteo da kažem u uvodnom izlaganju. Znam da sam preskočio mnogo stvari, ali ne bih želeo više da dužim. Imaćemo prilike da u raspravi odgovaramo i na vaša pitanja i da govorimo o svim drugim elementima.

Samo još datumi oko finalizacije. Mi smo posle podnošenja Predloga budžeta Vladi imali 103 milijarde dopunskih zahteva. Jedini način da se to reši je bio da se to uradi kroz dve iteracije. To je uzelo nekoliko kritičnih dana, jer nismo znali na koji način i nismo hteli to da lomimo preko kolena. Morali smo da imamo proceduru koja će nas dovesti do rešenja. Do rešenja smo došli, ali smo potrošili nekoliko dana u tom procesu. Hvala lepo. (Aplauz.)

PRESEDAVAJUĆI (Đorđe Milićević): Zahvaljujem, ministre Vujoviću.

Poštovani narodni poslanici, sada, u skladu sa članom 87. Poslovnika Narodne skupštine, određujem pauzu do 14.00 časova.

Poštovane kolegice i kolege, podsećam vas i pozivam da prisustvujete Posebnoj sednici Narodne skupštine, koja je ranije zakazana za 14.00 časova, a raspravu o zajedničkom načelnom i jedinstvenom pretresu o predlozima akata po tačkama 1–7. dnevnog reda nastavljamo od 15.30 časova. Zahvaljujem.

(Posle pauze – 15.40)

PRESEDNİK: Poštovani narodni poslanici, saglasno članu 27. i članu 87. stavovi 2. i 3. Poslovnika Narodne skupštine, obaveštavam vas da će Narodna skupština danas raditi i posle 18 časova, zbog potrebe da Narodna skupština donese zakone iz dnevnog reda ove sednice, i obaveštavam vas da ćemo večeras raditi, možemo da se dogovorimo, ali do 21 sat, pa ćemo nastaviti sutra sa raspravom, zavisi koliko stignemo danas.

Molim da dobijem listu.

Samo listu da dobijem, pa da mogu da prozovem.

Ovlašćeni, Zoltan Pek.

ZOLTAN PEK: Hvala. Poštovana predsednice, poštovani predsedniče Vlade, članovi Vlade, dame i gospodo narodni poslanici, pred nama je jedan od najvećih zakona što treba da donesemo, to je zakon o budžetu za sledeću 2017. godinu. Predlogom ovog zakona je planiran relativno nizak deficit, od 69 milijardi dinara. Ovo je već treća uzastopna godina gde su planirani rashodi nominalno manji od planiranih rashoda u prethodnom periodu.

Ovde treba da istaknemo, od kada sam ja narodni poslanik, ove godine smo dobili ostvarenje budžeta od 1. januara do 30. septembra ove godine. Treba da pohvalim Ministarstvo finansija, jer dosada to nikada nije bilo u praksi, a ove godine smo to dobili. Vidi se po ovom ostvarenju da imamo, ili smo imali, suficit od 27 milijardi dinara; mislim da će se do kraja godine ovaj suficit povećavati, kao što je gospodin ministar rekao na Odboru za finansije.

Šta bih rekao za ovaj zakon? Mislimo da je jako realan i dobro je planiran, što se tiče i prihodovne i rashodovne strane. U ovom budžetu postoji i jedna novina, gde su uključeni i veliki infrastrukturni projekti, koji ranije nisu bili uključeni u budžet. To je za pohvalu.

Mislimo da bi ovaj budžet bio bolje planiran da su stavljeni oni rashodi zbog lošeg poslovanja naših velikih javnih preduzeća, ali mislim da će to u sledećoj godini biti odrađeno, ako se iz godine u godinu bude poboljšavalo planiranje našeg budžeta. Kada su u pitanju velika javna državna preduzeća moram da istaknem da je pre dve godine donesena odluka da se više neće uzimati garancije za pokrivanje lošeg poslovanja ovih velikih javnih preduzeća, i mi smo to tada pohvalili, a vreme je pokazalo da je to bila dobra odluka.

Pošto u ovom budžetu ove garancije iznose oko 40 milijardi dinara, a ako pogledamo budžet ili planirani budžet za 2015. godinu, ove cifre su bile oko 80 milijardi dinara, što znači tu je već prepolovljeno. Vreme je pokazalo da je to bila dobra odluka. Nažalost, ovi rashodi su ostali, ali polako će i oni nestati iz našeg budžeta.

Kao što znamo, plaćamo kamate za korišćenje, nažalost, i za ne korišćenje kredita i za same garancije. Kamate kao rashod u našem budžetu su dosta velike, ovde u ovom budžetu za 2017. godinu cifra je oko 134 milijarde dinara. Trebalo je iskazati da su ove kamate iz godine u godinu stalno rasle. Gledao sam 2012. godinu – tada je bilo 60 milijardi dinara odvojeno za kamate, sada je 134 milijarde. Ali treba istaći da je ovde nivo kamata za 2017. godinu šest milijardi manji nego za 2016. godinu. Znači, ovde vidimo poboljšanje od šest milijardi dinara, što je isto pozitivno.

Sledeće velike stavke u našem budžetu su plate i penzije. Prvo bih o platama nekoliko reči. Kao što smo videli u zakonu o budžetskom sistemu, sledeće godine će se plate povećavati zaposlenima u obrazovanju, u policiji, vojsci, zdravstvu i u sudstvu, pa i u nekim drugim segmentima. To u našem budžetu iznosi oko 10 milijardi dinara. Znači, povećanje ide 3–6%, u zavisnosti od sektora, o kojim radnicima je reč.

Ovaj efekat će malo ublažiti racionalizacija koja bi trebalo da se odradi u javnom sektoru u vezi s brojem a zaposlenih, a ovde su, kao što smo videli, budžetirana sredstva za otpremnine oko dve milijarde dinara. Još treba da istaknem da smo produžili za godinu dana zabranu zapošljavanja kod korisnika javnih sredstava.

Kao što sam rekao, druga najveća stavka u našem budžetu su penzije, a jedna pozitivna stvar jeste da ćemo u sledećoj godini penzije povećavati za 1,5%. To nisu velika sredstva ako gledamo pojedinačno, to iznosi sedam milijardi dinara u našem budžetu.

Ovde bih istakao, ne znam da li ste pratili, odnos između broja penzionera i broja zaposlenih. Mi smo tražili jednu statistiku u Vojvodini, i u vojvođanskim gradovima samo u dva grada ima veći broj zaposlenih od penzionera, to su Subotica i Novi Sad. Znači, ovu tendenciju broja zaposlenih moramo da povećavamo da bi se ova loša tendencija prevazišla.

Ako gledamo subvencije, istakao bih samo one za koje se već godinama borimo, a to su subvencije za poljoprivredu. Ovde vidimo, u ovom budžetu, i pohvala za Ministarstvo, kao i za celu Vladu, da se povećao budžet poljoprivrede, koji iznosi 43,8 milijarde dinara, što je za 3,3 milijarde dinara više od budžeta što smo imali u prošloj, 2016. godini.

Još jedna pohvala, za to što od ove 3,3 milijarde dinara 2,2 milijarde idu na investicije. Ovo je četiri puta više nego u prošloj godini, a ova sredstva za investicije namenjena su za podsticaj u stočarstvu, za nabavku opreme i mehanizacije. Mi smatramo da je bitno da poljoprivredni proizvođači znaju unapred na šta mogu da računaju i na koja sredstva mogu da računaju.

Kao što sam rekao, i prethodnih godina smo se zalagali za to da se za poljoprivredu izdvaja što više sredstava. Ovim predlogom je predviđeno pet hiljada dinara po grlu za krave i za uzgoj teladi za tov, što dosad nije bilo u podsticajima i što je po našem mišljenju isto pozitivna stvar.

Predlogom ovog budžeta je predviđen i povraćaj u iznosu od 50% novca za nabavku specijalizovanih traktora, i za voćarsku i za vinogradarsku proizvodnju, i 50% za hladnjače i objekte za preradu. A 2012. godine bio je jedan popis poljoprivrede gde se vidi da je, nažalost, 95% tadašnjih poljoprivrednika imalo traktore starije od 20 godina. Da ne govorim o kombajnima, o tanjiračama, o plugovima i o drljačama. Znači, oni su jako stari. Mislimo da je ovo sada velika i dobra stvar što imamo podsticaj za nabavku mehanizacije.

Što se tiče prihoda, vidimo da nam je ove godine prihodovna strana povećana i najveći prihodi su, kao i svake godine, prihodi od poreza. Kod poreskih prihoda imamo najveći rast kod poreza na dobit, od 28%, dosta je veliki rast kod poreza na dohodak građana, 23,3%, i imamo porast carine za 11%. Kao što je gospodin ministar rekao, ovaj porast dela poreza je zasnovan na efikasnoj naplati poreza, što je povećano u 2016. godini. To je isto pozitivno, ali trebalo bi još malo poboljšati.

One mere koje su preduzete za suzbijanje sive ekonomije, crnog tržišta, imaju određeni efekat, ali, nažalost, nisu baš značajne. Samo da navedem jedan primer. Ja živim na severu Vojvodine, u jednom malom gradu, u Senti. Kad odem na pijacu, šverceri donose robu iz Mađarske i ja kilogram sira mogu da kupim na toj pijaci jeftinije nego kad pređem u Segedin da pazarim u nekom velikom tržnom centru. Ovo je suludo, ja bar tako mislim. Znači, ovde moramo da preduzmemo nešto da bismo sivu ekonomiju stisli malo dole, a naročito crno tržište.

Što se tiče sredstava za AP Vojvodinu, mi se svake godine zalažemo za to da Vojvodina dobije svoje pare, što je u Zakonu o budžetskom sistemu predviđeno. Znamo da su određeni prihodi taksativno navedeni, znamo koliko prihoda se dobija na osnovu poreza na dobit, na osnovu poreza na dohodak građana, i ovde bih imao jednu primedbu u vezi s porezom na dobit – zna se da veliki broj fabrika koje posluju u Vojvodini imaju sedište u Beogradu, a to znači da se porez na dobit koji plaćaju fabrike koje posluju u Vojvodini, nažalost, plaća gde je sedište fabrike. Ja cenim to što biznismeni moraju da otvaraju sedište u Beogradu, ali to nije statistika, nego je to činjenica.

Mi smo i prošle godine rekli da još nismo doneli zakon o finansiranju Vojvodine, nažalost, i zakon o izmeni Zakona o nadležnostima, ali mislim da ćemo ga kad-tad doneti. Jer, ako dobro znam, u Akcionom planu Vlade Republike Srbije za ispunjavanje preporuka Evropske komisije, usvojenom na sednici Vlade 6. decembra 2012. godine, u tački 37. navedeno je da se Vlada obavezuje da usvoji zakon o finansiranju Vojvodine i da će formirati radnu grupu koja će pripremiti nacrt. Ovaj zadatak je imalo Ministarstvo finansija i privrede. Nažalost, dosada ovo još nije odrađeno, ali mislimo da će se jednom to završiti.

Kao što znamo, iz budžetskih sredstava AP Vojvodina dobija transferna sredstva i ima sredstva koja se ulažu u kapitalne investicije. To je pozitivna stvar. Izdvojio bih nekoliko kapitalnih ulaganja za koja smo se mi, u neku ruku, zalagali već godinama. U ovom budžetu je, kao što je bilo i u prethodnom, navedena stavka da je izdvojeno 300 miliona dinara za deo Koridora 10, što mi zovemo „ipsilon krak“, gore kod Subotice. Mislim da treba da pohvalimo predsednika Vlade što je urgirao i ove godine su počeli radovi na tom projektu.

Dakle, u ovom budžetu je izdvojeno 300 miliona dinara – za 2018. godinu je planirano još milijardu dinara, a za 2009. godinu 800 miliona dinara. Treba istaći da je ovaj deo Koridora 10 počeo da se gradi 1990. godine, a za 26 godina je urađeno samo 11 kilometara ili polovina ovog dela puta.

Druga investicija je Narodno pozorište u Subotici i u poslednja dva budžeta isto je bila jedna stavka za to. Prošle godine je bila stavka od 35 miliona dinara, a ove godine smo vodili pregovore u vezi s ovom investicijom i predali smo amandman gde predlažemo da u budžetu bude izdvojeno za ovu stavku 111 miliona dinara.

Treba znati da je 2006. godine potpisan jedan trojni ugovor, između Vlade Republike Srbije, Vlade AP Vojvodine i Grada Subotice. Ovo je trojni ugovor gde su navedene obaveze u vezi s finansiranjem ove investicije: 45% snosi Vlada Srbije, 45% Vlada Vojvodine i 10% Grad Subotica.

Za Pozorište treba znati da ono ima tradiciju oko 200 godina. Ova zgrada je izgrađena 1854. godine, 1904. godine je rekonstruisana, 1915. godine je delimično stradala u požaru, pa je ponovo 1926. godine rekonstruisana, a od 2006. godine je ponovo u izgradnji. Mi smo uradili procenu – da bi se ovaj projekat završio, trebalo bi oko milijarda i 250 miliona dinara za naredne tri godine.

U saopštenju Vlade Pokrajine od 22. oktobra ove godine, nakon održane zajedničke sednice Vlade Republike Srbije i Vlade Autonomne Pokrajine, navodi se da je predsednik Vlade, gospodin Aleksandar Vučić, rekao da će i Narodno pozorište u Subotici biti završeno, kao i da će za finansiranje različitih institucija nacionalnih manjina biti povećana sredstva u odnosu na ovu godinu. Dakle, za prošlu godinu je bilo 35 miliona, a u ovoj godini će biti 111 miliona; mislim da je premijer održao svoje obećanje.

Kao što sam rekao, imamo amandman za budžet u vezi s ovom investicijom. Nadam se da će ga Vlada prihvatiti.

Sledeći projekat je isto važan za nas. To je projekat „Park Palić“, gde se ulaže deset miliona dinara u razdelu Ministarstva turizma.

Na kraju bih rekao da će Poslanička grupa SVM–PDD glasati za ovaj budžet. Hvala što ste me saslušali.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima predsednik Vlade, Aleksandar Vučić.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, uvaženi gospodine Pek, ja bih u nekoliko rečenica želeo da odgovorim na neke od vaših konstatacija, uz zahvalnost za podršku koju pružate budžetu i uz zahvalnost za veoma korektnu saradnju koju imamo sa brojnim vašim kolegama u Vladi Srbije.

Veoma sam ponosan na činjenicu i spreman da dođem ovde da to obrazložim, ne da to govorim sam negde u studiju već da dođem u narodni parlament, u Narodnu skupštinu da to pred svima kažem. Sa iskrenim ponosom mogu da kažem da nam je ovo najbolje krojen, a realno skrojen budžet koji smo imali.

Ja sam proveo u ovom parlamentu mnogo godina, znam kroz šta smo sve prolazili i zato se neću ni obazirati naročito na primedbe da je budžet stigao kasno. Jer nekada nam je stizao i u februaru i u martu, nekada smo 31. decembra u 11 sati bili zamoljeni, gospodin Nikolić i ja, da pustimo da taj budžet prođe da ne bismo imali privremeno finansiranje. Ali to valjda govori o onima koji takve primedbe iznose, kao i onima koji su birani istovremeno uz budžet, pa im ništa od toga nije smetalo a danas im nešto smeta.

Zašto je ovo najbolje krojen i najbolje sastavljeni budžet? Zbog onih koji su govorili da iznosim neistine o tome da je ovo najniži deficit koji je predviđen planom budžeta, čak i planom je ovo najniži deficit u savremenoj srpskoj političkoj istoriji, a niži je deficit u 2016. od onoga koji smo imali 2005. i 2006, koje su pominjali kao najuspešnije godine. Naime, lako ću vam to objasniti, uz sve podatke koje sam doneo, i uveren sam da će i građani Srbije to veoma jednostavno i te kako lako razumeti.

Tu negde počinju naši problemi. Pokušaću danas da govorim o tim mukama da bih došao do Vojvodine, da bi ljudi u Vojvodini videli da izdvajamo više novca, a da i sam ne razumem zašto neke stvari radimo. Valjda radimo samo zato što su u skladu sa zakonom, a nisam siguran da nam je to najpametnije i da po tom osnovu i na taj način najviše novca ostavljamo sebi i svom narodu.

Dakle, mi smo ove godine predvideli... Ne zaboravite, u budžetu o kojem smo raspravljali prošle godine u ovo vreme predvideli smo da Vladin deficit bude 122,1 milijardu. I to je bilo ono što je bilo predviđeno kao dobar deficit i za MMF kao put ka izlasku iz krize u drugoj godini mandata Vlade i drugoj godini programa sa MMF-om Vlade Republike Srbije. Mi smo uspeli da postignemo to da na današnji dan imamo – a nemamo gotovo nikakvih prihoda, mislim na bruto domaći PDV 1,9 milijardi u decembru, dakle nikakvih prihoda u decembru, a imamo i dalje rashode – suficit od 31 milijarde, Nenade, ako se ne varam. Govorim o Vladinom budžetu.

To nije bio slučaj, a evo zašto nije bio slučaj. Oni vam kažu – imali smo suficit od 0,6%. Znae kako smo imali suficit? Tako što su računali, finansirali su deficit iz privatizacionih prihoda, a privatizacioni prihodi su bili 545 miliona evra, samo što to nisu prijavili, a mi i što smo imali ove godine na nivou do 30 miliona evra, nemamo ih kao prihod u budžetu, ništa veliko nismo prodali, ništa nismo privatizovali, imamo ono što su nam uobičajeni prihodi.

To su vam, najčešće, porez na dodatu vrednost, najviše naravno, zatim akcize, zatim svi ostali prihodi, porezi, takse i sve ono što država ubire. Dakle, mi smo napravili stabilno i čvrsto i jasno finansiranje, koje se ne oslanja na takozvana jednokratna plaćanja, u *one-off payments*. Ne zavisimo od toga da li ćemo da prodamo jedno ili drugo preduzeće.

Najbolji primer vam je 2006. godina. U 2006. godini mi smo imali mali deficit, ali sada ćete da vidite kako. Formalno. Imali smo 362 miliona evra deficit. To je duplo lošije nego ove godine, ali imali smo relativno mali deficit formalno. A na osnovu čega? Na osnovu privatizacionih prihoda koji su ušli u opšte prihode budžeta, koji su iznosili čak milijardu i devetsto miliona. Prodat je „Mobtel“ Bogoljuba Karića za milijardu i petsto i nešto miliona. I to vam se računalo kao prihod budžetski, i to kao redovni prihod.

I šta se onda dešavalo, ljudi, da biste razumeli gde i zašto počinje naša ekonomska kataklizma? Onda su sve vreme, svi rashodi su sastavljeni po tim prihodima koji nisu bili realni i ozbiljni, i onda smo imali rashodnu stranu za 2007, posebno 2008. godinu, kad je nekom palo na pamet da uvećava dodatno

rashodnu stranu, dakle onda smo ušli u potpunu katastrofu jer više nema šta da se privatizuje. Mi od 2008. godine nemamo šta da privatizujemo. Sve nam je na nivou od 60, 50, 60, 50 miliona evra na godišnjem nivou. Nema privatizacionih prihoda.

Obratite pažnju. Mi u budžetu za 2017. godinu nismo uračunali prihode *upfront payments* za Aerodrom, eventualno, ili bilo šta da radimo oko Telekoma, EPS-a... Ne planiramo, ali vam kažem – nema toga u budžetu. Aerodrom planiramo, ovo ne planiramo. Ali nema ni Aerodroma u budžetu. Nema da se mi oslanjamo na to da ćemo... A sasvim sigurno ćemo, za *upfront fee* bez koncesije, koja ide na godišnjem nivou plaćanje, za taksu, uzeti više od 300 miliona evra. Nema tih 300 miliona evra u budžetu. Ne računamo ih na prihodnoj strani da bismo pokrili rashodnu stranu, već pravimo na zdravim nogama.

I prvi put ono što smo uradili, vraćam se na vaše pitanje, gospodine Zoltane Pek, u ovom budžetu, i to je pohvalio i Paja Petrović, što inače nikada ne radi, prikazujemo naše rashode za „Bor“. Prikazujemo da imamo teško, loše stanje, da smo nesposobni da upravljamo „Borom“ kako treba i da ćemo da damo minimalno dve milijarde dok ne rešimo to pitanje u prvom kvartalu sledeće godine. To je velika i hrabra odluka. To se nikada nije dešavalo. To nikada nismo imali u budžetu. Sve što nam je bilo ispod crte, mi sad stavljamo iznad crte.

Prvi put projektne zajmove stavljamo iznad. Mi nemamo ovaj deficit o kojem govorimo – 2,1, 2,4 posto ove godine. Zna li zašto ga pokazujemo? Pokazujemo ga zato što sve pare koje trošimo za koridore, sve pare koje trošimo za puteve, sve pare druge koje nikada nismo prikazivali, koje uzimamo kao zajmove od Rusa, Arapa, Kineza, bilo koga, sad ih prikazujemo i sad ljudi mogu da vide da smo te pare potrošili. Ne igramo se više sa tim.

Iako uvećavamo i plate u javnom sektoru i penzije u odnosu na prošlogodišnji budžet, rashodi budžeta, odnosno budžetski deficit je predviđen na gotovo dvostruko manju sumu, na 69,1 milijardu. Ali nama nije to 69. Da nam je ista metodologija (ja sam doneo tu tabelu) kao prošle godine, da nismo bili dovoljno hrabri da ubacimo projektne zajmove, nama bi predviđeni i predloženi deficit ovde pred vama bio svega 25 milijardi. Dakle gotovo ne bismo imali deficit, svega 200 miliona evra.

Ali smo mi uvrstili sve što možemo da uvrstimo, jer ništa nećemo da krijemo. Hoćemo da sve bude otvoreno i transparentno. Hoćemo da ljudi vide na šta se troši njihov novac. Hoćemo da ljudi vide da to ide u tom smeru, a prvi put, pošto neko pita zašto su robe i usluge nešto više – pa nešto su više, između ostalog, što smo planirali da kupimo oružje i oruđe, što možete da vidite; neću uopšte to da krijem od vas. Dalje u detalje neću da ulazim.

Ali to, kao što vidite, s lakoćom progutamo i s lakoćom savladamo. Nemamo problema baš nikakvih. Zato sam ponosan na predloženi budžet, jer smo u 2016. godini imali izvanredno izvršenje, izvanredno punjenje budžeta, prihode bolje. Paja Petrović, neko ko mnogo više zna i ko je mnogo više strog od mnogih od nas, za ovaj budžet kaže sledeće. Kaže da je budžet realno

projektovan, što znači da su prihodi konzervativni (uvek ih mi postavimo da su niži nego što stvarno posle toga budu), rashodi realni. Iznos deficita, kako kaže profesor Petrović, obezbeđuje da javni dug krene da pada. To kaže i MMF, to kaže Svetska banka, to kažu svi.

Oni pozdravljaju uključivanje projektnih zajmova u budžet...

(Poslanici dobacuju.)

Pristojnost se obično iz kuće donosi, pa ne bi bilo zgoreg da se toga prisetite kada dođete u Narodnu skupštinu Republike Srbije.

(Aplauz.)

Pri svemu tome ne zaboravite da smo mi, kada pričamo o rashodima, povećali minimalnu cenu rada za 7,5%, što znači da će svi oni koji su bilo u privatnim fabrikama, bilo u državnom sektoru, kojih je mnogo manje, a koji su bili na minimalcu, imati 7,5% veća primanja, da će učitelji i nastavnici imati 6% u odnosu na ono što bi neko rekao kako je uzeto, a to nije uzeto pošto nije ni postojalo, jer se finansiralo ni iz čega, već iz obveznica koje su skupo plaćene, po kamatama od 7,5%, danas, od 1. januara i, naravno, budućnosti naše dece, što bi rekao profesor Vujović, dakle danas imaju i više od onoga što su imali, jer su kumulativno imali četiri ili pet, plus šest, potpuno svejedno, i jedno i drugo je više, dakle imaju više, ali imaju na zdravim osnovama i svake godine će imati sve više.

Dakle, to je nešto što je tačno. Ono gde su nam problemi i vi ste, gospodine Zoltane, potpuno u pravu, ili bi trebalo da kažem gospodine Pek, oprostite, molim vas, nisam ništa loše mislio, dakle mi imamo probleme u nekoliko preduzeća, bilo da su to javna preduzeća, bilo da su to akcionarska društva u kojima je većinski državni kapital.

Dakle, kao što su neki nekada finansirali sve svoje probleme, i vratiću se na to na kraju, prodajom najpre kapitala, i to budzašto, rasprodajom, pljačkom državne imovine, zatim prodajom imovine, i time su finansirali deficit, mi više nemamo čime da finansiramo deficit. I nije Vlada 2008. godine bila toliko lošija od prethodnih vlada, već nije imala šta da proda čime bi finansirala deficit, već je morala da se zadužuje. Danas smo mi to uspeli da sredimo, da skrešemo i da više takve probleme nemamo.

Šta je naš problem? Problem nam je RTB, problem nam je „Resavica“, problem je „Azotara“, problem je MSK, problem nam je bio, a nadam se da su završeni pregovori, Antiću, sa „Petrohemijom“, jer tu imamo teške pregovore i razgovore sa Rusima, gde treba da isplatimo sada, do kraja godine, 105 miliona evra starih obaveza. Da znate, 105 miliona evra je 13 milijardi dinara, kada o tome govorimo. Ako to uspemo, problem sa „Petrohemijom“ više nemamo. I oni imaju dobar novac na računima, kao što vam EPS ima danas 500 miliona evra. Pola država u regionu nema 500 miliona evra na računima, a EPS ima, uz sve probleme sa kojima se suočavamo tamo.

Naravno, problemi su još i u EPS-u i u „Železnici“, ali mislim da imamo dobar dijalog i sa sindikatima i u EPS-u i u „Železnici“, da sa radnicima i

sa ljudima to možemo da rešavamo. Nama je potreban još uspešniji menadžment, ali mislim da se i MMF i Svetska banka i svi slažu da to ide ka boljem.

Što se tiče Vojvodine, o tome želim da otvorimo dodatnu diskusiju ovde u Parlamentu, jer sve vreme se govori o 7%, a ja sam spremio da vam kažem da mi ove godine izdvajamo 7,3% naših prihoda. A da me pitate kako i zašto smo mi sve ovakvu papazjaniju napravili, ja to nisam u stanju da vam objasnim, kakva su nam to bila i ustavna rešenja i šta smo radili. Ja mogu da razumem političke razloge, al' da neko finansijski i ekonomski ovako zamuti vodu, jer ovo su pare koje mi dajemo gotovo bez obaveza, samo to treba da imate u vidu.

Mi dajemo Pokrajini da ona dodatno ojača ono što mi već plaćamo. Nema nikakvih primarnih suštinskih obaveza na nivou Pokrajine. Mi plaćamo penzije, mi plaćamo puteve, mi plaćamo plate, mi plaćamo sve. Mi dajemo pare da bi Pokrajina isplatila pokrajinskim institucijama. Nema originarnih prihoda, nema ničega.

(Čuje se komentar: Da se ukine?)

Koliko god puta nešto ponavljao o uljudnosti i pristojnosti, nije dovoljno, ali voleo bih da sam čuo odgovor koji bi imao veze sa ekonomijom i finansijama, a ne sa politikom. Što se politike tiče, ja razumem šta znači politička autonomija malo bolje od vas. Ovde pričamo o finansijama i ekonomiji, i niko nije govorio o ukidanju političke autonomije, odnosno teritorijalne autonomije o kojoj ovde pričamo. Samo nemojte da mi govorite o finansijama i ekonomiji, pošto to bolje čitam i bolje razumem, a nisam nijedan kontraargument od vas čuo.

I ovde imate ispod crte, na šta sam želeo da vam ukažem, ono što vi ne možete lako u budžetu da vidite, mi smo izdvojili, možete da vidite, 56 milijardi, a mi smo vam izvukli ispod crte i mogu to da vam dostavim, Zoltane, šta je to što još mi plaćamo, to je na nivou 6,07. A mi vam pored toga dajemo još 11.499.000.000, ukupno 67.187.000.000, što je 7,3%. Dakle, na to dodatno vam donosi i devet milijardi subvencija za poljoprivredu, govoriću vam samo najveće sume, 465 miliona za Batrovce, granični prelaz, Projekat mađarsko-srpske železnice – 850 miliona. U to uopšte ne ulazi Ipsilon krak, o kojem su svi pričali u ovoj sali. Nikad nisu krenuli da ga grade; mi raspisali tender, uzeli domaću kompaniju i krenuli da ga radimo i gradimo.

Zatim dajemo za izgradnju novog zatvora u Pančevu 386 miliona. Zatim dajemo 300 miliona za granični prelaz Kelebija – petlja Subotica jug. Samo da biste imali u vidu, to vam nije vidljivo u ovome, ja sam samo izvukao da je to nešto čime se ne plaćaju plate, a što direktno Vlada Srbije daje Pokrajini da bi učestvovala. Jer kad vi kažete 45:45, to je 90%, to su, bre, sve naše pare, samo mi njima damo kao sredstva da bi oni mogli da se pojave. I to ljudi u Srbiji treba da razumeju.

Dakle, 171 milion za Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja, u skladu sa Zakonom o socijalnoj zaštiti. To je sve ispod crte.

To je sve što vidite u budžetu, ali nije u jednom ogranku, u dve ili tri alineje napisano, kao što bi se očekivalo.

Trudili smo se i, čini mi se, uradili najbolji budžet. Ljudi moraju da znaju da smo mi to radili sa MMF-om, a ne sami. Da smo radili sa najvećim finansijskim stručnjacima koji su ovde bili, koji su nas do poslednjeg trenutka mučili za „Resavicu“ i za naše garancije, čime ćemo mi da garantujemo ako oni krenu da traže primanja ovakva, primanja onakva, i ako generišu dramatičan gubitak, čime ćemo da obezbedimo tolike penzije, čime ćemo da obezbedimo ovolike plate. Za sve, kao što vidite, imamo čisto, pokriveno, na vrlo konzervativan način.

Ja vam unapred kažem, i sledeće godine će rezultati biti bolji od onoga što ćete vi ovde da izglasate. Biće bolji, jer mi se ne utrkujemo da nešto predstavimo u Skupštini i da budemo na televiziji uspešni, nego čekamo bolje rezultate, a da pre toga budemo potpuno realni, ako hoćete čak i konzervativni. I to je smisao svega.

Ukoliko budemo uspeli dogodine, i to je naš još jedini problem, da generišemo veći rast... Procena MMF-a je 3%. Nije lako ostvariti to i biće teško da se to ostvari, a ja se, opet, nadam da možemo da idemo i značajno preko toga. Naravno, za to imamo veći CAPEX, imamo za 120% uvećane kapitalne investicije, koje prikazujemo u budžetu, u potpunosti, prvi put, sa 43 milijarde na 92 milijarde. Kad pričamo o milijardama, ljudi treba da znaju da je jedna milijarda 8,5 miliona evra, da znaju da je to ogroman novac, da je jedna milijarda ogroman novac, kad pričamo o dinarima.

Dakle, ako to sve uspemo, nama ostaje, uz uvećanu potrošnju, svakako očekujemo uvećanje potrošnje posle povećanja primanja za građane i u privatnom i u javnom sektoru, čak nešto uvećanom i za penzionere, a nadamo se da će biti još prostora za jednokratne uplate i penzionerima i drugim našim građanima, kao što smo imali ove godine slučaj – onda verujem da ćemo imati uz investicije i izvoz, na kojima smo zasnovali rast, veliki rast u ovoj godini. Podsetiću vas, bio je planiran na 1,2%, a završiće na 2,8%, najverovatnije. Sledeće godine očekujemo da to bude još značajno više. To nam daje priliku da uvećavamo plate dodatno, da uvećavamo penzije, ali to znači, ne zato što smo mi mnogo dobri i pametni, da, mi smo disciplinovani i odgovorni, ali to znači da smo mi uradili više. Kad imamo 3% rasta, ljudi treba da znaju da to znači da smo stvorili milijardu i sto miliona evra vredniju imovinu, da smo za toliko više toga novog napravili u Srbiji. (Aplauz.) To neće da padne s neba, mi to moramo da stvorimo.

I poslednje pitanje koje ste vi, Zoltane, pokrenuli je pitanje sive ekonomije. Ne znam da li ste primetili, mi uopšte nismo uračunali u ovom budžetu na prihodnoj strani povećanje prihoda koje će nastati usled dodatno pojačane borbe protiv sive ekonomije. Nismo, zato što je to jedna užasno teška borba.

Ja ću vam navesti primer od jutros, koji je na mene užasno i razočaravajuće delovao. Dobio sam Izveštaj Poreske uprave – Dragana Marković prosledila za predsednika Vlade, za Kabinet – u kojem se sagledava šta je Poreska uprava radila na području Beograda, Niša, Kragujevca, Novog Sada, Bajine Bašte i ne znam kojih još mesta. Od 70 objekata, 60 objekata u punoj meri ne evidentira promet preko fiskalne kase. O broju prijavljenih radnika da ne govorim.

Kada pogledate koliki je to procenat, zašto kažemo da je 30% od ukupne ekonomije? Zato što u proizvodnom smislu i tamo gde rade stranci tu je minimalan *tax evasion*, tu je minimalna poreska utaja. Pre svega u ugostiteljstvu i u mnogim drugim sferama kod nas, mi, očigledno, nismo u stanju sa tim da se izborimo, iako se žestoko borimo. Zato što kod nas potrošači...

Kod nas postoji da se opsuje majka državi po svaku cenu, a ljudi ne razumeju da su, kada ne dobiju fiskalni račun, sebi odmorili, da uz svaki fiskalni račun koji uzmu nisu pomogli onome od koga nisu uzeli, jer je on to već uračunao u cenu, samo će da ima ekstraprofit na tome, već da su odmorili državi da zbog toga neće biti Ipsilon kraka, da zbog toga neće imati dobru prugu, da zbog toga neće imati dobar put, da zbog toga neće imati uređenu bolnicu.

Jer mi sad, recimo, samo opremu za nišku bolnicu moramo da platimo, Zlatibore, 634 miliona. Mi treba da platimo 634 miliona samo opremu za Klinički centar u Nišu. To će biti *state of the art*, i oprema i...

(Narodni poslanici Miloš Bošković i Aleksandra Čabraja dobacuju.)

Je l' vi imate neki problem? Ozbiljniji, izgleda. Imate ozbiljniji problem? Ali ja nisam stručnjak za te probleme, da vam kažem. (Aplauz.) Za svašta sam stručan, al' za to nisam stručan, verujte mi. To je neki teži problem. Neke druge ministre moram da prizovem u pomoć.

Ne, sad će da me uče i engleski, ali šta da vam kažem. Verovatno ja ne znam, a oni znaju. Da, šta ćete; to vam je tako.

Ono što je veoma važno, to je da nastavimo da budemo disciplinovani, da budemo odgovorni i, ukoliko svake godine budemo imali rast oko tri, preko 3%, uz ovakvu finansijsku disciplinu, bojazni za Srbiju nema i straha za Srbiju nema. Verujem da možemo da zajednički uradimo, iako je ljudima izgledalo to kao nemoguće, ni ja nisam sasvim očekivao ovako dobre budžetske rezultate, nadao sam se da budu dobri, ali nisam očekivao da budu ovako i ovoliko dobri, nama sad ostaje i podizanje kreditne aktivnosti, i podizanje drugih izvora rasta, uz kapitalne investicije o kojima smo govorili koje mi finansiramo, treba da pomognemo i razvoj privatno-javnog partnerstva i dalje privatno ulaganje, naravno, i kroz potrošnju i na sve druge načine. Verujem da to možemo.

Za to nam je potrebna podrška naroda, podrška ljudi, podrška i radnika, i seljaka, i penzionera i svih ostalih, koji treba da znaju da preko noći ništa ne biva, ali da smo konačno napravili da javne finansije Srbije budu zdrave.

Ja sam po tom pitanju zahvalan ljudima i u Ministarstvu finansija, koji su uvek opominjali i koji su vredno i danonoćno radili, to treba da znate. Ljudi koji kad se i pravi budžet, ali i kada dolazi MMF, rade do 11, do 12 sati uveče, koji se bore za svoju zemlju i koji to rade da bismo imali drugačiji i bolji novčanik, jer novčanik države Srbije, od njega će na kraju da zavise i novčanici svakog od građana Srbije. Što je novčanik države Srbije zdraviji i bolji, to će biti puniji novčanik građana Srbije.

Zato sam zahvalan i ministru Vujoviću i svim njegovim saradnicima, svima u Vladi, i svima vama, i svim građanima koji su imali strpljenje i trpeljivosti da podržavaju jedan ozbiljan, odgovoran i, rekao bih, program koji Srbiji donosi budućnost, šansu za našu decu, a koji nas ni na koji način i ni po koju cenu ne vraća u vreme propalih privatizacija kojima smo finansirali deficit, u vreme privatizacija koje nisu služile za kapitalne investicije, koje nisu služile za naš razvoj, već za pokrivanje rupa koje smo pravili, jer nam je bilo najlakše da napravimo te rupe, da ih što dubljin iskopamo.

Zato sam danas spreman da kažem da je ovo najzdraviji predloženi budžet. Uz najbolje skrojeni, najzdraviji predloženi budžet, koji znači konačni izlazak iz krize Republike Srbije i sledeće godine u ovo vreme, uprkos tome što neće biti lako, mi nećemo biti u krizi. Hvala najlepše.

PREDSEDNIK: Sledeći govornik je Đorđe Komlenski.

DORĐE KOMLENSKI: Dame i gospodo, drugarice i drugovi, uvaženi predsedniče Vlade gospodine Vučiću i poštovani ministri, Poslanička grupa Pokreta socijalista, Narodne seljačke stranke i Ujedinjene seljačke stranke će u celosti podržati ovaj set zakona, kao i budžet za 2017. godinu.

Razlozi za ovakav naš stav su upravo u tome jer je, narodski rečeno, ovo prvi domaćinski budžet posle dugog niza godina. Uvek je način razmišljanja građana Srbije koji su želeli dobro svojoj zemlji i svojoj deci da se treba prostirati onoliko koliko je guber dug. Domaćin u Srbiji je živeo i radio svestan da se samo od zarađenog moglo dobro i čestito živeti i tako sopstvenim primerom vekovima unazad vaspitavao svoje potomstvo. Ovakav odnos prema budžetu pokazuje da je Srbija stabilnim korakom krenula da izlazi iz živog blata u koje su nas uvlačili do 2012. godine i da smo se u poslednji čas otrgli od opasnosti nakazne pljačkaške privatizacije, koja je Srbiju vratila na nivo ranih godina prethodnog veka.

Nama iz Pokreta socijalista je posebna čast da ste i u ovom mandatu našem predsedniku poverili da vodi ministarstvo za brigu o najugroženijim i najosetljivijim kategorijama stanovništva. Sigurni smo da je ova čast i velika obaveza zaslužena dobrim radom u prethodnom mandatu, pa da upravo iz tog razloga ovim predlogom budžeta za 2017. godinu Ministarstvo za rad, boračka i socijalna pitanja učestvuje u ukupnim rashodima Republike Srbije sa 12,7%.

Iako je izvor budžetskih prihoda nešto manji u odnosu na 2016. godinu, cirka za četiri milijarde dinara ili 2,8%, sigurni smo da će svi

projektovani zadaci biti ispunjeni, i ne samo da nijedno socijalno davanje neće biti umanjeno, već će se obezbediti i nove pogodnosti za građane Srbije, o kojima se ministarstvo za brigu o ljudima stara.

Boljom organizacijom, efikasnijim sprovođenjem mera na suzbijanju sive ekonomije, većim upošljavanjem, uvođenjem rada na crno u pravne tokove, posebno efikasnim angažovanjem inspekcije rada stvoren je prostor da se i pored ovog umanjenja budžeta za prava korisnika planira povećanje u iznosu od 2,9 milijarde dinara. Najveći porast je u planiranim sredstvima iz budžeta, kao što vidite, kod prava za zaštitu porodice i dece i kod socijalne zaštite. Jasno je uočljivo i vidljivo i povećanje sredstava za prava zaposlenih u slučaju stečaja poslodavca za, oko 150 miliona dinara.

Podsetiću građane Srbije da je upravo ova vlada obezbedila da se radnicima koji su zbog pljačkaški privatizovanih preduzeća koja su završila u stečaju isplate naknade zarada, upravo iz jednog razloga – jer nisu radnici odgovorni za kriminalne privatizacije koje je organizovao tadašnji vlastodržački lobi, koji su radnike ostavili bez radnih mesta i teško zarađenih plata.

Sve ovo stvara dobre uslove da se uz isplatu roditeljskog dodatka planira i jednokratna isplata paušala za nabavku opreme za dete, ovo kao kompenzacija za dosadašnju beskonačnu šetnju od šaltera do šaltera radi refundacije PDV-a za kupovinu hrane i opreme za bebe. U okviru prava na dečiji dodatak uočljivo je da su planirana sredstva za isplatu još jedne vrste dečjeg dodatka za decu osnovnoškolskog i srednjoškolskog uzrasta koja će redovno pohađati i završiti prethodnu školsku godinu. Kada je reč o deci sa smetnjama u razvoju i deci sa invaliditetom, za njih se ovo pravo, takođe, planira pod još povoljnijim uslovima, tako da se povećava cenzus za ostvarivanje prava na dečiji dodatak, kao i povećanje njegovog iznosa.

Iznos rashoda označeno kao rashod za ostale namene, uključujući planirana investiciona ulaganja, iznosi 9,7 milijardi ili 7,1% po predlogu budžeta za ovo ministarstvo. To će stvoriti uslove za efikasnije pružanje javnih usluga, stvoriće uslove za izgradnju objekata iz resora ovog ministarstva, i to po principu združivanja više službi na jednom mestu, u jednom objektu, područnih jedinica Inspektorata za rad, službi socijalne zaštite, filijale Nacionalne službe za zapošljavanje, Republičkog fonda za penzijsko i invalidsko osiguranje, a prema potrebama određene jedinice lokalne samouprave i pozitivnim iskustvima, iz Obrenovca, u kojima je ovaj projekat prvi i realizovan.

Način za realizaciju svih planova jeste izrada i socijalnog kartona Republike Srbije radi boljeg i tačnijeg sagledavanja socijalno-ekonomskog statusa građana koji podnose zahteve za ostvarivanje prava iz domena dečije i socijalne zaštite. Ništa manje bitno od ovoga je činjenica da se ovim stvaraju preduslovi za donošenje dva nova systemska zakona – zakona o finansijskoj podršci porodici sa decom i zakona o socijalnoj zaštiti.

Nova zakonska rešenja trebalo bi dodatno da prošire obim prava i uključe sve majke koje su u radnom odnosu, koje rađaju decu, žene sa sela, žene

koje su radno angažovane po različitim vrstama ugovora o radnom angažovanju. Prvi put će žene vlasnice poljoprivrednih domaćinstava i žene poljoprivredne osiguranice moći da ostvare naknadu za porodijsko odsustvo, što je od nemerljivog značaja.

Posebna pažnja se posvećuje deci sa invaliditetom koja primaju dečiji dodatak. Novina je uvođenje direktne isplate prava korisnicima, subvencionisanje boravka dece iz porodica korisnika novčane pomoći u predškolskim ustanovama.

Novim zakonskim rešenjima moralo bi da se posveti još više pažnje deci koja su u riziku od izmeštanja iz svojih bioloških porodica, što je neprihvatljivo pogotovo u situaciji ako je rizik za izmeštanje siromaštvo. Kada je u pitanju radna aktivacija radnosposobnih korisnika novčane socijalne pomoći, suština zakonskog predloga i okvira jeste da se prvi put, podvlačim, radno sposobnim ljudima koji primaju ovu vrstu pomoći ponudi radno angažovanje. Ovakve novine ni u kom slučaju neće i ne mogu negativno da se odraze na decu i druge radno nesposobne članove porodice i njihov materijalni položaj.

Poštovani predsedniče Vlade, posebno želim da podsetim i sebe i sve nas da je tokom prethodnih meseci ovaj dom, usvajajući zakone iz oblasti pravosuđa, izborom novih sudija, radom na stvaranju uslova za nezavisnost i samostalnost rada tužilaštva i sudstva, stvorio uslove da građani Srbije dožive i pravdu i satisfakciju.

Stvoreni su uslovi da se u narednom periodu budžet Srbije popuni zaplenom i prodajom imovine onih koji su opljačkali Srbiju kroz privatizaciju, onih koji su iza sebe ostavili pustoš po opštinama kojima su vladali, imovinom onih koji su brali subvencije ali nikada žnjeli nisu, onih koji su ostavili svoje gradove bez vode, blokirana javna preduzeća, i smišljali načine kako da nezakonito peru budžetske pare, nezakonito isplaćuju primanja i budu toliko drski da o tome čak javno govore i u ovom domu.

Samo ovi iznosi su dovoljni da svako dete u Srbiji u narednih 100 godina dobije besplatno knjige i užinu, studenti stipendije, a da svi oni koji danas ne rade dobiju radno mesto, a da oni koji su Srbiju uništavali dobiju zasluženi besplatni dugogodišnji smeštaj u specijalizovanim zatvorskim ustanovama gde nikada više nikome neće moći da pričine štetu. (Aplauz.)

Srbija očekuje to da vidi i da doživi, i to će posle uspešnog ekonomskog oporavka biti konačan dokaz da je ovo država koja je ozdravila i koja se izborila sa svim vrstama organizovanog kriminala. Hvala.

PREDSEDNIK: Zahvaljujem.

Javlajte se?

Izvinjavam se ovima koji su se prijavili, moram da vas izbrišem. Sledeći govornik će biti Dubravka Filipovski.

Prijavite se ponovo, vi se prijavite.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Samo da se zahvalim na primedbama i i na tome što ste posebno primećivali stvari, verovatno i zato što je partijski kolega

to ministarstvo, ali tačno je da smo tu mnogo toga radili i trudili se da sačuvamo socijalna prava i prava iz domena socijalne zaštite uvek na nivou na kojem su bila, a ona svakako nisu mala imajući u vidu izdvajanja koja vršimo iz budžeta Republike Srbije.

Javio sam se samo unekoliko da prokomentarišem ovo što je bio vaš zaključak. On lepo zvuči i čini mi se da svaki čovek koji teži pravdi i koji teži nekakvom društvu u kojem bi rezultati bili zasnovani na radu, i bogatstvo bilo zasnovano na radu, a ne na pljački i političkim vezama, da bi svako to voleo da čuje. Ali morate da imate u vidu da tu imamo mnogo stvari koje prosto nikada ne možete da dovedete do tog nivoa da svi budemo srećni i zadovoljni, i zbog nedovoljne efikasnosti naših pravosudnih organa, ali i zbog toga što je za mnoge procese, moguće procese, odnosno podizanje optužnog predloga ili optužnice vreme isteklo, odnosno zastarelo.

Ali hoću da vam kažem, naime, pošto se stalno pričalo o tome kako smo imali velike uspehe u pojedinim godinama gde su iz privatizacionih prihoda u stvari finansirani naši deficiti. Pročitaću vam samo kako je to izgledalo, a onda vam kaže da su imali suficit, recimo, u 2006. godini: „Mobtel“ 1.513.000.000; imate „Mitrosrem“ prodat konzorcijumu „DSD Tobako“ – 15.150.000; Mile Jerković, to je onaj stručnjak kojem su prodavali sve što su stigli za mali keš za državu, a verovatno veliki keš na drugu stranu, pa sad o tome priča on, o tome drugi svedoci pričaju protiv njega i tako, ko će ga znati, na sudu je da to konačno istraži ko je sve uzeo pare – to je 14.557.000 evra; „HIP Azotara“ – „Univerzal holding“ a.d. konzorcijum, nemojte da vam pričam koliko nas to pakleno i pakleno košta – 13.100.000; Preduzeće za proizvodnju gumarskih i hemijskih proizvoda „Trajal“ Kruševac, to je u redu – 12.120.000; zatim, „Danubius“ Novi Sad za „Delta agrar“ – 10.750.000; „Omoljica“ Pančevo, gajenje žita, leguminoza i uljarica – 7.220.000; Aleksinac, Slaviša Purić – 7.116.000, to je održavanje elektroenergetskih objekata „Betonjerka“ Aleksinac; Društveno ugostiteljsko turističko preduzeće „Sloga“ Valjevo – 5.833.000; „Vršački vinogradi“, „Vinoprodukt“ Čoka – 5.700.000.

Samo vam govorim da sve ove prihode, to nije ni porez na dodatu vrednost, to nije ni porez na dobit, to nije ni akciza, to nije ni carinski prihod, to nije ni u *one-off payments* u smislu da nam neko od javnih preduzeća uplati zato što ima višak prihoda, odnosno ima bolji *cash flow* nego što je očekivano, pa država to traži, ovo su privatizacioni prihodi. Da bi ljudi u Srbiji razumeli, kada je ponestalo iz privatizacionih prihoda mogućnosti da finansiramo sopstveni deficit, tada smo, od 2008, krenuli u ubrzano zaduživanje. Zato je bilo vreme da se sa tim stane, da se krene u disciplinovanje, u neuporedivo veću odgovornost, da to zaustavimo i to smo sada uspeli. I to je ono što je važno.

Ono što je takođe važno i čime možemo da se pohvalimo, gospodine Komlenski, to je sledeća činjenica. Nismo uspeli i nikada nećete pravdu do kraja da isterate, i bez obzira na pokušaje mnogih tajkuna da danas utiču na politiku, utiču i na pojedine predsedničke kandidate u najavi ili

pobednike izbora i finansiraju mnogo šta i mnogo toga se dešava, nije problem, ali ti ljudi više ne vode Srbiju, niti vode Vladu Srbije, niti utiču na njene odluke. (Aplauz.)

To je ono što je suštinska i velika razlika, i na tu razliku sam veoma, veoma ponosan, kao i na rezultate o kojima govorim, jer ja mislim da ukupno od privatizacionih prihoda u odnosu na ovih 1.900.000 dok je još imalo šta da se proćerda, dok je imalo šta da se proda... A nisam protiv privatizacije, protiv sam neuspešne privatizacije, protiv sam lopovske privatizacije. Mi ove godine nismo imali ništa, pa smo imali, mislim, 30 miliona ukupno, ako smo imali i 30 miliona. Dakle, naš deficit nije finansiran iz privatizacionih prihoda, on je finansiran iz zdravih, najvažnijih, najzdravijih izvora za jednu državu, a to su poznati poreski oblici i to je održivi oblik finansiranja nekog deficita ili spuštanja deficita. Drugačije ništa nije bilo održivo.

Pitanje je trenutka kada će sve kao balon da pukne. I to svi znate u ovoj sali, samo što se svi pravimo blesavi kao da se to nije dešavalo. I ja sam se pitao kako je bilo moguće da je tolika razlika između 2006. i 2009. godine. Onda, vidite, jesmo krivi za nešto što smo uradili 2008. godine. Ali krivi smo mi i za mnogo ranije – što, kada smo imali mnogo kapitala i mnogo imovine, taj novac nismo ulagali tamo gde je trebalo, nego smo ćerdali u rupu i rekli: ništa novo nismo napravili, ali ćemo sad te pare da potrošimo. Umesto da smo se domaćinski i odgovorno ponašali. I to ljudi treba da znaju. To je istorijska činjenica, koja će ostati zabeležena u udžbenicima i političke ekonomije i, rekao bih, u opštoj istoriji države i prava, ako hoćete, na ovim prostorima.

Verujem da sada, otkad smo ušli u aranžman i program sa MMF-om – a nismo ih izbacili, kao 2011, posle mesec dana – krećemo u period odgovornosti, stabilnosti i pitanje je hoćemo li to uspeti da zadržimo ili ćemo da se vraćamo u period u kojem ćemo da pravimo tolike rupe da nikada više naš novčanik nećemo moći da zalepimo, zaheftamo, šta god hoćete, i da iz njega možete da dajete novac narodu, da narod može da preživi, da dobije ono što je zaradio.

Ne zaboravite, mi i danas penzije isplaćujemo sa oko 40% iz budžeta, a pre dve godine smo isplaćivali čak 58% iz budžeta. Što su nam veći porezi i doprinosi, to manje isplaćujemo iz budžeta. Zato nam je važno da što više ljudi zapošljavamo, jer svaki penzioner to zna; penzioneri su strašno odgovorni, to su divni ljudi, oni su videli i oni se najviše raduju zapošljavanju mladih ljudi, između ostalog, ne zbog sebe, oni gledaju u budućnost mnogo više nego mnogi od nas koji smo nešto mlađi. Oni gledaju u budućnost, ali, naravno, i zbog sebe, zato što znaju da svaki naplaćeni porez i doprinos kada se neko zaposli ide u Penzijsko-invalidski fond i da manje imamo iz budžeta da isplaćujemo i da su nam time penzije neuporedivo sigurnije i da možemo da razmišljamo o njihovom uvećanju.

Zato nam je važna ekonomski snažna Srbija, sigurna Srbija. Ja nemam više nikakvih strahova, samo imam želju da postignemo što više izvora

rasta i ono na šta bih se pozvao – i time bih ovaj deo završio, i kraće ću odgovarati ubuduće, jer sam, čini mi se, izneo ono što su suštinske stvari za ovaj budžet – ono čime se ponosimo i što je suština, što uvek možete da gledate u jednom budžetu, o čemu govori Šojble, čuveni, najuspešniji evropski ministar finansija, nemački ministar finansija – važno je da vam deficit nikada ne pređe ulaganja u kapitalne projekte, da vam deficit nikada ne bude viši od kapitalnih investicija.

Pogledajte, nama je predviđeni deficit 570 miliona evra, a kapitalna ulaganja su nam predviđena na 750 miliona evra. Čak i da uzmemo nešto sa finansijskog tržišta, nećemo povećavati javni dug u procentu u odnosu na BDP, dakle javni dug će i dalje da pada. Ali i to što uzmemo para, ulažemo u budućnost i za našu decu, jer deci ostavljamo puteve, deci ostavljamo pruge, deci ostavljamo aerodrome. Time ulažemo u budućnost.

Dakle, poštujemo pravilo velikog nemačkog ministra Šojblea da kapitalne investicije, vladine, državne, moraju da budu veće od deficita. I to možete da vidite u ovom budžetu i čini mi se da smo to prvi put i u Planu prikazali i na veoma konzervativan način predstavili, a verujem da će rezultati u samom budžetu biti još bolji. Hvala vam najlepše. (Aplauz.)

PREDSEDNIK: Ja ću, zbog liste, čitati dvoje, jer se odmah javljaju ljudi.

Dubravka Filipovski, pa iza nje Čedomir Jovanović.

DUBRAVKA FILIPOVSKI: Poštovani predsedniče Vlade, uvaženi potpredsednici i ministri, kolege i kolegice narodni poslanici, planirani budžet za 2017. godinu ispunjava osnovni zadatak fiskalne konsolidacije kroz zadržavanje određenih mera uvedenih u prethodnom periodu, uz selektivno i odmereno popuštanje sa restrikcijama kod penzija i plata u javnom sektoru. Budžet za 2017. godinu je dobro odmeren i planiran i najbolji je u poslednjih nekoliko godina.

Na početku svog izlaganja želim da kažem da će Poslanička grupa Nove Srbije u danu za glasanje podržati ovaj predlog budžeta.

Znamo da su pojedine mere ekonomski i politički nepopularne, ali se zalažemo za njih jer su u ovom trenutku u isto vreme i u interesu države, ali u interesu i onih građana koji ih u ovom trenutku ne podržavaju.

Socijalno-ekonomski savet je dao podršku ovom budžetu. Fiskalni savet je, rekla bih, u poslednjih nekoliko godina imao najmanje primedaba za ovaj budžet. Ekonomisti su, između ostalog, i vi ste, gospodine Vučiću, citirali profesora Jovanovića, više nego ikada istakli da će zbog planiranog BDP-a između 3% i 4% za narednu godinu građani Srbije osetiti značajniji boljitak, i to su veoma važne vesti za građane Srbije.

Na početku svog izlaganja želim da kažem nekoliko činjenica. Budžet za 2017. godinu nam daje jasan prikaz strukture prihoda i rashoda, tako da su ukupni prihodi budžeta za 2017. godinu 1.092 milijarde dinara, a ukupni rashodi su od 1.161 milijardu dinara; ukupni rashodi će biti veći za 69,1

milijardu dinara od prihoda, što je najniži budžetski deficit u poslednjih šest decenija i njegova projekcija za sledeću godinu je 1,7%.

Budžet za iduću godinu planiran je i na osnovu prognoze da će rast BDP-a biti 3%. Vi kažete da će biti na kraju godine i do 4%, a inflacija nekih 2% do 4%.

Zašto sve ovo govorim? Iz dva veoma važna razloga. Prvi je zato što su tri prethodne godine bile posebno teške za građane Srbije; deficit je u 2014. godini, kada smo imali poplave, iznosio 7,1%, a već u 2015. godini je prepolovljen i na kraju 2015. godine je iznosio 3,5%, na kraju ove godine on iznosi 2,1%, a za sledeću godinu je planirano 1,7%. Drugi veoma važan razlog je što smo trajno smanjenje deficita imali primenjujući i realizujući dve mere – prva je smanjenje plata i penzija, kao i smanjenje zaposlenih u javnom sektoru, a druga je dobra naplata poreza, koja je konstantna u zadnjih nekoliko godina, i s tim u vezi bih pohvalila Poresku upravu Srbije.

Veoma važan podatak je da u zadnjih nekoliko godina nije bilo ni rebalansa, što znači da je budžet dobro isplaniran, realan i održiv. To je veoma važno, jer u budžetu možete predvideti šta god hoćete, ali ako to i ne sprovedete, onda smo svi u zajedničkom problemu.

Novim budžetom su planirane i veće investicije, što pokazuje razvojnu stranu budžeta, a ono što posebno želim da istaknem je činjenica da posle nekoliko godina uzastopnog, ali ipak kontrolisanog rasta, prvi put ove godine imamo smanjenje javnog duga. Ono je minimalno, od 0,7%, ali je u ovom trenutku veoma, veoma značajno i daje nadu da će u narednom periodu i narednim godinama biti sve manji.

Zato smatram veoma važnim da Vlada Republike Srbije i kontroliše devizne razlike, s obzirom na to da dolar raste, koji je plan za smanjenje valutnih razlika otplate javnog duga i na osnovu kojih parametara se oni mogu predvideti. Pored povećanja plata, ovim budžetom je predviđeno smanjenje plata u javnom sektoru sa nekih 8,45% na 8%. Moje pitanje za vas je – koji nam još zakoni nedostaju u smislu boljeg i preciznijeg definisanja pravila indeksacija plata i kada će u Narodnu skupštinu Republike Srbije doći zakon o platnim razredima?

U Predlogu budžeta u kategoriji koja se odnosi na projektne zajmove, koja je postajala i pre ali se sada prvi put precizira koliko ćemo kojih kredita realizovati u svakoj budžetskoj godini, smatram veoma važnom upravo našu kontrolnu ulogu, Parlamenta. Sa stanovišta kontrolne uloge Parlamenta uvode se dve veoma važne stvari u ovom budžetu – to su dopunski element transparentnosti i dopunski element obaveze ministara da redovno izveštavaju o realizaciji projekata kako bismo imali jasan pregled između onoga što smo obećali i onoga šta je ostvareno.

Zato je važno da se smanji količina sredstava koja su dogovorena a nisu povučena i iskorišćena i da mi ovde u Parlamentu transparentno znamo koji su razlozi za to. I moj kolega Zoltan je govorio o sivoj ekonomiji, istakli ste i vi, gospodine predsedniče Vlade, koji su koraci u narednom periodu za smanjenje

sive ekonomije. Rekla bih da je u prethodnoj godini bila pojačana kontrola i neprijavlivanja radnika i uopšte u sivoj ekonomiji, ali samo zbog građana Srbije želim da kažem da za svaki proizvod koji je plaćen a nije uzet fiskalni račun na taj način mi oštećujemo zdravlje, oštećujemo penzionere, oštećujemo obrazovanje.

Naša velika šansa je poljoprivreda. Ove godine u budžetu je 8,11% više sredstava nego u 2016. godini. Poljoprivrednu proizvodnju treba podsticati kao našu veliku šansu i raspodela subvencija treba da bude bolje kontrolisana, što je, takođe, jedna od tri osnovne funkcije Parlamenta, a ja ću o toj boljoj kontroli subvencija u oblasti poljoprivrede istaći jedan primer iz 2015. godine, a odnosi se na poljoprivrednice.

U 2015. godini imali smo 22 milijarde subvencija za 317 gazdinstava, a od toga su poljoprivrednice dobile samo tri milijarde. A znamo, prema podacima, da se 25% žena u Srbiji bavi organskom proizvodnjom. Dakle subvencije koje su ovim budžetom za 2017. godinu povećane moramo malo bolje kontrolisati.

Bilo je velikog otpora i kritika zbog Zakona o poljoprivrednom zemljištu, zbog pitanja ko koristi naše najveće prirodne resurse i ko se na tome bogati, a suština cele priče o poljoprivrednom zemljištu je da država ima koristi od svega toga. U prilog tome ide i podatak, koji ste vi, ministre Nedimoviću, nedavno izneli, da u ovoj godini imamo 27 miliona evra više od zakupa poljoprivrednog zemljišta.

Na osnovu plana budžeta za ovu godinu rekla bih da su izazovi i rizici u racionalizaciji javnog sektora, da su rizici u okviru najvećih preduzeća, koja zapošljavaju preko 20.000 radnika, poput RTB Bora, Azotare... Potpuno je jasno da Vlada Republike Srbije konstantno traži rešenja za ova preduzeća, a ministar Vujović je u svom obrazlaganju budžeta danas rekao za mene jednu veoma važnu stvar, da je strateška važnost jedno a održivost drugo, i o tome treba voditi računa.

Ono što smatram veoma važnim jesu reforme u oblasti obrazovanja. Moje mišljenje je da rast BDP-a od 3,5% do 4% u oblasti privrede ne može biti praćen na pravi način bez reforme obrazovanja. Ministar Šarčević je u nekoliko prošlih meseci, rekla bih, rekao koji će biti plan Ministarstva prosvete u ovoj vladi, a mi pratimo plan koji ste izneli u oblasti reforme obrazovanja i zaista verujemo u njega, jer smatramo da će doneti ono što je neophodan zamajac privredi Srbije.

Želela bih da istaknem gospodinu Vujoviću kao ministru finansija, zato što mislim da on u ovom trenutku nije svestan, da će ostati upamćen po uvođenju rodnoodgovornog budžetiranja. Zašto sam rekla da vi u ovom trenutku toga niste svesni? Zato što je implementacija rodnoodgovornog budžetiranja do kraja 2020. godine, ali ste bili vrlo svesni da prošle godine zajedno sa nama parlamentarkama, sa nevladinim sektorom, sa međunarodnim misijama uvedemo tako značajnu stvar u Zakon o budžetu i Zakon o budžetskom sistemu. I to je

toliko snažna poruka, poruka ohrabrenja koja je poslata Srbiji, a odnosi se na 51,7% žena koje žive u Srbiji. Verujem da će rodnoodgovorno budžetiranje imati rezultate kao što ih ima u državi Austriji, jer je rodnoodgovorno budžetiranje u Austriji deo Ustava.

Mi za sada pratimo primenu rodnoodgovornog budžetiranja. Ima mnogo pozitivnih primera, ministre Vujoviću, u primeni ovog dela Zakona o budžetu, ali i ima mnogo problema. Zato bih volela da nam Ministarstvo finansija daje sve potrebne informacije u vezi s tim i da se mi u narednih nekoliko godina veoma aktivno uključimo u njegovu implementaciju.

Na samom kraju želim da istaknem da mi je posebno drago što Beograd sija lepše nego ikada, što je okićen ranije nego bilo koje druge godine, što nam govori da smo ozbiljna metropola koja privlači turiste i u prilog tome ide i veliki broj hotela koji se grade.

Na kraju svog izlaganja želim da vam postavim još jedno pitanje, a pitanje se odnosi na preduzetništvo i efekte koje ćemo imati u ovoj godini, zbog toga što smatram da treba da učimo iz zemalja u okruženju. Možda nam je najsvežiji primer upravo Slovačka, koja je i predsedavala EU ovih šest meseci – 99% okosnice privrede u Slovačkoj čine mala i srednja preduzeća, a 75% ona do devet zaposlenih.

Takođe, ohrabruje današnja poseta Srbiji gospodina Hana i njegova izjava da ćemo već sledeće nedelje otvoriti još jedno poglavlje.

Još jednom želim da kažem da će u danu za glasanje Poslanička grupa NS podržati Predlog budžeta za 2017. godinu.

PREDSEDNIK: Hvala.

Posle odgovora premijera daću reč Čedomiru Jovanoviću i posle ide Nenad Čanak, a sada moram da izbrišem listu.

Izvolite, javite se. Javite se ponovo.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Na nekoliko pitanja da odgovorim, uz zahvalnost za podršku, pošto mi se čini, po onome što moj telefon, model iz 1997. godine, može da uhvati, vidim da su neki organizovali, kako se to kaže, Zorana, napravili su...

(Vojislav Šešelj: Gde ti je onaj model iz 1993. godine?)

Taj sam, Vojislave, izgubio.

(Vojislav Šešelj: On je koštao 12.000 maraka.)

Da, Vojislav mi je kupio prvi telefon, ali sam ga izgubio. Ali je, ali je ...

(Vojislav Šešelj: Nisam kupio, nego sam dobio na poklon, pa ga tebi dao.)

Neko mi je uzeo, dobro. Svejedno. Ne bi on to kupio nikada.

Dobro, ajde da pređemo na ovaj ozbiljni deo.

Pošto kažu, napravili su mrežu čitavu, „Vučiću, diktatore“, pošto valjda misle kako su mnogo hrabri, opasni, pa ih se neko plaši... A nisam to rekao zbog sebe, nego zbog vas, jer i vas ismevaju, gospođo Filipovski. Takođe,

misle da su mnogo pametni, pojedine muškarčine, u ovom parlamentu, ali šta da radite? To vam je slika i prilika kukavica, koje su uvek pričale šta će nekome da urade, a kad se taj neko pojavi, onda obično noga nogu sustiže i ne znaju gde će i kako brže-bolje da pobegnu. (Aplauz.) Ali šta da radite? Kao što vidite, nimalo nisam fasciniran njihovim strašnim pojavama i strahom koji oko sebe svojom pameću i mudrošću šire.

Dakle, u pravu ste, podržali su i sindikati i poslodavci ovaj budžet, i mislim da nikada ni od jednih ni od drugih nismo toliko ne samo korektnih, već dobrih reči, i od Orbovića i od Atanackovića i od svih ostalih, mogli da čujemo o budžetu, što je pohvalno i što govori da su i jedni i drugi razumeli način na koji je država sastavljala ovaj predlog budžeta, koji jeste veoma važan.

Tačno je da imamo problema sa daljim smanjenjem zaposlenih u javnom sektoru. Posebno taj problem imamo u onome gde je to verovatno najteže ili se mi nismo dovoljno angažovali; naravno, reč je o prosveti i zdravstvu. U javnim preduzećima to ide bolje, sem u onim javnim preduzećima gde su ogromni prihodi, jer tu ni za živu glavu niko neće da pusti nikog mlađeg da dođe, već samo da ostane, ako može i da ne uđe u penziju nego da produži dve ili tri godine, na bilo koji način, jer je strašno potreban, da se samo sačuva visoka plata i sva druga primanja.

Kad govorim o plati, prosečna plata u Ministarstvu odbrane vam je, recimo, svega 42.500 dinara, ali ukupna prosečna primanja su čak 58.000 dinara; ako se ne varam, Đorđeviću. Dakle, samo vam to govorim, da primanja i plate nisu uvek isto.

Takođe, da li grešim oko procene budžeta, jer ste rekli bog će nam pomoći i ko će nam pomoći, mi smo grešili u prethodne dve godine, ali uvek smo grešili u onom smeru u kojem nikada ranije nismo grešili, uvek smo potcenjivali naše prihode i precenjivali naše rashode, a ranije je uvek bio slučaj da smo potcenjivali rashode, a precenjivali prihode. Tako da bi bilo dobro da smo i ovaj put pogrešili, a odmah da vam kažem – očekujem da smo pogrešili, ali na tu dobru stranu, da nam deficit bude još niži, kao što je bio prošle godine, a ove godine nismo imali potrebe ama ni za kakvim rebalansom, čak ni za kakvim prebacivanjem novca, nikakvih problema prvi put posle ne znam koliko, nisam te statističke podatke... Dakle, mnogo, mnogo godina je prošlo a da nismo imali nikakav rebalans budžeta.

Takođe, rekli ste šta je to potrebno za plate. Potreban je zakon o platnim razredima i nećemo ga lako doneti. Svi su protiv toga. Svi su protiv svega, jer neko bi imao više, ali bi neko imao manje. Ali onaj što je imao manje, ne bi ni za živu glavu da to dozvoli.

Navešću vam primer. Ako hoćete da izjednačite platu vozaču u Beogradu ili u Vranju, sekretarici u Beogradu ili u Vranju, što mislim da bi bilo lekovito, to bi zadržalo naše ljude u Vranju, zadržalo bi naše ljude u Leskovcu, zadržalo bi naše ljude u Prokuplju, ne možete. Imaćete demonstracije do kraja života od svih onih koji su zaposleni u Beogradu, i izaći će i reći će vam nešto

što je tačno, reći će – pa troškovi života su vam veći u Beogradu. Ako im vi kažete – pa nema problema, otići onda u Vranje, tamo je jeftinije, on će da kaže – a ti mene teraš, ti si ovakav, ti si onakav i ne znam šta sve.

Dakle, šta god da uradite nikad nije dobro. Tako da taj zakon o platnim razredima nemamo snage da na takav način donesemo, iako ćemo neki morati da donesemo i svi zajedno da probamo da sednemo da to uradimo. To je zahtev i Svetske banke i MMF-a, to je zahtev koji bi trebalo da ozdravi Srbiju, posebno da ojača centralnu Srbiju i Vojvodinu, koji imaju niže prihode od Beograda, niža primanja od Beograda, ali da li ćemo svi zajedno imati snage. Znam da do sada nismo imali.

Majo, i ako tvituju, ne moraju da viču kad tvituju. Kad tvituju, dovoljno je da pritisne tri dugmeta, ne mora da viče kad tvituje. Valjda mora i da se čuje kada tvituju. Da...

(Vojislav Šešelj: To je zbog telefona.)

Vojislave, posle, kada dođete na red, ima vremena.

(Vojislav Šešelj: Ko i Toma.)

Govorite o pojačanoj kontroli. Mi to ne možemo lako da izvedemo bez podrške celokupnog društva, ne možemo da izvedemo bez podrške svih medija, a to nismo imali.

Podsetiću vas na slučaj iz Niša. Sećate se kad je Poreska policija ušla i rekli su – zatvorili smo 15 restorana. Ne znam, možda sam pogrešio, možda je 10, možda je pet, nije ni važno. Oni su se skupili, skupili zaposlene i rekli – sada demonstriramo. Imali su punu podršku kompletne javnosti, uz transparent – hoćemo kontrolu, ali ne represiju.

Kakvu represiju? Jesi li izdao fiskalni račun ili nisi izdao fiskalni račun? Ako nisi izdao fiskalni račun, zna se kakva je zakonska kazna, koja je inače minimalna, nažalost, i koja im u stvari daje pravo da to rade, i zato to i rade. Ali nije problem u svemu tome. Ja njih razumem, ja te ljude razumem. Možda se to nekome desilo slučajno, kod nekog je to pravilo, a nije ni važno. Ja njih razumem, oni se bore za sebe, ali ja ne razumem sve nas, ne razumem sve medije u ovoj zemlji, koji su rekli – aha, jesi video?, oni su u pravu.

A zašto su u pravu? Da nam ne plate za obdanište? Da nam ne plate za školu? Za obdanište i školu za svoje dete? Da ne plate za put? Jer tih 20% ili 10%, da li je hotel, koju god stopu hoćete da uzmete, to ide za ovaj budžet, to ide upravo da bismo sve ovo mogli da platimo, da bi Milija u Svrljigu mogao da dobije halu sa 1.000 mesta. Pošto mi svaki put petlja – hoću salu, salu... Nije sala, nego hala!

I svi to rade u Srbiji. Svi dođu kod mene, svi oni meni pošalju zahtev i kažu – nemamo sportsku salu. I onda ja pošaljem dopis Vanji, pošaljem drugim ministrima, računam, pa dobro, ta sportska sala ne može da košta više od 100.000 evra, naći ćemo, imamo toliko novca. A onda ja vidim da su oni zamislili sportsku halu, koja nema da košta ispod 600 i 700 hiljada. Al' onda – pa čekaj, to je spomenik u Svrljigu, to je spomenik ovde...

I to je sve super i to je sve u redu, ali svi ovi ljudi moraju da razumeju da se to finansira iz poreza, da se finansira iz akciza, iz carina i svega drugog, i da je to oduzimanje od našeg naroda direktno. Ako to neko ne razume, onda smo u problemu.

Nemamo nijednu fabriku tog tipa sa 20.000 zaposlenih. RTB je 6.000 – da biste vi znali, i nemojte da se sekirate, malo ko zna; drža mi predavanja svaki dan, a ne znaju ni peti deo onoga što vi znate i što ste govorili – RTB je na nivou oko šest, šest i po hiljada, Azotara je oko 1.000, MSK vam je na nivou od 550. Nemamo te gigante kakve smo nekada imali, jer su ih u međuvremenu sve rasturili, preprodali, rasprodali i tako dalje. Naravno, došlo je i neko drugo vreme, u kojem morate da se ponašate drugačije.

Za jednu stvar ste apsolutno u pravu, i ne znam da li imamo snage, i to govorim i pred ministrom prosvete, koji ima ogromnu energiju, i koji je vrlo sposoban čovek, a i za kojeg verujem da će se više usredsrediti na te strateške stvari, a manje da gubi na dnevnom nivou za ono što dolaze kao problemi. Pustite, mi ćemo da izdržimo te dnevne stvari, dajte rešavajte te krupne, jer mi ne možemo da imamo održiv ekonomski razvoj ukoliko ne idemo u krupne reforme našeg obrazovnog i prosvetnog sistema. Nema, to možemo da izdržimo još sledeće godine, već 2018. godine mi napretka nemamo. I to ljudi moraju da znaju.

Za nas je zato Ministarstvo za obrazovanje, uz Ministarstvo zdravlja, u kojem se vidi standard koji dostižete, ali Ministarstvo obrazovanja, zbog budućnosti, svakako najvažnije ministarstvo. Da li smo dosada uradili te velike promene? Nismo. Jesam li srećan zbog toga? Nisam ni zadovoljan, ni srećan. Hoćemo li imati snage? Ne znam. Zato što vi morate da imate u vidu da će to zahtevati i određene bolne stvari.

Jer vi nama, opet se vraćam na to kako društvo to zaključuje: zamislite, zatvoriće država školu u selu koje ima jednog đaka. A koja je to škola u Americi...? Koliko je puta Amerika veća od nas?, 50 puta po broju stanovnika, a u Americi nema nijedna škola sa jednim detetom. Zato što oni imaju svoje autobuse i neće da plaćaju gorivo, neće da plaćaju grejanje, neće da plaćaju svetlo, neće da plaćaju nastavno osoblje za jednog đaka. Ali ako biste vi to u Srbiji uradili, onda biste bili zločinac i zlikovac.

A to je nemoguće da izdržite, ekonomski je neizdrživo. Umesto da imamo one kombije i autobuse da razvezemo decu i da skupimo decu u tu školu, mi to ne možemo da prihvatimo. Zašto? Eto zato što smo razmaženi. Zato što smo tako naučili. I bacamo novac. I svi u sali znate da bacamo novac. I svi znate da sam rekao istinu. I prvi put kad se to bude dogodilo – strašno, naše selo je, posle 730 godina, ostalo bez škole!

Naravno da sam preterao i naravno da sam metaforično govorio; govorim šta ljudi pričaju. To vam je isto bilo i sa auto-putem i sa hrastom i sa svim ostalim. I tako stalno. I to jeste nešto što jeste ozbiljan problem.

Kad ste o tome govorili, izvinjavam se, nisam mogao da pratim jutros Vujovićevo izlaganje i ovo što je juče bilo, ne znam da li ste приметили u budžetu, prvi put smo odvojili milijardu, deset miliona evra, više od 10 miliona evra odvojili smo direktno za IT sektor para koje nismo odvojili prošle godine. To su potpuno nove pare.

Ne razumem se previše kako i na koje načine to mi mislimo da finansiramo, jer sam Anu pozvao i na taj sastanak sa tim klincima koji sam imao... „Klincima“ – ljudima od 20, 30, 30 i kusur godina koji su prosto genijalci, koji znaju taj posao. Slušao sam, pitao sam koliko novca treba da izdvojimo za te stvari, pitao da li je to u redu, sa našim ljudima razgovarali i izdvojili, kao što vidite, dodatno veliki novac. Jer hoćemo da te ljude zadržimo ovde, da nam ne idu u Sofiju, da nam ne idu u Bugarsku i da nam ne idu na Zapad.

To nije lako, uzgred. Ta vrsta migracija postoji iz ovog dela Evrope, postoji i iz drugih delova Evrope. Poljska je tako ostala bez tri-četiri miliona ljudi, Rumunija bez dva i po – tri, i mnogi drugi. Mnogo više ljudi je otišlo na Zapad iz tih država iako su članice Evropske unije, nego iz Srbije. Zato moramo da pokušamo da ih sačuvamo, da ih zaštitimo i da ostanu ovde.

Verujem da ćemo imati snage da taj broj ljudi koji odlazi... Ne možete to nikada da sprečite do krajnjih granica; ljudi biraju svoju budućnost u današnjem svetu; u globalnom svetu, kakav jeste, svako može da živi gde hoće, lakše stiže na to mesto nego ikada ranije, ali je naš cilj, pre svega, da centralnu Srbiju i nerazvijene delove Vojvodine sačuvamo, da imamo stanovništvo i da ulažemo što je moguće više u školovanje i obrazovanje. Verujem i nadam se da ćemo u tome imati vašu podršku, i vama hvala na tome što se ne stidite da kažete i neku pohvalnu reč o Vladi Srbije, iako znam da bi i mnogi sa druge strane to uradili da im to politički odgovara, da nemaju potpuno drugačije lične ambicije.

Hvala zato što je postalo nepopularno bilo šta pozitivno reći, pa sam samo čekao kad će Gorana Bregovića, koji je rekao da glasa za Vučića, ili ne znam koga već, da optuže da nema pojma o muzici i da nema pojma ni o čemu drugom, jer ko god bi rekao da podržava Vladu on ništa ne zna. Samo oni koji nikad ništa nisu postigli u životu, a pljunu Vučića ili kažu nešto loše protiv Vlade ti su „in“, ti su kvazielita i tako dalje. (Aplauz.)

I zato su poraženi, zato što ljude više ne interesuju pseudoelite, ne interesuju ih kvazielite, interesuje ih narod, običan čovek, interesuje ih onaj ko se obraća njima i za koga vide da radi u njihovom interesu i za dobro države, a ne za dobro pseudoelita. Hvala vam. (Aplauz.)

PRESEDNIK: Reč ima Čedomir Jovanović.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospođo Gojković, poštovano predsedništvo, dame i gospodo narodni poslanici, predstavnici Vlade, gospodine Vučiću, važna je rasprava, ne zato što se usvaja najvažniji godišnji zakon, nego zbog političke situacije u kojoj se nalazi zemlja.

I vlast i opozicija najviše vole da razgovaraju o ekonomiji. Opozicija zato što na prvi pogled ekonomija sve trpi, znate već, poznate su vam te platforme iz načina na koji ste vi svojevremeno delovali i iz načina na koji se danas ponaša deo opozicije – zaposlicemo ljude, vratićemo plate i penzije, povećaćemo, nećemo dati... Sa druge strane, vlast voli da razgovara o ekonomiji zbog toga što je iz njene perspektive ekonomija jasna kao fizika. Svi aduti su u vašim rukama.

Kada to kažem, ne govorim zbog toga što imam potrebu da vas hvalim. Nažalost, bavim se politikom u zemlji u kojoj je nenormalno biti normalan. Deficit od 1,7%, to je mera žrtve onih penzionera koji su ostali bez 10% penzije – ne zato što je to bio vaš hir, nego zato što, mogu i to da kažem, niko nije bio spreman da sluša LDP pre deset godina, kada smo ukazivali na probleme sa kojima se zemlja suočava. To je mera žrtve i onog penzionisanog pilota koji je vratio 5.000 dinara i rekao – ne treba mi, hoću mojih 300.000. Ali ja na tome ne mogu da gradim politiku LDP-a, zato što znam da ne bi bilo ni tih 5.000 da je nastavljeno onako kako se radilo u prošlosti.

Ako govorimo o tih 1,7% deficita budžeta koji je, zapravo, jedini kriterijum o kojem danas možemo da raspravljamo, onda je to mera žrtve lekara u zdravstvenom sistemu, profesora u obrazovnom sistemu, policajaca koji nas čuvaju a koji su ostali i bez dodatka i bez dnevnice, pa kada putuju sa nama po Srbiji kao obezbeđenje nemaju ni za obrok sebi, a rade i trpe i tu su da se žrtvuju. Dakle, moramo poštovati nešto tako.

Zbog toga ja ne mogu prema tom budžetu da se odnosim isključivo kao prema nečemu što je proizvod vaše politike, pa pošto sam ja vaš politički protivnik, onda to zaslužuje svaku kritiku.

Citirate Šojblea, meni je drago zbog toga. Borio sam se za to godinama. Nažalost, nije se tako često citirala i uvažavala nemačka politika. Češće su se ovde ponašali kao da im govore piše Šojgu, ruski ministar za vanredne situacije, sada ministar odbrane.

Dakle, kada govorimo o budžetu onda tu treba biti pošten. Svaka čast, uradili ste dobar posao, i vi i vaš ministar finansija, vaša vlada, a pre svega građani Srbije. (Aplauz.) Privatni sektor je sa 15% manjom platom u proseku podigao svoju produktivnost, povećao izvoz i na takav način omogućio ono što mislim da sada treba da bude u fokusu našeg razgovora, to je realizacija politike koja je šira od ekonomije.

Zato ja želim sa vama da razgovaram o politici. Nemam ništa protiv drugih tema. Možemo da razgovaramo o „Boru“, možemo da razgovaramo o „Železnicama“, možemo da razgovaramo o „Resavici“. Svaka čast za „Sartid“, ali mi smo ga jednom prodali 2003. godine za 30 miliona, pa je to bio veliki politički problem. Ja ne želim danas da se ponašam onako kako ste se i vi i mnogi u ovoj sali ponašali tada. Bolje da su ga uzeli Kinezi nego da država krvvari najmanje 200 miliona godišnje.

Ali želim nešto drugo da vas pitam, gospodine Vučiću. Ko će realizovati ovaj budžet? Koja vlada? Ko će biti predsednik te vlade? Koja parlamentarna većina? Jer ekonomija ne zavisi od demokratije. U jednopartijskim sistemima ekonomija sjajno funkcioniše; imamo tako puno primera po svetu. Ekonomska perspektiva zavisi samo od održivosti jednog koncepta, i to je ono što je danas tema za mene.

Da li ćete se kandidovati na izborima za predsednika države? Da li ćemo imati parlamentarne izbore? Sada to treba da znamo, koliko god stranačke strategije govore o nužnosti prolongiranja tih odluka. Hoću da znam, gospodine Vučiću, da li ste svesni rizika koji to unosi u naš politički život. A znam vrlo dobro da vi znate o čemu ja govorim. Drugo je pitanje što ste odlučili da vi o tome ne govorite.

Ja ne želim da zbog politike koju mi zajedno ovde u Skupštini vodimo ponovo ugrozim budućnost ove zemlje. Jeste li sigurni da ovde nema prostora za još jedan demokratski front? Jeste li sigurni da nema nekog „novog Sindelića“ i da je evropska budućnost zemlje, od koje presudno zavisi, gospodine Vujoviću, realizacija vašeg budžeta, sigurna? To je ono što interesuje LDP.

Mnogo toga možemo da kažemo jedni drugima, ali mislim da je ovo situacija u kojoj nemamo pravo da žrtvujemo ikoga više osim nas samih. Previše puta je zemlja stradala zbog te vrste političkog slepila. Mi smo ušli u 2003. godinu zbog toga što nismo prepoznali i razumeli situaciju u kojoj smo se nalazili 2002. godine. Ovo vreme danas, iako su okolnosti na prvi pogled potpuno drugačije, ako uporedimo stepen međusobnog razumevanja, sposobnost da se dogovorimo oko bilo čega, jako podseća na to vreme tada.

Vi ste uspeli da dođete sa novom ekonomskom politikom u Skupštinu, promenili ste odnos prema budžetu, prvi put ste stavili u njega nešto što dosada nije stavljeno. Okej, razumemo da Srbija nikad nije bila u finansijskom smislu toliko autonomna da može da donese budžet bez konsultacije sa međunarodnim finansijskim institucijama, šta da radimo. Šesta revizija u novembru, 17. se izjašnjava MMF, u tom periodu se može razgovarati o budžetu, ne može ranije. Možda treba menjati zakone koji dovode Vladu u poziciju da te zakone sama krši. Ali to treba pošteno reći.

Ali kad već dolazimo sa jednom drugačijom ekonomskom politikom, zašto zadržavamo stare političke odnose? Neka kuca ko šta hoće; nisu nam potrebne te sitne spletkе – da u subotu u tri popodne zakažemo sednicu za nedelju u tri popodne da bi neko napisao manje amandmana. Vaš budžet je takav da to zaista nikome ne odgovara. Više nam odgovara jedan fer odnos u kome ćemo reći šta je ono što je dobro i na takav način obavezati i vas da sutra tako nešto štitite, umesto što ćemo ovde voditi besmislene ratove, jer je to nepoštovanje ljudi koji su puno toga učinili da bi ovaj budžet bio ovakav kakav je.

Kada govorimo o povećanju za agrar, pa znamo pod kakvim pritiscima nam je agrar. Kakva je bila prošla žetva? Fantastična, svi su bili

zadovoljni zbog toga. Gde je problem? U tome što je ovogodišnja setva upola manja od prošlogodišnje i što ćemo u najavi imati deficit žita tokom leta naredne godine.

Ako govorimo o rastu subvencija, onda moramo govoriti o jednoj strategiji razvoja, o činjenici da nismo sproveli komasaciju zemlje 40 godina, da nismo ukрупnili posede, da nismo konkurentni na tom planu. To su teme koje prevazilaze stranačke okvire. Šta je uradio Obama dan nakon izbora? Seo je sa čovekom koji je davno prešao političke granice u odnosu sa njim. Šta je rekla Hilari posle izbora? – „Poštujte novog predsednika.“

Vi ste dobili izbore. Ja se protiv vas borim na onom planu na kojem mislim da pravite greške, a to je pre svega pitanje naše evropske budućnosti. Ne znam da li sada možete da budete jasni ili ne, ali što duže prolongirate odgovore na ova pitanja, to će naš manevarski prostor biti manji. To je kao kada ne donesete određene odluke u vezi sa ekonomijom, pa posle ne možete da ih ispravite. Mi smo blizu tačke posle koje nećemo moći da korigujemo svoje odnose. U ovako podeljenoj zemlji, s ovakvim stepenom međusobnog nerazumevanja mi ne možemo da opstanemo u tako komplikovanim okolnostima u kojima se nalazimo.

Slušajući raspravu na Odboru za finansije, pa citirate tako često profesora Petrovića, on je govorio o tom budžetu, pošteno, rekao je šta je ono što je dobro i ukazao na nešto o čemu mi treba da razmišljamo, da smo užasno ranjivi na svaku nestabilnost u svetu – jedino što je danas sigurno u političkom životu jeste da će biti te nestabilnosti. Šta ćemo onda da radimo? Jesmo li mi mogli da utičemo na Rencija u Italiji, koji je raspisao referendum o ustavnim reformama? Nismo. Kakva je danas situacija? Zemlja sa dugom od 2.300 milijardi evra se ljulja.

Jesmo li mogli da utičemo na epilog američkih izbora? Nismo. Kakva je perspektiva? Vrlo, vrlo neizvesna. Trendovi na koje ukazuje nova administracija nisu trendovi koji nama odgovaraju, oni teže izolacionizmu. Pa dolaze izbori u Nemačkoj, dolaze izbori u Francuskoj, pa je i nova Jalta negde tu pred nama. Procesi su već započeti, svet se ponovo deli.

Šta je Srbija? Jer ona postaje zemlja u kojoj ne možemo da kažemo da je dobro kada se prikažu prihodi i rashodi, jer ona postaje zemlja u kojoj ne može da se kaže da je bila greška prodati NIS 2008. godine na onaj način. Tačno, glasalo je nas nekoliko, ali to više ništa ne znači. O tim političkim pitanjima mi treba da razgovaramo.

Što se tiče tih ključnih ekonomskih parametara koje vi pominjete, ja mislim da vam nedostaje nekoliko rečenica koje su pre svega usmerene na taj privatni sektor. Pola vaše vladajuće koalicije čine stranke koje su do 2012. godine bile neka vlast. Ne sporim da je bilo pogrešnih privatizacija, ali mi moramo da lečimo ovo društvo od one vrste predubedenja koje nas zaustavlja u razvoju.

Tranzicija, ako želimo da bude efikasna, ona je socijalno užasno destruktivna. Vi ste imali taj dijalog u Valjevu pre nekoliko dana kada vam čovek kaže: „Mala mi je plata“, a vi mu kažete: „Znate nekog ko će vam dati veću?“ Ali to je, sa druge strane, užasno surovo. A okolnosti u kojima smo se mi našli su takve da nema nikoga ko će objasniti društvu i osvestiti ga posle te kome koja traje 30 godina, da i od tog „Gorenja“ za koje smo se borili, kao i od svakog drugog koga vučemo za rukav zavisi budućnost ove zemlje.

Svašta ćemo čuti, i da su nas opljačkali strani investitori... Pa Amerika se bori za strane direktne investicije. Bez 80 milijardi mesečno direktnih investicija njen ekonomski sistem je neodrživ. Gde su nam izvori sredstava? Pa direktne investicije, privatizacija, doznake, sve ih je manje, i krediti. Kako ćemo da rušimo taj dug? Šta nam kažu na Odboru za finansije? Opet profesor Petrović, kaže – do 2030. godine borićemo se da se vratimo u okvire zakona. Znači, od 2012. godine do 2030. godine, osamnaest godina se borimo da bismo se vratili u okvire zakonski definisanog i propisanog javnog duga, a za tri godine smo to sve pojeli.

Hajde onda da vidimo kako ćemo da sprovedemo ekonomsku politiku u ovoj zemlji ukoliko vas ja čekam na svakom ćošku sa idejom da vas sapletem na onom na čemu mogu da vas sapletem, obećavajući ono što me sutra neće obavezivati. Tako to više nigde ne funkcioniše. U to samo još Varufakis veruje. I Siriza je dva dana posle referenduma na kom je bilo „ne“ uradila sve suprotno.

Dakle, tačku treba da stavimo na gluposti u ovoj skupštini, ako treba da bude ozbiljna institucija, i da kažemo – ekonomija je ekonomija. Stranački ratovi, stranačke borbe – da, na drugim temama. Oko ovoga nema igranja. Ukoliko mi nemamo tu vrstu zrelosti i sposobnosti, onda će se trend našeg propadanja nastaviti, a resursni potencijali kojima smo ovo zaustavili biće trajno obesmišljeni.

Novih nema. Nećemo moći za godinu-dve opet da stežemo kaiš za 10% penzije i plate, da oduzimamo dnevnice. Koliko nam je lekara otišlo u ove četiri godine zbog toga što ne možemo da ih platimo onoliko koliko treba da ih platimo? Ako se izgubi ta ekonomska perspektiva i ukoliko izađemo iz ove sale bez poruke da smo mi osuđeni samo na propast, pa sami ćemo sebi pucati u obe noge i ostati bez ikakve budućnosti.

Dakle, razdvojte ekonomiju od politike. Za ono što je urađeno u ovih godinu dana na ekonomskom planu, rešavanje problema „Sartida“, rešavanje problema preduzeća koja su bila u restrukturiranju, to je bila tempirana bomba svake vlade, ostalo ih je nekoliko za narednu godinu. To su uspesi. Oni ljudi koji su uzeli otpremninu i otišli, to je gotovo 150 kompanija, oni se danas snalaze i pokušavaju da prežive. Pa to treba poštovati. To je ono što je dobro urađeno.

Ako želimo da rešavamo probleme u budućnosti, pa čekajte. I „Bor“, i „Resavica“, i „Železnice“, i to što ste nabrojali, „Azotara“,

„Petrohemija“, pretpostavka toga je politička održivost ove zemlje i njena politička orijentacija.

A mi pred sobom imamo očiglednu krizu u najavi. Svaki izbori u Srbiji su drama. Imamo predsedničke izbore; otvara se mogućnost parlamentarnih izbora. Nemam ništa protiv, i jednih i drugih, ukoliko zemlja zna šta želi na tim izborima da postigne. U ovom trenutku personifikacija zemlje ste, između ostalog, i vi. Jača evropska orijentacija, više Šojblea, manje Šojgua i mi ćemo realizovati te političke planove, osigurati budućnost društva.

Nova regionalna politika, rešavanje problema Kosova. Ono što želim da vam kažem je da moramo napustiti to pravilo po kom je u politici sve moguće. Tačno je da je politika samo utisak i kada stranke, vaša ili socijalisti, izgovaraju rečenice koje manje ili više imaju isti kontekst kao i rečenice LDP-a o Kosovu – vi ste patriote, a mi smo izdajnici. Ne žalim se, i tu cenu plaćamo, ali je veoma važno sada staviti tačku na to kovanje u zemlji i vrlo jasno reći – ova zemlja će biti evropska, ona će realizovati svoju evropsku agendu, vodiće normalnu regionalnu politiku, biće izvor unutrašnje stabilnosti, sposobna da se odupre svakom prelivanju krize spolja.

I ako to želimo da imamo pred sobom, onda moramo da dobijemo odgovore na jednostavna pitanja – kakve su vaše političke namere? Ako idete na predsedničke izbore, kakve su vaše političke namere? Pošto to neizostavno vuče za sobom i parlamentarne izbore. Da li ćemo na tom planu menjati kurs zemlje ili ćemo otići u ovu predsedničku kampanju drugačije nego što smo išli u ijednu dosada? Svaka je bila mnogo više spletki i klevete, mnogo manje jasne orijentacije. To su teme koje su presudno važne.

Inače, sama priča o budžetu, to niko razuman ne može da kaže ništa više osim onog što su rekli ljudi koji se bave tim poslom. Znae šta? Pa ne mogu da budem toliko lud da posle saveta stranih investitora, koji zapošljavaju sto hiljada ljudi, investirali su u poslednjih godinu dana milijardu evra, ja budem taj koji će vam držati lekcije o tome. Šta su oni rekli? Jesu li rekli da smo se pomerili? Pa šta će misliti o zemlji u kojoj lideri opozicionih stranaka govore da je to loše? Pa šta je nama cilj, da oni odu odavde? Onima kojima je to cilj, oni ne žele dobro ovoj zemlji, jer kad smo bili sami, mi smo bili osuđeni na propast i krvavo smo radili ovih 16 godina da bismo došli do činjenice da u budžetu nemamo Potemkinova sela, da je u budžetu sve onako kako treba da bude napisano. Videćemo šta će od toga biti realizovano.

Možemo da razgovaramo, ali to nije pitanje budžetske politike, o položaju privatnog sektora, o činjenici da su nam preduzeća nelikvidna dok banke plaćaju negativnu kamatu zbog toga što su pune novca koji ne plasiraju, o činjenici da je država konkurent privredi na finansijskim tržištima, gde se zadužuje na način koji čini nekonkurentnim privatni sektor pre svega, i o perspektivi na koju vi ukazujete s ambicijom da rešite tih nekoliko problema koji još uvek stoje ovde pred nama i vrše pritisak na čitavo društvo. A to su ti veliki sistemi koje nećemo tako lako rešiti ukoliko rešavanje bude podrazumevalo da će

dogovor važiti onoliko koliko ste vi vlast. To su ključna pitanja i ja se nadam da ćete vi na njih odgovoriti.

Što se vas tiče, gospodine Vujoviću, imali smo pre podne jedan nesporazum. Razgovarao sam sa poslanikom Šešeljem, zaista mislim da gospodin Živković nije zaslužio tu opomenu i žao mi je zbog toga. Ali želim da vam kažem nekoliko stvari.

Nije puno ljudi u srpskim finansijama imalo neophodno iskustvo za obavljanje tog posla. Imali su želju, ambiciju, nije bilo dovoljno iskustva. Vi ste uspjeli da budete u jednoj političkoj vladi, ali da zadržite tu poziciju nekog ko je profesionalno korektan, i oko toga ne možemo da polemishemo. Mislim da je samo trebalo da budete jasniji i da kažete da nije moguće poslati budžet u skladu sa zakonom u Skupštinu dok se ne završe razgovori sa MMF-om, jer od tih razgovora i revizije zavisi uopšte sam budžet. Ovde u budžetu imamo neka povećanja, a toga ne bi bilo da nije bilo razgovora. Prosto, to su neke elementarne činjenice i time bi se smanjio pritisak na čitavu raspravu i okolnosti u kojima smo se nalazili tokom jučerašnjeg i današnjeg dana.

Liberalno-demokratska partija ne može da glasa za ovaj budžet.

(U sali poslanici glasno komentarišu.)

To nije izraz nepoštovanja onog što je urađeno, ali to je, to je veoma važno, stav LDP-a o političkom segmentu, koji vi potpuno zaobilazite i na koji želim da odgovorite.

PREDSEDNIK: Stvarno ne razumem. Samo momenat, molim vas. Ne, ne razumem.

Hoćete li malo da se smirite, da mogu da vodim sednicu?

Sve moram da obrišem da bi premijer dobio reč da odgovori, a Nenad Čanak je sledeći, pa Dragan Marković. Da znate.

Molim vas, javite se. Izvolite.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Dame i gospodo narodni poslanici, mogu li da vas zamolim za pažnju?

Pažljivo sam slušao sve što ste govorili i, da ne govorim o procentima, ali sa dobrim delom onoga što ste izgovorili mogu da se saglasim. I zahvalan sam vam na jednoj stvari, bez obzira na to što vaši poslanici, vaša poslanička grupa neće glasati za predloženi budžet. Hvala što ste bili toliko korektni da određene značajne promene nabolje i vidite i o njima govorite. Ako ništa, pokazuje da ste, od nas mnogih, u nekim prošlim vremenima uspjeli da naučite na greškama, ako ne svojim, a verujem i svojim, onda i na nekim i mojim i našim.

Da, zaista, ovaj budžet, kao što znate, ja sam gledao dvadeset budžeta, bilo iz ovih klupa ili onih, nismo imali bolji budžet. To svako može da vam kaže, od profesora Petrovića do svakog drugog. Ono što je ključno pitanje, koje ste tri puta postavili u toku vašeg izlaganja, taj bolji budžet znači više prava, više mogućnosti – više mogućnosti pre svega za naše građane, za naše ljude.

Takođe, poštovao sam to, bez obzira na to šta govore o meni lično, šta o Vladi govore, i kada je jedna druga stranka, mislim Demokratska stranka, rekla – da, u redu je za to što ste uradili u Briselu i oko poslednjeg sporazuma, što znači da to pokazuje određene pomake na srpskoj političkoj sceni, a ne, kako bi to neki vulgarno tumačili, ovaj ide ovome, onaj ide onome. To govori da svi postajemo, vulgarno je to reći, ali razumećete me šta sam mislio, nešto normalniji.

Meni, bez obzira na to što me lično vređaju, mnogo manje smeta ukoliko znam da će da poštuju državnu politiku po određenim pitanjima. Time pokazujemo da nam je „lično“ iza državnih i nacionalnih interesa i mislim da po tom pitanju mnogo toga zajednički možemo da uradimo u budućnosti. Jer i ovo što sam ja rekao, kao što su neki naučili da histerišu istog sekunda čim vi izgovorite istinu, a koja se nekima ne dopada, mnogi u Srbiji neće razumeti ni moje reči, misliće da mi ovde treba neka većina. Ne treba mi ni za šta. I, kao što me dobro poznajete, nikada se na takav način za većinu ne bih ni borio, niti bih u takvim projektima učestvovao.

Mislim da je veoma važno da ukažem na činjenicu da smo nekad imali u privatnom sektoru 15% manje plate. Uspeli smo da smanjimo, to je bila suština našeg programa i o tome sam ovde govorio više puta, iako sam primetio da je to nailazilo na najniži stepen pažnje. Mi smo u stvari želeli da stvorimo takve uslove da privatni sektor jača, da na privatnom sektoru budu veće plate. To je malo, to je i dalje nisko. Mi smo mala ekonomija, slabi smo, još smo krhki, ali smo mnogo bolji nego što smo bili. Danas je ta razlika svega 5%.

Ja vam sad kažem, bez obzira na naša povećanja koja smo izvršili u javnom sektoru, mislim da već pre kraja 2017. godine možemo u privatnom sektoru da pristignemo plate u javnom sektoru. Vi znate koliko je to značajno za zdravlje ekonomije i koliko je to važno da ljude privlači u privatni sektor, a ne u državni posao i u državnu firmu, jer mi ćemo tim ljudima reći – ljudi, pogledajte preduzetnički duh razvijamo, možete više da zaradite ako pokrenete sopstveni posao, mnogo više nego ukoliko budete išli u državnu firmu. To će nama da donosi više poreza i doprinosa, to će da pravi srpsku ekonomiju neuporedivo zdravijom.

Dalje, tačno je za „Železaru“, napravili smo veliki posao. Uz mnogo rada i truda koji smo uložili, imali smo, objektivno i globalno, političke sreće da napravimo dobre kontakte. Jeste to delimično naša zasluga, ali za to je potrebno i malo sreće i trenutak da se to iskoristi. Iskoristili smo, dobro smo iskoristili i pomogli smo ne samo za tih 5.200 radnika, već i za deset hiljada onih koji rade zajedno sa njima.

To dramatično utiče na našu ekonomiju. Ako se ne varam, proizvodnja im je za 50% uvećana u odnosu na prvih šest meseci; rade im obe peći, uvećali su plate za 8%, kod njih nema problema. Ja nemam problem, danas direktora „Železare“ sretnem, koliko?, jedanput u dva meseca, ne češće, jedanput

u mesec i po, jedanput u dva meseca, a ranije sam u dva dana imao po sastanak za „Železaru“.

Time je i država rešena, kao što ste precizno rekli, gotovo 200 miliona izdataka na godišnjem nivou, ali rešene i brige i moguće je da se koncentrišemo na sve druge stvari, kao što je danas „Petrohemija“, jer hoćemo Rusima da isplatimo sve, hoćemo da „katujemo“ te dugove sa 250 miliona na... Jer to je ukupno, da znate, nama su samo za „Petrohemiju“ 600 miliona dugovi. Ajde da mi kažemo – zaboravljamo na ono što je prema Srbiji dug, što je oko 250 miliona, ako se ne varam – „Srbijagas“ 250 miliona, država 250 miliona, 250 miliona NIS, i da gledamo ako možemo da NIS-u isplatimo tih 250 tako što ćemo da platimo 105, i to odmah da platimo, da dobijemo najnižu moguću cenu, i da onda možemo da kažemo – „Petrohemiju“ smo očistili, „Petrohemija“ ima budućnost. I tako se borimo za svako preduzeće.

Nekad vam je potrebna i sreća. Nekad vam dođe neko, znate, u Krupanj, odvedete malu fabriku. Nije to veliki društveni proizvod koji oni tamo stvaraju, tekstilna je fabrika, ali kad radi 200 ljudi u Krupnju, u kojem je „Krupanjka“ prestala da radi, koji su pogodile poplave, i Likodru, i Kržavu i Bršticu, sve je poplavilo, sve je preplavilo Krupanj, onda nađete nekog ko će da vas spase, pa smo našli Turčina Tanera i izborili se da oni odu tamo.

I to mislimo da nastavimo da radimo. Hvala što takve stvari ipak negde primećujete i što je tačno, meni je bilo lako da danas dođem u Narodnu skupštinu i, da budem iskren, nikada lakše, zato što znam da imam nikada čistije, nikada bolje, nikada jasnije papire i rezultate iza nas, a ne samo papire koji govore o budućnosti. Govorim o objektivnim stvarima, iako znam da Srbi to nikada neće da prihvate, jer nikada u istoriji mi nismo bili zadovoljni. Ako mi neko kaže koje su to godine Srbi u svojoj istoriji bili zadovoljni i srećni, nikad se to nije desilo. Dovoljno je da pogledate po svim pisanim aktima iz tog perioda i biće vam jasno da to ne postoji.

Neće to biti ni sledeće godine, ali će ljudi, ukoliko na objektivan način posmatraju, a mislim da ste dali značajan doprinos ozbiljnoj i odgovornoj diskusiji, da mnogo više nego ranije pričamo o deficitu, da mnogo više nego ranije pričamo o rastu, da će ljudi početi sve objektivnije da posmatraju te stvari.

Jer ne mogu ja da budem kriv zato što je muž pretukao ženu. Naše je da napravimo uslove da mu se to ne dozvoli i da on završi iza rešetaka i mislim da smo mnogo po tom pitanju uradili. Ali ne možete vesti da pravite od crne hronike svaki dan da biste situaciju predstavljali crnom, jer to prosto ne može Vlada da radi. Ne može Vlada da bude kriva za sve. Ne mogu da budem kriv ako sudija ne svira faul jednom ili drugom igraču, pa ako je jednom timu, onda sam namestio utakmicu, ili ako je drugom timu, onda zato što sam navijač tog tima. I tako stalno.

Tu vrstu bolesti u našem društvu ne možemo lako da prevaziđemo, al', šta da radite. I kada o tome govorimo, nemojte da vredate – ne vi, nego neki drugi – ljude zbog njihovih fizičkih karakteristika. Malopre tvitujete odavde kako

se Martinović pretvorio u uši. Smešno vam je to? Treba da se stidite. Ne znam da li se pretvorio u to, ali probajte sa njim da govorite o državi i pravu, probajte da govorite o ustavnom pravu, o upravnom pravu, pa da vidite da li možete da se pretvorite u uši ili ne možete. (Aplauz.)

Da se vratim. Gospodine Jovanoviću, nije tako crna situacija. Imamo 500.000 hektara pod pšenicom, bilo je 610.000, i još setva traje. Naravno, imamo i plodored razloge itd. Dobićete, siguran sam, u toku rasprave dodatne informacije od gospodina Nedimovića. Ono što izdvajamo više para za poljoprivredu, želimo pre svega da taj novac ide ne u bunar, ne u pare za snaju i šurnjaju, nego da ide u mehanizaciju, navodnjavanje itd., zato što hoćemo da nam to donosi bolje rezultate u godinama pred nama.

Govorili ste o spletkama oko broja amandmana. Mi imamo oko 400 amandmana. Oni koji su rekli da nisu imali vremena da pročitaju stigli su da napišu 400 amandmana, što će reći da su imali unapred određen stav prema nečemu što nisu ni pročitali.

Nismo imali nikakve spletke. Ja nisam imao obavezu da dođem na ovu raspravu. Došao sam da odgovorim svakom šefu poslaničke grupe, poštujem svaku poslaničku grupu u Narodnoj skupštini Republike Srbije i da pokažem da su naši argumenti snažniji. (Aplauz.) Neću moći da budem na raspravi sa svakim poslanikom, jer ne može predsednik Vlade da izdvoji pet ili šest dana, zbog drugih poslova u izvršnoj vlasti, ali mislim da sam time pokazao poštovanje prema svim, različitim poslaničkim grupama u Parlamentu i nikakve nam spletke po tom pitanju nisu bile potrebne.

Vratiću se na najvažnije pitanje na kraju, koje je sve vreme provejavalo. Govorim na ovo duže, zato što mislim da je važno, jer je pokrenulo jedan važan dijalog u srpskom društvu i može da bude i te kako značajan za budućnost.

Što se tiče putovanja i nekih drugih stvari, ja sam uvek zahvalan našim policajcima, ali da imate u vidu da mi imamo predviđeno 700 miliona za putovanja u MUP-u već u ovom budžetu.

Zašto se vraćam na onaj dijalog sa ženom u Valjevu, koji sam prihvatio znajući da je to za mene nemoguća misija da sebi i političkoj stranci ili Vladi koju vodim donesem bilo kakav poen? Došla je jedna divna dama, za one koji to nisu mogli da vide, i rekla – e, ja sam ovde radila; morala sam da radim stalno prekovremeno i neću da moja deca rade 24 sata. Na to 99,99 političara, složićete se, prisustvovao sam tome, i sam sam to nekada činio, i danas, to znate i sami – e, sve si u pravu, grozna nam je vlast, glasaj za nas; čim se to promeni, biće drugačije.

Ja sam mogao da izbegnem i mogao sam da kažem ženi – u pravu ste, sad ću da proverim to i da vidim. Ja to nisam uradio. Svestan, video sam da mi poturaju kameru B92 i N1, znajući da će to odmah da im bude glavno, prihvatio sam izazov da uđem u dijalog – ne u raspravu, u dijalog – i rekao sam... Toliko sam se pokajao da ću sad da citiram sve što je žena rekla i što sam ja

rekao. Ja sam mislio da ovde ima jedan fotograf, a sad vidim da ima još fotografa u ovoj sali.

Dakle, pogledajte šta je za nas važno. Ja sam tada rekao: „Ali ja mislim da je suština u tome ne da bežimo od toga da radimo, već da radimo što je moguće više“, jer mi je neko dobacio s ove strane da oni plaćaju prekovremeni rad; bez obzira na to što to nije dovoljno novca, ali ga plaćaju. Ona kaže: „Ali ja neću da radim 24 sata.“

Normalno, niko ne može da radi 24 sata, to nije prirodno, ali ja sam metaforično rekao: „Da, ja bih voleo. Čini mi se da i radim toliko, i uživam u tome. Mislim da ne postoji ništa lepše nego raditi.“ Onda je ona rekla nešto oko čega sam se zabrinuo, i što u potpunosti razumem, ali moram da kažem da je to suština svih naših problema. Ta divna žena je rekla, u najboljoj nameri (svoju decu obožava): „E, vidiš, ja ne bih volela da moja deca toliko rade.“

Zašto mislim da je to suština naših problema? Zato što se nama sve zasnivalo, a i danas, kada prvi put imamo manje od sto hiljada nezaposlenih u Beogradu, jedan deo ljudi, kada ih pitate da li hoće da rade u butiku ili u prodavnici, u kiosku za pljeskavice za 300, 350 ili 400 evra, oni kažu – neću, čekaću bolju kombinaciju. Znam u svom bliskom okruženju za takve probleme i za takav odnos.

Ukoliko to budemo uspeli da promenimo, našu zemlju ne mogu da zaustave ni svi problemi o kojima smo govorili, a koji su vrlo ozbiljni, o kojima ste vi govorili, vrlo temeljni, ovo je vrlo ozbiljna diskusija – nas niko ne može da zaustavi. Ja sam danas pred Hanom rekao da ćemo mi da imamo mnogo veći rast nego bilo koja zemlja Zapadne Evrope. I ubrzano ćemo da ih stižemo. A mi nemamo pare iz ECB-a, kao što imaju oni. Jednostavno ih nemamo. Ali ćemo ubrzano da ih stižemo. Ne kažem da ćemo mi za 10 godina da budemo ni Francuska ni Holandija, ali ovakvim tempom do juče ne bismo stigli ni za 200 godina; ovako ćemo da ih stignemo za 30 godina. Ako budemo još brže i bolje radili, stići ćemo ih i brže. I za sve to imamo mogućnosti.

Vi ste rekli – hoćemo li mi to moći da ostvarimo? Ja ću da kažem da ćemo sve što smo rekli ovde moći da ostvarimo i da očekujem, unapred vam kažem, bolji rezultat od onoga što smo napisali. Kao što smo radili ove godine, jer ove godine je mnogo bolji rezultat, dakle 122 milijarde je predviđen Vladin budžet, budžetski deficit, mi u ovom trenutku imamo 30 milijardi, što i posle plaćanja tih pet hiljada, gde smo dali 10 milijardi za penzionere, i posle ovih 105 miliona evra za „Petrohemiju“ i posle svega što ćemo sad sve gledati od starih stvari da platimo u decembru, ne verujem da možemo da imamo i sto miliona evra, 150 miliona evra u deficitu. Ne veći od toga. Pitanje je da li će i to da bude, teško i to. Znači, deset puta je bolji rezultat od onog koji smo predvideli. Mi se ne kitimo ni tuđim perjem ni onim što će da bude u budućnosti, već onim što smo već uradili.

Govorite o izborima. I taj surov dijalog mislim da je bio vrlo koristan, zato što je pomerio granice ponašanja političara, koji ne treba da se

dodvoravaju narodu. Baš zato nisam osuđivao Merkelovu kad je razgovarala s onom devojčicom iz Sirije, zato što je – tačno, dete je, nije baš zgodno da kažete to detetu – ali ona joj je rekla istinu. I, kao što vidite – svi su je napadali, osuđivali – Merkelova se vraća, ima sve veću popularnost, jer ljudi znaju da je rekla istinu, i u tom i u mnogim drugim slučajevima. I bolje je da narodu kažemo istinu, ma kako to loše i bolno zvučalo, nego da narod lažemo kako će da mu bude mnogo bolje, a da u stvari nismo sposobni da to provedemo u delo.

Govorite o izvorima rasta. Izvori rasta su dosada bili investicije i izvoz. Kada imate milijardu i osamsto a ništa ne privatizujete, a da vam u regionu Zapadnog Balkana Bosna i Hercegovina bude prva, sa 350 ili maksimalno 400 miliona evra, onda vam to govori koliko smo po pitanju investicija uspešniji od drugih i zašto smo mogli da imamo ovakav rast. Ne zaboravite da su njihove doznake, novac koji dobijaju iz inostranstva, mnogo veće nego naše. Oni su svoju građevinsku industriju podigli na obnovi kuća u Bosni, na tome što je mnogo novca stizalo iz Švajcarske, Austrije, Švedske, Nemačke i mnogih drugih zemalja da bi se obnavljale kuće porušene u ratu, što u Srbiji nije bio slučaj. I to treba u svakom trenutku imati u vidu. A prvi put da se nešto više novca skupilo posle izvesnog broja godina.

Što se tiče FIC-a, Saveta stranih investitora, što se tiče Duing biznis liste, mi smo tu uradili dobar posao. Nisam zadovoljan zbog katastra, opšteg upravnog postupka, nisam zadovoljan zbog parafiskalnih nameta i verujem da naredne godine možemo da uđemo u prvih 30. Sasvim sigurno ćemo ući u prvih 35. Ako katastar uspemo da rešimo, možemo da uđemo u prvih 15, samo da znate. Suština je u katastru. Ako to uspemo da uradimo, ulazimo u prvih 15 u celom svetu. I to će onda da bude veliki podstrek za dalji napredak srpske ekonomije i za dalji dolazak srpskih investitora. Ne zaboravite, pre samo neku godinu bilo smo 115. Pa sad, od 115 do 15 nije, baš, obično malo vremena potrebno.

E, sad dolazimo na ono što su vaša najznačajnija, rekao bih, politička pitanja. Tačno je, Paja Petrović je u pravu, mi smo veoma osetljivi na svaki događaj u svetu. Mala ekonomija i dalje. Iako nam je budžet i stabilan i konzervativan, ekonomija nam je slaba i nestabilna u poređenju sa velikim ekonomijama. Nama je potrebna stabilnost i zato na toj reči stalno insistiram.

E sad, postavlja se pitanje kako je sve to delovalo na nas. Pa, sinoć Rencijeva konferencija za novinare, evro pada 0,6 u odnosu na dolar, za toliko se nama uveća javni dug. Ni krivima, ni dužnima. Istog sekunda, znači, kad se otvore berze i kad vidite kako to ide, mi imamo problem sa svakom vrstom nestabilnosti. Zato bih poručio onima koji malo toga znaju ili ništa ne znaju, a raduju se svemu što unosi kaos u svetu, jer valjda će nama da bude bolje ukoliko je veći kaos, da uvek računaju da to za našu zemlju nije najpovoljnije, naprotiv.

Što se tiče Trampove politike, samo o dve stvari ću da govorim; jedna je za nas dobra, druga – videćemo. Nisam siguran, videćemo. Jedna, koja je dobra, to je da će svakako biti manje političkog mešanja i, kao što ste vi rekli, to

je pitanje veće izolacionističke politike i usredsređivanja na američki prostor i rešavanje ekonomskih problema, pre svega u industriji čelika, automobilske industriji, gde žele da se vrati ponos ljudima u Ohaju, Viskonsinu i nekim drugim američkim državama. To je okej.

Ono sa čim mi imamo problem, to je ako bude bilo kažnjavanja i nametanja poreza od 35% za američke kompanije koje ulažu u inostranstvo. To će mnogo više da ošteti neke druge zemlje, ne Srbiju, ali će da odšteti i nas, jer ne zaboravite, plan jednog *NCR*-a je da ovde ima pet, šest ili sedam hiljada ljudi, a da li ćemo mi moći da ih zadržimo ovde ili će oni sve da odnesu u Atlantu, u Džordžiju, to je već drugo pitanje. I na to moramo da mislimo, i o tome moramo da razgovaramo, jer *NCR* sada gradi novu zgradu u Beogradu, a pet hiljada ljudi gde je minimalna plata 600 evra, prosečna plata je negde oko 900 evra, i koji nam kupe klince iz škola i koji ne traže fakultetsku diplomu, već traže znanje. Da dođete na test i pokažete znanje: da dobro poznajete engleski jezik i da dobro znate da radite određene operacije na računaru, tako da sve to ima svoje i „za“ i „protiv“.

I postavlja se dodatno pitanje – šta je to što će u Srbiji da se zbiva i možemo li mi da sačuvamo stabilnost ili ne možemo? Ja mislim da je od ključnog značaja da Srbija sačuva stabilnost. Zato se i trudim da ne odgovaram svakoga dana na besmislice koje pročitam po raznim medijima, po društvenim mrežama, po svemu drugom, od toga koliko ćemo izbornih ciklusa da imamo do toga da, kad se sretne sa šejkom Muhamedom, idem da prodam sopstvenu ćerku da bi se udala za šejkovog sina; i to okačite na najpoznatije opozicione sajtove, i nije vas sramota da to uradite i da takve gadosti izgovarate i tako dalje.

Nikakav problem nemam sa tim. Imam problem sa tim da ljudi misle, baš kao što ste rekli vi, gospodine Jovanoviću, ja poštujem tu vrstu odgovornosti, da što gore bude u Srbiji, i što gore gadosti izgovarate i što se više mržnje izazove, tim je u stvari bolje za Srbiju. Ja ne mislim da je to tačno, ne mislim da je to slučaj. Mislim da je svima jasno, ko objektivno posmatra stvari, da Srbija jeste na sigurnom putu, na dobrom putu. Ekonomski mi velikih problema nemamo. Mi, ljudi, sledeće godine očekujemo između 400 i 600 hiljada kineskih turista ovde. Minimalno, kažem vam. Ne morate da se smežete, procena Kineske ambasade i kineskih ministarstava je da će ih biti preko milion. Šta je vama smešno, ništa ne razumem, ali ja nisam taj koji može da vam pomogne, verujte mi. (Aplauz.)

U svakom slučaju, želim da vam kažem da imamo mnogo prilika i mnogo toga što možemo da napravimo u narednom periodu i verujem da ćemo to da iskoristimo. A ne brinite, vodićemo računa da očuvamo ovde političku stabilnost. Ono što je sigurno to je da građani Srbije imaju konačnu reč. Ne znam da li će da postoji jedinstveni dosovski kandidat ili neće, da li će da postoji jedinstveni ovaj ili neće. Svima želim mnogo sreće. Ono što mogu da garantujem svakome i što nemam nikakve sumnje da će da se dogodi to je da ćemo da se borimo, a što bi Homer rekao, „čovekovo je da se bori, a nebesko da daje

pobedu“. Šta god da bude, mi ćemo to da priznamo i da očuvamo stabilnost sistema.

Verovatno je dosovski kandidat danas favorit. Mi ćemo da vidimo, možda u poslednjih mesec dana nešto probamo da uradimo. Može da se dogodi da pobedi i radikalski kandidat i ko zna ko još, videćemo to sve, ali po podršci koju ima u medijima i po svemu drugom, vidim da se stvari pozicioniraju tako da dosovski kandidat ima ogromnu prednost u odnosu na sve druge. U svakom slučaju, mi ćemo da se borimo.

Ja sam spremio jednu rečenicu misleći da ću da budem kritikovan, a vama hvala što me za to niste kritikovali već ste o tome govorili na jedan objektivan način, jer baš to u Valjevu što se dogodilo, to je Niče opisao rečima – došao sam da vam pomognem, a vi se žalite što neću zajedno sa vama da plaćem. Moj posao je da ne plaćem ni sa kim, nego da vidim mogu li da rešavam probleme i možemo li mi svi zajedno te probleme da rešavamo. Tako ćemo da nastavimo i ubuduće, a vama hvala na veoma, veoma korektnoj diskusiji. (Aplauz.)

PREDSIEDNIK: Zahvaljujem.

Reč ima Nenad Čanak, neka se pripremi Dragan Marković.

NENAD ČANAK: Repliku je tražio Čeda Jovanović.

PREDSIEDNIK: Znao zašto mi je teško da...? Svi se javite i onda nema šanse, jedino da mi mažete.

U redu, daću vam reč. Izvolite, dve minute.

ČEDOMIR JOVANOVIĆ: Gospodine Vučiću, dosta je jasna situacija. Uvek će biti u politici osporavanja i to je nešto što mislim da vi vrlo dobro razumete. Nešto je drugo meni i LDP-u u ovom trenutku u fokusu. To je vaša odgovornost. Vaša odgovornost i kad imate dobar budžet i kad imate razoren politički život u zemlji.

Nije za Srbiju problem zajednički kandidat demokratske opozicije. Za Srbiju je problem sukob ka kojem mi idemo, zbog toga što nismo u stanju da društvo izlečimo od tih otrova i ludila iz prethodnih 30 godina. Oni koji bi valjda mene zbog toga što nisam sa vama u Vladi obavezivali da kažem da je taj deficit o kom pričate besmislica, da je trud tog privatnog sektora, koji je postao konkurentan sa manjom platom na međunarodnom tržištu pozitivan rezultat, a ne nešto što zaslužuje kritiku i nipodaštavanje.

Kada sam pomenuo izbore, izbori nikad nisu problem za demokratska društva. Oni su šansa pod uslovom da onda društva znaju šta u tim izborima traže. Referendum u Britaniji je razorio i Britaniju i Evropu. Rencijeva ideja reforme ustava je razorila Italiju i ugrozila Evropu. Imamo izbore pred sobom. Vi ste predsednik Vlade, morate da učinite napor da prestanemo da trošimo zemlju na način kako smo to činili dosada. Ne trebaju nam besmislice. I sami ste rekli da je glupost ono što se desilo u Hercegovačkoj. Rešite nekako to. Politički, da stavimo tačku na tu temu, a uvek će biti osporavanja i sutra će biti neka druga Hercegovačka...

Pitanje predsjedničkih izbora. Ako mi ne znamo kako u to ulazimo, znate šta?, vi ste od sebe i od svoje vlade napravili splet nestabilnosti. (Predsednik: Vreme, prošlo vam je vreme.) Drugo ništa nije, nema institucija. Shvatite šta se desilo u Crnoj Gori, koliko su bili veliki pritisci i šta je pretnja evropskoj Srbiji ovde.

PREDSEDNIK: Vreme. Zahvaljujem.

Opet moram da izbrišem listu. Da, da, premijer se javio. Premijer ima reč. Izvolite.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Mislim da ne idemo ni ka kakvim sukobima. Mi imamo jednu uvek neprijatnu atmosferu, jer i kada napravite najbolji budžet, mnogi ljudi će da govore najgore, iako dobro znaju da je reč o najboljem budžetu. Problem je u tome što oni to dobro znaju. I nije suština samo u političkom prikupljanju poena, već je suština u razvijanju takve vrste mržnje, ni u čemu drugom.

Svaki poslanik u Narodnoj skupštini zna koliko je ovaj budžet bolji od prethodnih. Svaki to zna, samo što to neko hoće da kaže, ne samo iz vladajuće većine, već i neko poput vas, a neko ne želi to da kaže.

E sad, a zašto bismo išli u sukobe? Zbog toga što pseudodosovska elita ne može da istrpi poraz ili činjenicu da neko koga su kritikovali 20 godina određene stvari radi mnogo bolje od njih, zbog toga što je neko poštenije upravljao od njih, zbog toga što je neko marljiviji, zbog toga što je neko disciplinovaniji, odgovorniji. Pošto to ne mogu da priznaju nikada, onda će uvek nešto treće da bude krivo. I zato moramo da širimo mržnju na sve strane.

I sami ste rekli – da nije Savamale, bilo bi drugo, bilo bi treće; uvek nešto manje ili više besmisleno. Nekad i ne besmisleno, ali vam se uvek svede na mržnju, i obično na ličnu mržnju, kojoj nema mesta u politici ukoliko želite... O tome je i Čerčil govorio, da u politici nema mesta za osvetu, ali mnogi ljudi to u javnom životu Srbije ne mogu da razumeju. Ne sme i ne može da bude mesta za mržnju.

Malopre sam pokazao na primeru jedne stranke koja svakoga dana govori veoma loše stvari o meni. Rekao sam – hvala za vaš stav po jednom važnom pitanju za državu Srbiju, mnogo hvala, izuzetno to poštujem. I to je veoma...

(Vojislav Šešelj: Koja je to?)

Govorio sam, Vojislave, dok ste bili odsutni.

Dakle, to su stvari koje su za nas veoma važne.

U sukob ne idemo zato što mi nikada ne bežimo od toga da se prizna izborna volja. Nikada nećete videti, za razliku od nekih koji su spremni, da bi dobili određene glasove i da bi svoje ciljeve ostvarili, da udaraju žene u prolazu, u hodnicima, da urlaju, da viču, da prete, da se sastaju sa stranim ambasadorima ne bi li rešili svoje probleme.

Mi to ne radimo nikada i nećemo da radimo nikada. Mi se uzdamo u volju naroda i, dok ima volje naroda, bićemo na tom mestu. Kad ne bude volje

naroda, izvolite, čestitamo vam, čista obraza, na isti način kako je to uradio Bojko Borisov, na isti način kako je to uradio Renci i nikakav problem nemamo.

Mislim da je to čisto. Jer čovek živi za svoje ideje. To sam čuo baš od Rencija. On mi je rekao... Ima 45 godina. Pitao sam ga kad sam došao u Rim... Možda vam nije glupo... Primio me je u zvaničnu posetu i taj dan sam video vest kako je njemu pala popularnost za čak 7%. Imao je štrajkove zbog zakona o radu koji su donosili, sličnog kao što je bio naš. Ja ga pitam – je l' se sekiraš?, je l' ti teško?, jesi li nervozan?, samo sam ti ja falio danas, neki iz male neke balkanske zemlje došao tu da ti oduzima vreme. On mi kaže – ne, treba da provedemo što više vremena zajedno, nemam nikakav problem sa tim; nemam problem zato što je moje, 45 godina mogu samo da maštam da napravim nešto za svoju zemlju, da uradim nešto dobro za svoju zemlju, za svoju Italiju; radim danas ono što mislim da je najbolje za Italiju; da li me ljudi razumeju ili me ne razumeju, šta me briga, ja mislim da je to nešto što je najbolje.

Mi radimo ono što mislimo da je najbolje. Na narodu je da to proceni. Ako narod hoće da se vraća u to, mogao bih da vam govorim o odnosu unutar države dosovskog predsedničkog kandidata i nas, da vam pokažem kako su se odnosili prema određenim stvarima i šta su ti predsednički kandidati radili u državi državnim parama, a kako smo se odnosili mi, pa da vidite razliku. Ako narod hoće to da izabere i povratak u tu vrstu prošlosti, nemam nikakav problem, možda je to budućnost. Čestitamo, izvolite, radite svoj posao. Mi u tome da učestvujemo nećemo i neću da pravim nikakve kompromise sa tim.

Hoćete li da vam kažem da sam mogao da biram da predsednički kandidati, ti koje ćete vi da podržavate, budu moji, pošto su se neki meni nudili pa nisam hteo da pristanem na to? (Aplauz.) I svi znate da govorim istinu, samo što ja neću da pristajem na to, zato što su moral i obraz u politici i te kako važni.

Ana, jesi li me i ti zvala da podržim jednog? Jesi. Dosovskog, onog kog ste vi pozvani po kafanama da podržavate, pa sam ja rekao – neću da ga podržim zato što brinem o Srbiji. I možete da me zovete koliko hoćete, neću da ga podržim. Zvali su me stranci da ga podržim. (Aplauz.)

(Poslanici u sali naglas komentarišu.)

Dakle, sačuvaćemo mi stabilnost, ali želim da vam kažem da, kad se svi ti izbori završe, onda imamo vreme do 2020. godine, ako vi budete u poziciji, ako dosovski kandidati budu pobeđivali, onda ćete vi pozvati neke od nas iz opozicije da razgovaramo o tome. Ako mi slučajno, iako je mala verovatnoća i mala mogućnost, te izbore ne izgubimo, onda ćemo, bez ikakve sumnje, pozvati one koji su korektni i koji razmišljaju o budućnosti Srbije da zajednički radimo u budućnosti.

Mislim da je to veoma važno. Ne tiče se ni Čedomira, a pogotovo ne samo Čedomira. Biće to malo širi poziv za sve one koji ne rešavaju po kafanama i stranim ambasadama ko će da uđe u Parlament i ko će da dobije glasove, već za one koji razmišljaju svojom glavom. Jer mene interesuju oni koji

svojom glavom razmišljaju i koji razmišljaju o Srbiji i o njenoj budućnosti, i u tome se razlikujemo. (Aplauz.)

PREDSEDNIK: Hvala.

Ministre Vujoviću, jeste li hteli?

Molim vas, izvolite.

DUŠAN VUJOVIĆ: Hvala lepo. Hteo sam samo da pojasnim odgovor na jedno pitanje. Pitali ste me oko datuma pripreme budžeta. Ja sam juče detaljno pročitao spisak svih aktivnosti na pripremi budžeta. Danas sam to u skraćenom obliku rekao. Ako nisam bio dovoljno jasan, dozvolite da pojasnim, da ne bi bilo nesporedazuma.

Saradnja sa Fondom u trogodišnjem aranžmanu podrazumeva da se budžet naredne godine planira na osnovu stvarnih podataka za prva tri kvartala tekuće godine. Znači, mi smo morali da čekamo 15. oktobar da bismo znali podatke za prva tri kvartala ove godine. Međunarodni monetarni fond je došao u Beograd svega tri dana po isteku tog roka. Do 1. novembra smo pripremali sve te elemente i dogovarali. Od 2. novembra do 14. novembra uradili smo sve pripreme oko budžeta, uključujući i složene stvari na utvrđivanju limita, povećanju plata, utvrđivanju okvira za kapitalne rashode i sve ostalo, uključujući proširenje budžeta na projektne zajmove, što je, složićete se, dosta zamašan korak.

Od 15. novembra do 22. novembra vršili smo usaglašavanje sa korisnicima. Od 22. novembra do 26. smo mi to sve pakovali, 27. smo imali zajedničku sednicu odbora, 28. novembra prvu sednicu Vlade na kojoj smo konstatovali da van onih predloženih limita postoje i zahtevi za dopunska sredstva od 103 milijarde. I onda smo morali da potrošimo tri-četiri dana da u jednom dosta napornom procesu dođemo do rešenja, da ispoštujemo obaveze koje smo sami prema sebi razvili i da pritome ne narušimo nijedan od principa budžetiranja i zadovoljavanja prioriteta.

Znači, da nije bilo te 103 milijarde, verovatno bismo ranije završili. Ovako, morali smo da pomerimo sednicu sa utorka na četvrtak. Sve preostalo su bili tehnički zahtevi, da se očisti tekst i preda Skupštini. Mi smo želeli da to bude nedelju dana ranije, ali nam je, nažalost, zbog te razlike, bilo neophodno vreme da to na pravi način razrešimo. Hvala lepo. (Aplauz.)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Zahvaljujem.

Reč ima narodni poslanik Nenad Čanak. Izvolite.

NENAD ČANAK: Zahvaljujem.

Hteo bih prvo, dame i gospodo uvaženi narodni poslanici, drugarice i drugovi, da se osvrnem na jutrošnje izlaganje ministra finansija, zato što je u njemu ko god se bavi ekonomijom mogao prepoznati poznati rad MMF-a, koji oni zovu, i tu ćete se, nadam se, složiti sa mnom, gospodine ministre – oni nazivaju ovakav odnos prema jednoj državi zlatna ludačka košulja, iliti *Golden Straitjacket*. Oni to tako nazivaju zato što se na taj način pritežu kaiševi na

ekonomiji, bez obzira na to šta stanovnici države u kojoj se ta ekonomija nalazi o tome misli. Na taj način se postižu ...

Jesam li sam u pravu, gospodine ministre finansija? Samo da budemo najasno.

Drugim rečima, ne vidim šta bi bilo toliko sporno oko ovoga budžeta, s obzirom na to da je on rađen po veoma striktnim pravilima, kod kojih ne postoji mnogo prostora za bilo kakvu veliku dovitljivost. Namerno neću da upotrebim reč autonomija.

Sve u svemu, to bi sve bilo veoma razumljivo u svetlu teške ekonomske situacije u zemlji da se nije dogodilo nešto drugo, a to je ova šema koja proizlazi iz ovog predloga budžeta. Ova šema pokazuje praktično prikaz opšteg nivoa države prema, tj. u skladu sa obuhvatom u izveštajima o fiskalnim kretanjima Ministarstva finansija i ona je veoma korektna. Međutim, ono što je problematično sa ovom šemom jeste to što ona nije u skladu sa Ustavom.

Sada ćemo doći u jednu paradoksalnu situaciju, gospodine predsedniče Vlade, da ja kao ekonomista vama kao pravniku sada pročitam par članova Ustava. Dakle, član 181 Ustava jeste „Saradnja autonomnih pokrajina i jedinica lokalne samouprave“. Drugim rečima, time se razdvaja lokalna samouprava od autonomne pokrajine.

Član 183 je „Nadležnost autonomnih pokrajina“, gde piše: „Autonomne pokrajine, u skladu sa Ustavom i svojim statutom, uređuju nadležnost, izbor, organizaciju i rad organa i službi koje osnivaju.

Autonomne pokrajine, u skladu sa zakonom, uređuju pitanja od pokrajinskog značaja u oblasti:

1. prostornog planiranja i razvoja,
2. poljoprivrede, vodoprivrede, šumarstva, lova, ribolova, turizma, ugostiteljstva, banja i lečilišta, zaštite životne sredine, industrije i zanatstva, drumskog, rečnog i železničkog saobraćaja i uređivanja puteva, priređivanja sajmovi i drugih privrednih manifestacija,
3. prosvete, sporta, kulture, zdravstvene i socijalne zaštite i javnog informisanja na pokrajinskom nivou.

Autonomne pokrajine se staraju o ostvarivanju ljudskih i manjinskih prava, u skladu sa zakonom.

Autonomne pokrajine utvrđuju simbole pokrajine i način njihovog korišćenja“.

Sada dolazi ono zbog čega sve ovo čitam:

„Autonomne pokrajine upravljaju pokrajinskom imovinom na način predviđen zakonom.

Autonomne pokrajine, u skladu sa Ustavom i zakonom, imaju izvorne prihode, obezbeđuju sredstva jedinicama lokalne samouprave za obavljanje poverenih poslova, donose svoj budžet i završni račun.“

Dakle, ponoviću – „autonomne pokrajine, u skladu sa Ustavom i zakonom“. E sad, tu dolazimo do problema. Tog zakona nema. Upravo zbog toga

je u ovom budžetu Autonomna Pokrajina Vojvodina, pošto je jedina funkcionalna autonomna pokrajina na teritoriji Srbije, a nije pod nekim specijalnim okolnostima, da tako kažem, svedena u ovom budžetu na samo jedan oblik lokalne samouprave, što je protivustavno.

Imali smo ovde debatu i o tome kakva rasprava treba da bude o ovom budžetu itd., pa bih vam skrenuo pažnju samo na jednu sitnicu, gospodine predsedniče Vlade. Praktično kompletan budžet je, sasvim sam uveren, bez zle namere, ali sabijen, njegovi najznačajniji delovi, u jedan jedini član, a to je član broj 8. Član broj 8. ima 120 strana, od 52 do 172 stranice. Možete pogledati u svojim primercima budžeta. A pošto jedan narodni poslanik može o jednom članu budžeta da diskutuje dva minuta, to znači da, praktično, jednim amandmanom od dva minuta treba intervenisati na nešto što je stalo na 120 strana i čini praktično najznačajniji deo samog budžeta. To je dakako nemoguće.

Ja razumem da postoji model i metod opstruiranja rada Skupštine amandmanima. To sam imao čast, radost i zadovoljstvo trpeti dok sam bio deo parlamentarne većine, kada smo morali danima da sedimo i da glasamo o hiljadama i hiljadama amandmana koji su bili pravljeni samo zato da bi se opstruirao rad Skupštine. To je, naravno, potpuno besmisleno i upravo zato se treba najoštrije boriti protiv opstrukcije Skupštine, ali sa druge strane treba imati u vidu da konstruktivni pristup, kakav verujem da najveći deo ljudi u ovoj sali ima, da se popravi ono što se može popraviti u ovom budžetu, a u okvirima ove zlatne ludačke košulje MMF-a koja nam je natakuta iz ovih ili onih razloga, dakle verujem da bi se tu moglo ponešto učiniti.

Ne postoje zakoni kojima bi mogla AP Vojvodina da se drugačije tretira u nivou budžeta. Mislim da je to veliki propust. Govoriti da su mogli biti doneti ranije je sasvim tačno i ja ni u kom slučaju ne uzimam u odbranu bilo koju raniju vladu koja to nije učinila, ali mislim da bi ova vlada to morala da učini kada već ispravlja sve one probleme koje su joj prošle vlade ostavile.

Sa druge strane, čuli smo da postoje kritike na rad poreskih uprava, ako sam dobro razumeo. Ali poreske uprave, nemojte zaboraviti, nisu ni privatne firme ni nevladine organizacije. Poreske uprave su sastavni deo Ministarstva finansija, a Ministarstvo finansija je sastavni deo ove vlade, pa bih vas molio da vidimo šta ćemo sa svim ovim podacima o kojima vam sada govorim i koji, jednostavno, insistiraju na tipu odgovora.

Potpuno je već deplasirano govoriti o tih tužnih 7%, koliko pripada, navodno, AP Vojvodini. To je, inače, član 184. Ustava Srbije, protiv koga smo se, gospodine predsedniče Vlade, podsetiću vas, sreli smo se te noći ... Čedomir Jovanović i ja smo bili ispred skupštine u kojoj je donošen ovaj ustav i demonstrirali, a vi ste bili u toj skupštini, ako se sećate toga. Ja bio.

E, „Autonomna pokrajina ima izvorne prihode kojima finansira svoje nadležnosti“, kaže član 184. „Vrsta i visina izvornih prihoda autonomnih pokrajina određuje se zakonom“. Tog zakona nema. „Zakonom se određuje

učešće autonomnih pokrajina u delu prihoda Republike Srbije“. Tog zakona nema.

„Budžet AP Vojvodine iznosi najmanje 7% u odnosu na budžet Republike Srbije, s tim što se tri sedmine budžeta AP Vojvodine koristi za finansiranje kapitalnih rashoda.“ Kako da se tri sedmine budžeta investira u kapitalne rashode kada su najveći deo budžeta transferna sredstva i samim tim već opredeljena na pojedine adrese, da tako kažem? Mogu se zadržati na računu Vlade AP Vojvodine samo jedan dan i jednostavno nijedna administracija AP Vojvodine nije u stanju da ispuni svoju ustavnu obavezu, koju joj nameće važeći Ustav Republike Srbije.

Dakle, zbog svega toga mislim da je veoma bitno shvatiti da budžet, kao najvažniji zakon, ne levitira u nekom praznom prostoru. Sam Budžet mora biti propraćen neophodnim zakonima koji bi ga učinili primenljivim i koji bi od njega napravili, u stvari, nešto što bi bilo u skladu sa Ustavom.

Ovaj i ovakav budžet nije u skladu sa Ustavom Republike Srbije, kao što nije bio ni prošli. Zbog toga smo kao Liga socijaldemokrata Vojvodine 11. januara 2016. godine predali Ustavnom sudu žalbu koja se ticala upravo ovih pitanja o kojima govorim. Do dana današnjeg nismo dobili nikakav odgovor, ali ono što smo dobili, ne od Ustavnog suda, ali dobili smo podatke da je Srbija prva zemlja u Evropi po riziku od siromaštva.

Tako je, tako je. Međutim, govorim o nečem drugom, nije bitno da li je ili nije, bitnije je nešto drugo – da je poslednji put studija o životnom standardu u Srbiji objavljena 2007. godine, a treba da se objavljuje svakih pet godina. Nije objavljena 2012. godine. Kriv je ko je kriv, ali mislim da bi bilo značajno takve projekte odraditi da bi se pronašli osnovi iz kojih bi se krenulo u prevazilaženje upravo tih socijalnih i svih ostalih društvenih problema.

Bacivši letimičan pogled, jer bolje nisam mogao u kratkom vremenu koje sam imao pred sobom, video sam da je, recimo, za rešavanje pitanja stambenih problema vojnih lica namenjeno i opredeljeno tek nešto više novca nego za rešavanje stambenih problema na KiM – gde se na delu dela teritorije Srbije opredeljuje tek nešto malo manje novca nego za celu Srbiju kada je u pitanju Vojska Srbije, što je nedopustivo s obzirom na količinu ljudi koji imaju, naročito vojnih penzionera, problem sa stambenim prostorom i krovom nad glavom.

To su sve pitanja koja se već na prvi pogled vide iz svega ovog. Odgovori na ova pitanja bili bi beskonačno dragoceni, ali prvi i najvažniji odgovor je da li će i kada biti doneti svi oni zakoni koji su neophodni da bi budžet Republike Srbije bio u skladu sa Ustavom Republike Srbije, jer ovako sročeni oni su apsolutno nešto što LSV ne može i neće podržati.

Sa druge strane, mi nikad nismo dobili završni račun, sa kojim bismo mogli porediti kako je budžet donet i kako je budžet realizovan. U Pokrajini Vojvodini se, sticajem okolnosti, taj neki izveštaj davao i na šest i na

devet meseci. Mislim da bi bilo veoma mudro to dobro i korisno iskustvo uvesti i u Republiku Srbiju.

Pa bih vas molio da mi odgovorite, gospodine predsedniče Vlade, šta mislite o ovim pitanjima koja sam vam uputio.

PRESEDNİK: Hvala.

Moram da izbrišem listu. Izvolite.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Uvaženi gospodine Čanak, nismo čuli za termin „zlatna ludačka košulja“, ali ne bih isključio da smo bili, ekonomski govoreći, u situaciji u kojoj je bio potreban najteži mogući lek i mnogo više discipline nego što je uobičajeno da bismo mogli da krenemo da rešavamo naše probleme. I šta god ko mislio, danas se svi lakše osećaju, sigurnije, jer znaju da te vrste besperspektivnosti i nesigurnosti u budućnosti nema.

Ne zaboravite da ta „zlatna ludačka košulja“, kada je uzela jedna Južna Koreja 1990/91. godine, da su oni posle trogodišnjeg njihovog programa, po kojem se i danas uči, i u MMF-u i u Svetskoj banci u Vašingtonu, svuda, postali primer i azijski tigar u ekonomiji pre svega zbog fiskalne konsolidacije i smanjenja deficita na najniži nivo, a potom pronalaženja izvora rasta, naročito u investicijama, ali pre svega u izvozu. Tako da sam ja danas prvi put sa mnogo samopouzdanja, nadam se da entuzijazma uvek imam, verujem da to ljudi i vide, ali i pred evropskim komesarom Johanesom Hanom mogao da govorim o tome šta očekujem od Srbije u budućnosti u ekonomskom smislu i slušao sam sve primedbe, i koje su smislene i mnogo onih koje su besmislene, ali iz njih vidite da nema preteranih bojazni, sem u političkoj nestabilnosti i političkoj nesigurnosti. Sve drugo – čini mi se da smo najveći deo najtežih zadataka uspeli da obavimo.

Pominjali ste izveštaje nevladinih organizacija iz Srbije koji su govorili o riziku od siromaštva. Podsećam vas na zvaničnu izjavu Svetske banke, izdatu ove godine, da Srbija prvi put posle mnogo godina smanjuje rizik od siromaštva. Nismo zadovoljni, za 0,5% je smanjen broj siromašnih, verujemo da će u 2016. godini, kada dođe izveštaj, biti 1%, u 2017. godini novih 1,5%, možda čak i 2%. Verujem da su ti rezultati pred nama. Da li imamo siromašnih ljudi? Naravno da imamo, o toj sirotinji brinemo, zato smo i donosili odluke o jednokratnim davanjima, upravo zato što znamo. Znam ja da to neće da spase mog oca i majku koji imaju visoke penzije i koji su ljuti što im je uzet najveći deo, ali će da spase našu sirotinju i ljude koji jedva krpe kraj sa krajem i u Beloj Palanci, i u Lebanu, i u Trgovištu, i u Bosilegradu, i u Priboju i u svakom drugom mestu u našoj zemlji u kojem se teško živi.

Govorili ste, razumeo sam i nadam se da vam to nije uvreda već pohvala kao jednoj od retkih regionalnih stranaka ovde u narodnom parlamentu, o našem odnosu prema AP Vojvodini. Naravno, ne može da bude neustavno nešto što ne postoji kao akt, te naše ponašanje nije bilo neustavno, jer nemamo takvu vrstu zakona. Ali imamo druge, takozvane leks specijalise, kojima su određeni izvorni, originarni prihodi APV.

Dakle reč je, da bi ljudi znali šta su prihodi AP Vojvodine, i zato sam govorio da mi mnogo toga u tom finansijskom i ekonomskom aranžmanu koji je pravljen između Republike i Pokrajine uopšte nije jasno. Politiku čini mi se da razumem, u ekonomskom smislu tu ništa ne razumem. Dakle, izvorni prihodi u skladu sa Zakonom o porezu na dobit je 42,7% od preduzeća koja imaju dobit na teritoriji APV. Ima manje novca od izvornih prihoda u budžetu AP Vojvodine pre svega zbog NIS-a, jer je suština u NIS-u i u dobiti koju je NIS prijavljivao, koja je iz godine u godinu sve manja i biće sve manja.

Sa druge strane, imamo 18% od poreza na dohodak i, ono što ljudi manje znaju, naknade. AP ima pravo na prikupljanje naknada; to su naknade za odvodnjavanje, naknade za šume i mnoge druge. Suštinski, tu, sem naknada o kojima govorimo, nema izvornih prihoda. To su sve izvorno republički prihodi. Vi ćete sad, verovatno, politički da napadnete i da kažete – aha, ti bi da ukineš Pokrajinu. Ne bih, iako ne razumem taj finansijski aranžman, ne pada mi napamet. Rekao sam vam, držimo taj nivo koji smo dostigli, iako nisam sasvim siguran da je to ekonomski isplativo na takav način.

U svakom slučaju, suština je u sledećem. Dakle, mi sve imamo zakonom uređeno, samo različitim zakonima. Da li je potreban krovni zakon, jedan zakon, dakle *lex generalis*? Saglasan sam da jeste, treba da razgovaramo o tome i da sve to što su izvorni, sve to što su derivativni prihodi AP Vojvodine popišemo. Ali da popišemo i neke obaveze AP Vojvodine. Jer ja vas pitam šta su obaveze AP Vojvodine, ne znate da mi odgovorite; i ne zna niko da mi odgovori. Niko u ovoj sali ne zna da mi odgovori. Zato što nije lako da se odgovori. Nemojte da izvlačite politički zaključak, nije lako da se odgovori. Upravo zato govorim da treba da sednemo svi zajedno i da se dogovorimo. Zato što su sve teške i ozbiljne obaveze na Republici.

Sve teške i ozbiljne obaveze su na Republici. Nema problema, ako treba da damo nešto više, čime Pokrajina može bolje da upravlja, ajde da razgovaramo o tome. Samo da se preuzme obaveza, da nam ne bude to sad kao sa drugokategorisanim putevima, kad su nam prebačeni posle tri godine apsolutnog nerada i nepopravljanja tih puteva, kad nam je javljeno – ej, mi to ne možemo, ajde, Republiko, rešavaj to. Pa je Srbija, i to pred zimsku službu, kad je trebalo da angažujemo dodatne pare.

Samo da bi ljudi znali o kolikim sredstvima je reč, mi 30 miliona evra dajemo samo za zimsku službu. Trideset miliona evra! I zato što smo i mi razmaženi, pa mora istog sekunda inače će da usledi komentar – aha, iznenadio ih sneg. Iako sneg nikoga nije iznenadio, jer ljudi rade danonoćno, i po čitavu noć, u četiri, u tri ujutru da bi nekome sneg očistili, al' valjda treba i kuću da mu očiste da bi on bio zadovoljan.

Dakle, mislim da nemamo tu vrstu problema. Imamo vrstu problema da tu temu politički nismo otvorili dovoljno i na vreme, da nismo razgovarali i o politici, da nismo razgovarali ni o tom ekonomsko-finansijskom delu i da vidimo šta po tom pitanju možemo da uradimo.

Ne mogu da dođu nove pare ili više novca a da ne znamo za šta se troši. Ne damo pare za nenamensko trošenje nikome! Ja verujem u novu pokrajinsku vladu. Na stranu što su to moje kolege pa ih dobro znam, verujem da će dobro da razumeju da taj novac koji dajemo ne treba da služi da bi se tek onako potrošio i bacio u rupu, nego da treba da služi za strateške projekte, za važne projekte na nivou Pokrajine.

Jer tada Pokrajinska vlada i te kako ima smisla, tada Pokrajinska vlada na pametan način te pare troši, i može to bolje da vidi od Republičke vlade. Onda je ona taj stepenik na koji ste ukazali, u skladu sa članom 8, koji ne poistovećuje sa lokalnom samoupravom, nego ima veći značaj. To je ono od čega mi ne bežimo. Nemamo problem sa tim, ali dajte nam ta rešenja. Ovako ih, plašim se, ne vidim.

Nisam kritikovao Poresku upravu, kritikovao sam sve nas, i vas i mene. Kad smo poslednji put tražili fiskalni račun? Ajde, meni je to sad obaveza, ja ga sad tražim stalno. Pre toga nisam ga tražio. Ne može to Poreska uprava sve da utera. Nemoguće je, oni imaju 400 inspektora. Mi sad hoćemo da povećamo broj inspektora.

Imamo minimalnu poresku administraciju i hoćemo ove druge ljude koji su višak u tim delovima da ih zamolimo da budu inspektori, da prođu kurseve, da prođu obuku i da budu inspektori. Ali mi moramo sebe da promenimo. Moramo narodu da kažemo da taj nije dobar koji ne izdaje fiskalni račun, zato što taj uzima od naše dece, uzima od naših puteva. I mi time kažnjavamo sve ljude koji brinu o našoj deci, o našim putevima, o našim bolnicama, školama i o svemu drugom.

Nemamo kapacitete, Nenade. Nema ih. Ne možemo da zapošljavamo, sa ovakvim stanjem deficita da uzmemo da kažemo – dajte nam dve hiljade ljudi, a potrebno nam je dve hiljade ljudi. Nemojte da vam kažem da imamo gradove odakle mi dođe 29 slučajeva, u svih 29 se ne evidentira promet preko fiskalne kase. I uhvatite se za glavu, a onda vam predsednici tih opština traže – daj mi 500 miliona, daj mi 600 miliona, iz tekuće budžetske rezerve, da mi pokrijemo naš deficit. Jer baš ih briga za republičke prihode. To je uvek bio problem, samo što o tome niko nije hteo da govori.

Neću da se dodvoravam nikome. Hoću da ljudi znaju kako i na osnovu čega država funkcioniše. Da uzmemo da zaposlimo hiljadu ljudi više, ne vi, ali neko drugi bi nas napao i rekao – aha, zapošljavate čate, zapošljavate neke preko veze, partijske službenike, ne znam koga već. Ja vam kažem, nedostaje nam dve hiljade poreskih inspektora, inspektora rada. A šta ćete da radite kad imate u jednom gradu na istoku Srbije jednog inspektora, tržišnog? I svi znaju tog jednog inspektora, i svi znaju da drugi ne postoji. Mi smo sad menjali, pa smo iz drugih gradova slali, pa smo ovamo, pa smo onako radili... Ali nema ih dovoljno. Ne možete da uradite. U dve smene ti ljudi rade, ne mogu da stignu da urade. Ne mogu njih da kritikujem, i njima sam zahvalan na dobrom radu, većem radu, i zahvaljujući njihovom radu i imamo veće prihode u budžetu.

Evo sad sam dobio podatak, dali su mi iz Ministarstva finansija, da je Viktor Orban u Mađarskoj zaposlio dvadeset hiljada ljudi u poreskoj upravi. A znate li kolika je kod njega stopa PDV-a? Dvadeset sedam posto. Nije 20%. Ali ima 20.000 ljudi zaposlenih u poreskoj upravi, da sve mora da naplati. Mi ih imamo 5.500. Pri tome inspektora nemamo ni 500. A prosek starosti je 55 godina umesto 35. Svaka čast tim ljudima. Samo vam govorim koliko nam je potrebno podmlađivanje i koliko nam je potrebno novih ljudi i novog kadra.

Govorili ste o Vojsci Srbije i našem izdvajanju za Kosovo i Metohiju. Kažete da je malo za stanove. Mi za te stanove dajemo subvencionisane kredite za vojnike. Kamata je ubedljivo najniža u zemlji – od 2,9% do 3,2%, dinarski krediti su u pitanju. Odvojili smo 300 miliona za subvencionisanje tih kredita oficira i vojnika, plus 300 miliona dodatno u toku godine, 464 miliona za vojne penzionere, onoliko koliko možemo. A da nismo toliko novca izdvojili za Kosovo i Metohiju, što možete s pravom da me kritikujete, onda bi nam neki drugi rekli da mi više Kosovo i Metohiju ne tretiramo kao deo naše teritorije. I niko nikad ne bi bio zadovoljan.

Mislim da smo našli najbolju meru da kažemo našem narodu na Kosovu i Metohiji da smo uz njih, da kažemo da je to deo naše zemlje, da izvršavamo obaveze i, biću iskren i otvoren prema vama, više nego što bi to bilo u odnosu prema svim drugim građanima. Postoje delovi na kojima ne možemo da naplatimo ni kilovat struje; pre svega na teritoriji Kosova i Metohije, sve ostalo imamo dobru naplatu. Ali da li zbog toga da isključujemo struju našem narodu? Ja na to nisam spreman u ovom trenutku, iako možda grešim.

Želim da naši ljudi imaju električnu energiju, želim da Kosovska Mitrovica sija i svetli. Ne može kao Beograd, ali želim da oni mogu da pokažu svima drugima da, uprkos nevelikim primanjima, imaju značajnu podršku svoje države Srbije, jer ljudi u Mitrovici, Leposaviću i Zvečanu, i Zubinom Potoku, ali i ljudi južno od Ibra, Srbi, Srbiju doživljavaju kao svoju državu.

Znaju oni da moraju da se snalaze, znaju oni da moraju da rade s Albancima, znaju oni da moraju da razgovaraju i da rešavaju probleme i sa kosovskim vlastima, sve oni to znaju, ali uvek u srcu imaju samo jednu državu, a to je Srbija. (Aplauz.) I sad mi treba da im ugasimo to? To možda neko može da kritikuje, ja prosto mislim da nemamo druge.

Da li je veliki novac za KiM? Veliki je novac. Ako ste izračunali sve po različitim razdelima, mnogo veliki novac. To danas možemo, lakše bi bilo da je nešto manji, ali neću da se zbog toga niti žalim, niti bilo šta, to je nešto što bi bilo dobro da možemo u budućnosti da povećamo, ali tu imamo bezbroj problema. Mi tu plaćamo plate za ljude koji ne žive na Kosovu, jer ne možemo da ustanovimo da li žive na Kosovu, plaćamo hiljade takvih plata, imamo ogromne troškove.

Ako izračunate, to su stotine miliona evra, ja čak i ne želim da vam kažem tačnu cifru, a voleo bih da se zbog toga ne naljutite. Ako možete da izbrojite, ali mislim da vam nije lako da izbrojite. Nije lako izbrojati, zato što ima

po različitim ministarstvima, po različitim razdelima, negde se i ne odvaja jasno, već je zajedno sa svim ostalim troškovima za celu Srbiju, tako da to nije lako videti. U svakom slučaju, i time pokazujemo šta sve tretiramo kao teritoriju Republike Srbije.

U svakom slučaju, spremni smo, otvoreni za razgovore, ali nismo spremni, nismo otvoreni za bacanje novca. Želim da vam kažem da ćemo za subvencionisanje poljoprivrednicima dati minimalnih devet milijardi, kao što sam rekao, a može da se dogodi da ide i do 12,7 milijardi ove godine. Istovremeno davanje preko organa jednu i po milijardu, za životnu sredinu milijardu, tako da ljudi u Vojvodini ne moraju da brinu. Siromaštvo u Vojvodini, posebno u opštinama koje su veoma loše stojeće, pre svega u Banatu, mnogo je lakše u Sremu, u Bačkoj nije idealno ali je nešto lakše, mnogo je lošije u Banatu, ali ćemo i tu stvari da rešavamo i popravljamo.

Kad sam govorio o onim transfernim sredstvima, govorio sam uvek uz potrebu da postoji obaveznost i odgovornost za trošenje novca, a ne da imate dobrog pokrajinskog sekretara koji je dobar samo zato što će te pare da da određenom licu ili određenoj organizaciji, a da iz toga ne mora ništa da proistekne i da nema nikakvog rezultata.

Mislim da je to od velikog značaja, a uvek ste dobrodošli, kao što znate, da otvorimo dijalog o svakom pitanju, na svaki način pa i o pitanju ustavnog, pravnog i svakog drugog statusa AP Vojvodine u okviru Republike Srbije, pri čemu, kao što vidite, nisam koristio pa sada vama prebacujem nešto šta vi želite, šta onaj želi, znam da verujete da želim i Vojvodini jednako dobro kao i Beogradu, kao i svakom drugom delu Srbije, tako da sam siguran da naš dijalog može da dovede samo do najboljih mogućih rešenja, ali para preko ovoga što smo dali nema – 7,3%.

Čini mi se da bismo nešto bolje taj novac mogli da iskoristimo, ali nisam ja taj koji mogu da menjam istorijske okolnosti, iako, da budem iskren, oni koji su pravili ekonomske i finansijske aranžmane između Beograda i Novog Sada ne razumem šta su radili. Kao da su imali ćup iz kog su vadili pare ne razumevajući da jednog dana za svaki dinar mora da se odgovara i da morate te pare vrlo transparentno da postavite. Hvala vam. (Aplauz.)

PREDSIEDNIK: Hvala.

Replika i dopustimo Draganu Markoviću da govori.

Dve minute. Hvala.

NENAD ČANAK: Ja bih samo hteo, gospodine predsedniče Vlade, da vas pitam – sećate li se kad ste otvorili fabriku „Lir“ u Novom Sadu, koja zapošljava dve hiljade radnika? Sedište te fabrike se nalazi u Beogradu, u Starom gradu, a porez se naplaćuje po sedištu, a ne tamo gde se fabrika fizički nalazi.

O tome je gospodin Pek govorio na početku, ali očigledno niste, od svih podataka koji su izneti, čuli taj podatak dovoljno glasno, pa ga ja, eto, ponavljam da biste znali da su sedišta firmi koje rade u Vojvodini preneti u

Beograd i da tu leži, u jednoj velikoj meri, i debalans koji se nalazi između razvijenosti Vojvodine, centralne Srbije i grada Beograda. Hvala lepo.

PREDSEDNIK: Reč ima Aleksandar Vučić.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Ako mi dozvolite, dakle, je l' to ona fabrika, gospodine Čanak, za koju su mi govorili da ne postoji ili da neće da postoji? Za „Lir“ i „Delfaj“? Je l' to ona fabrika..? (Aplauz.)

Nije Nenad govorio, neki drugi su govorili. Da, neki su i u Skupštini govorili, i u saopštenjima u izbornoj kampanji, da lažem za „Lir“ i „Delfaj“. Govorili su da nikada neće da zaposle nikoga, a pre neki dan sam obišao „Delfaj“, gde radi hiljadu i pet stotina ljudi. (Aplauz.) Posle 35 godina, kao što vidite, neke velike fabrike su došle u Novi Sad i počele da zapošljavaju ljude.

Sad da se vratimo na vaše pitanje. U pravu ste. Jedna od te dve fabrike ima sedište u Beogradu; 42,7% od poreza na dobit ostaje u Beogradu, ide u republičku kasu. Ne treba to da vas žalosti, jer, na kraju, kasa Beograda i kasa Novog Sada je uvek ista kasa. (Aplauz.) Jer mi vas ne pitamo jer Novom Sadu dajemo... To je srpska kasa. Nisam pričao o lokalnoj samoupravi, o gradovima Beogradu i Novom Sadu. To je srpska kasa i to je jedinstvena kasa. Ne može Beogradu da bude dobro, a Novom Sadu loše i Novom Sadu da bude dobro, a Beogradu loše.

Nemojte da smetnete s uma da smo mi dali za Novi Sad tri miliona evra za uređenje fasada, zato što ga smatramo posebnim turističkim potencijalom i zbog toga što je omladinska prestonica, a zatim i prestonica kulture 2021. godine.

To izdvajamo i za Niš. Oni su nam dali na 210 miliona projekat. Al' nema bez projekta. Dakle, 209 miliona, to dajemo i Beogradu, što možete da vidite u Karadorđevoj ulici i tako dalje.

Daćemo sad i za Palanku, inače će da propadnu, da crknu posle svega što im se desilo ako im ne budem ...

(Radoslav Milojević: Četiri dana nemaju vodu.)

Pa zato i kažem. Kakvo ste im stanje ostavili, dobro je da nemaju 40 godina vode, a ne četiri dana. Ali pomoći ćemo da imaju i vode, i da imaju i para u budžetu – iako su ostali bez ičega.

Dakle, „Lir“ i „Delfaj“. Porezi na zarade, samo ste to zaboravili da kažete, idu teritorijalno, tamo gde rade. Od poreza na zarade 18% ostaje Novom Sadu, i od „Lira“ i od „Delfaja“. Al' ne zaboravite najvažniju stvar – u Novom Sadu je zaposleno tri hiljade ljudi koji nisu imali posao, uglavnom mladih ljudi između 18 i 30 godina, i to je velika stvar.

Mladi ljudi od 18 do 30 godina uče se da rade u privatnoj firmi. Ostaće 80%, neki će da dobiju otkaz, ali će da nauče da rade, dolaze rano na posao, vraćaju se s posla umorni, spremni da rade, spremni da napreduju, spremni da žive za svoj posao. To je velika promena. Mi 40 godina nismo imali tako veliku fabriku u Novom Sadu, sad smo dve doveli u Novi Sad. I mislimo da

nastavimo na istom poslu, da to radimo. Trideset i pet, sasvim sigurno; tako veliko.

Ono što je važno, nisam znao za taj problem i voleo bih, u pravu ste, da oko poreza na dobit... Nije mi problem Novi Sad. Novi Sad nema problema, kao grad sa svojim budžetom. Nema ga ni Pokrajina, dobija ga od nas i mi uvek možemo i više sredstava da prebacimo; ista je kasa, kao što rekoh. Al' mi je problem ako je firma koja ima posao u Lebanu ili u Krupnju prijavljena u Beogradu, bez obzira na to što te pare ostaju u državnoj kasi, ostaju i ovako i onako, ali bih voleo da dobar ...

(Nenad Čanak: Senta, kaže čovek.)

U Senti od „Tisa Automotiva“ i svega drugog verujem da možemo na isti takav način to da regulišemo. Tako da bi to ostajalo i Vojvodini i, naravno, ovo što pripada lokalnoj samoupravi da ostaje lokalnoj samoupravi.

U svakom slučaju, za to smo otvoreni, ali mislim da stvari idu dobro, idu bolje. Da li idu idealno? Ne idu, ali možete da mislite kako će da bude kada sledeće godine u ovo vreme budemo razgovarali, a imamo novu fabriku u Kruševcu sa tri hiljade ljudi, „Kromberg i Šubert“, budemo imali „Kuper tajer“ uvećan za novih 500 mesta, budemo imali još neku fabriku, pa u Kraljevo odvedemo fabriku, pa taj deo koji nam je gotovo gladan posle pljačkaške privatizacije, posle mnogo toga što je uništeno i razoreno, verujem da onda možemo sa mnogo više optimizma da gledamo u budućnost.

Vama hvala na korektnosti i dobrim predlozima. Uvek smo spremni da razgovaramo i donosimo odluke zajednički, rekao bih u interesu i građana Vojvodine i svih građana Srbije. Hvala još jednom. (Aplauz.)

PREDSEDNIK: Hvala.

Dragan Marković.

DRAGAN MARKOVIĆ: Gospodine predsedniče Vlade, poštovani ministri, dame i gospodo narodni poslanici, Jedinstvena Srbija će podržati budžet za 2017. godinu.

Danas sam pažljivo slušao ministra Vujovića kada je obrazlagao budžet. Nije se bavio ciframa, ali je bio dovoljno jasan da postoje promene u budžetu za 2017. godinu, promene koje će biti bolje za građane Srbije.

Ono što ja posebno želim da izdvojim i pohvalim to je da je počela da se dešava decentralizacija u zdravstvu, da se pravi veliki klinički centar u Nišu, da će biti dosta aparata za Klinički centar u Kragujevcu da ne moraju građani Srbije za sve da dolaze u Beograd.

Želim da pohvalim poziciju i za poljoprivredu, gde su ostavljena sredstva za poljoprivredne proizvođače da mogu da dobiju određena sredstva za kupovinu priključnih mašina ili traktora, jer poljoprivredni proizvođači traže samo jednu stvar, tržište gde će da plasiraju svoje proizvode, i ministar poljoprivrede moraće malo više da povede računa i da savet šta bi to poljoprivredni proizvođači sejali sledeće godine i da li postoji tržište za tu poljoprivrednu kulturu. To je nešto što traže poljoprivredni proizvođači.

Gospodine predsjedniče Vlade, želim da vam kažem da Srbija nikada nije imala kredibilitet i bonitet ovakav kakav ima poslednje tri godine, da je u svim međunarodnim institucijama gde postoji neka gradacija država u svim oblastima Srbija počela da ide prema gore, što je veoma važan element za dolazak stranih investitora. Jer strani investitori hoće da dođu u državu gde postoji stabilnost kursa dinara, gde postoji politička stabilnost, sigurnost, i da iskoriste ono što Srbija ima – potpisan sporazum sa Rusijom, Turskom i još nekoliko država da se iz Srbije izvozi bez carine u ove države.

Vi sigurno to znate, ali veliki broj građana Srbije ne zna da su neke države koje su bile mnogo razvijenije od Srbije počele u ekonomskom smislu da ostvaruju gori rezultat nego Srbija. Ja ću vam reći konkretno za Italiju, videli ste i juče da nije uspeo referendum, ali najveći broj onih velikih industrijalaca, proizvođača upoređuju Srbiju sa Italijom. Ja poznajem preko 50 vlasnika velikih kompanija iz Italije i ponosan sam kad kažu – zašto nije u našoj Italiji kao što je u Srbiji?

Želim da vam kažem da imam takođe veoma dobru saradnju sa Austrijom. Austrija 2016. godine ima veću nezaposlenost za 1,4% od 2015. godine. Grčka je pravi primer da smo mi u pet do dvanaest doneli odluku za reforme, da i građani Srbije ne dožive ono što su doživeli građani Grčke. U ove tri države, izuzev Austrije, nema nikakvih investicija, ništa se ne pravi, što bi naš narod rekao, stane život uveče kada se smrkne do ujutru dok ne svane. Mi to moramo da iskoristimo u ovom vremenskom periodu i sledeće godine, kako da prikazemo da smo mi jedna od najboljih zemalja, jer ovo što sam vam rekao, to su statistički podaci tih zemalja, da je sve gore i gore i da sledeća, 2017. godina za ove tri države ništa ne govori da će biti bolje.

U Srbiji pada nezaposlenost, i to ne za jedan, dva, tri, pet procenata, nego mnogo više. Rekao je ministar da se porezi na vreme plaćaju. Ne da se na vreme plaćaju, sada ima mnogo veći broj poreskih obveznika, a ti poreski obveznici su i strani investitori i one domaće firme koje su radile nekada loše a sada rade malo bolje, i kada se puni državna kasa kada su u pitanju poreski obveznici, siguran sam da je dobro i tim poreskim obveznicima i državi i korisnicima budžeta.

Šta je ono što je još važno? Da u Srbiju počinju da dolaze Kinezi. Ja sam razgovarao sa nekoliko kineskih kompanija. Evo, da vam kažem, januara meseca otvaram u Jagodini jednu veliku fabriku za proizvodnju papuča, a vlasnik je Kinez. Imam još dva Italijana, al' ne smem da kažem ko su, jer mi ih ukradu gradovi Srbije. Jednom su mi ukrali jednog velikog, da znate, a niste vi, ali jedan grad i sad ćutim sve dok se papiri ne završe i kod države i kada je u pitanju lokalna samouprava. Tako da je ogromna zainteresovanost za strane investitore, što znači da će ovaj budžet sigurno da se puni onako kako je predviđeno.

Vi ste danas govorili da je 2006. godine isto bio suficit u budžetu, ali ja sam tada bio u Parlamentu i znam odakle taj suficit – od prodatih fabrika i preduzeća. Neki iz tadašnjeg DOS-a prodali su sve dobre krave muzare, a one

jalove su ostavili ovoj vladi da mi sada patimo muke, što bi naš narod rekao. Te fabrike su imale status restrukturiranja i kako da ti ljudi koji su tamo radili budu zadovoljni, jer su godinama današnji penzioneri radili i pravili fabrike da bi neko te fabrike prodao? Gde su otišle pare od tih fabrika? U plate, a ne u neke nove, manje fabrike i ne u puteve.

Kad sam kod puteva, želim da vam kažem da ste vi smanjili cenu u kalkulaciji svakom proizvođaču koji vozi neku robu iz svoje fabrike kao proizvod ili dovozi u svoju fabriku kao sirovinu, da se danas mnogo brže stigne do većeg broja gradova u Srbiji nego što je to bilo ranijih godina. Obično investitori pitaju – gde se nalazi lokacija, kakvi su vam putevi? Kad dođu u Srbiju, oni se uvere da je tačno ono što mi govorimo kad izađemo van granice.

Šta je još važno, predsedniče Vlade? Tu je ministar prosvete, poslednjih mesec dana nisam ga čuo da govori o dualnom obrazovanju. Ja imam unuka koji je u osmom razredu i on bi nešto upisao, nešto što se zove praksa. Odlučuje se sada, neko se odlučio možda i pre, nama treba priprema. A za to ne treba mnogo para, nisu nam uopšte potrebne pare za dualno obrazovanje. Isti ti profesori koji danas predaju tim đacima predavaće i sutra, ali mora svaka škola da zna unapred sa kojom fabrikom će napraviti ugovor, gde će ti đaci da idu na praksu. Time ćemo, gospodine predsedniče Vlade, da povećamo broj vlasnika preduzeća. Sutra jedan momak koji završi srednju školu i nauči taj zanat, to je novi poreski obveznik. On neće da ide u inostranstvo da traži posao.

A kada sam kod inostranstva, želim da vam kažem da u Srbiji i u Beogradu po hitnom postupku, predsedniče Vlade, morate da otvorite kancelariju za one mlade, pametne, koji nemaju kome da se obrate, jednostavno ljuti su i na opštinu gde žive i na grad i sami donesu odluku da idu u Austriju, Nemačku i ne znam gde. Zna li vi koliko je srpske pameti otišlo zato što ih niko nije primio da popriča sa njima? Moraćemo da obezbedimo nekog ko će sa tim ljudima da razgovara. Ja vam garantujem da svakog dana mi možemo da zaposlimo u Srbiji u velikim kompanijama po sto pametnih ljudi.

To vam govorim iz prakse, gospodo. Ne znam ko je dobacio, ali ja sam čovek koga je život učio i to što sam ja radio nema ni u jednoj trafici da se kupi, nego me život naučio i komunikacija sa ljudima svakog dana, kao što to radi i naš premijer; bio je u Nišu i spavao u kasarni. Ako vi ne komunicirate sa građanima, ako sa građanima komuniciramo samo u izbornoj kampanji i ako im pričamo preko televizije kako smo mi mnogo pametni, onda sa druge strane ne znaš šta je gorući problem tog čoveka koji želi da ti postavi pitanje – jer si ti iznad njega, ti si na brdu, bolje vidiš od njega koji se nalazi u nekoj maloj opštini ili u nekom malom gradu.

Tako da je veoma važno ovo dualno obrazovanje. Evo, ja vas molim, ministre prosvete, da vi to počnete da radite što pre. Ako ćemo mi svake nedelje u proseku imati, evo, ja vam to garantujem na osnovu broja zainteresovanih investitora, od marta kada počne građevinska sezona, da pravimo neke fabrike, da ti mladi ljudi odmah imaju gde da idu na praksu, pa dalje kad

završe školu primiće ih taj neko ko otvara fabriku. Vi sigurno pratite da 80% fabrika u Srbiji koje su otvorene pre tri, pet ili šest godina povećavaju broj radnika, šire tržište, vide da je Srbija dobra destinacija, ali gde su ti radnici? Ti radnici sigurno neće biti oni koji su uzeli otpremninu iz fabrika i koji imaju preko 55 godina. I njima mora da se pomogne, ali to su pre svega ti mladi stručni ljudi. Tako da je to sada veoma važna stvar u ovom vremenskom periodu za mlade ljude i za obrazovanje u Srbiji.

Raduje me to što se dobro priča o Srbiji i raduje me to što Srbija ne liči u negativnom smislu na neke druge države. Govorili ste o izborima i da li će biti raspisani i ovi i oni izbori. Da bismo bili bolji od drugih, mi stalno moramo da treniramo, ali ne da treniramo stalno, nego da izlazimo na crtu, da izlazimo na sportske terene i da govorimo šta će ko više da uradi. Najveću korist od svih kampanja, dame i gospodo, imaju građani Srbije. Zašto? Iz svih lokalnih samouprava izlaze sve građevinske mašine i počinju da kopaju neke rupe, da se nešto gradi, malo pomaže Vlada i mi tu ne možemo da izgubimo ništa. I to je jedna vrsta provere da se vidi šta građani misle o onima koji vode ovu vladu, o onima koji podržavaju ovu vladu i da li smo mi na dobrom putu.

Svaki čovek, da bi sebe mogao da ubedi ili da se uveri kako živi, mora da uporedi sebe sa komšijom, sa nekim drugim koji radi sličan posao. Srbija, kada se uporedi sa komšijama, mi smo, siguran sam, u ovom trenutku bolji od preko 20 država članica EU, koje imaju mnogo jače poluge od Srbije, jer i dan-danas, bez obzira na poglavlja i sve, a niste krivi ni vi, ni mi koji sedimo ovde, mi imamo status „kandidata za kandidata“ za ulazak u EU. Hteli mi to da kažemo ili ne, to je tako. Dokle ćemo imati status „kandidata za kandidata“ ne znam. Postalo je veliko opterećenje; mi sada više pratimo ko će da pobedi u Americi, ko će da pobedi u Austriji, da li će da uspe referendum u Italiji, šta je sa Bregzitom...

Kad sam kod Bregzita, moram da vam kažem da je ta država gde su rekli da hoće da izađu iz EU mnogo zla nanela Srbiji. Neću da vam kažem kako se zove, ali se govori engleski u toj državi.

(Vojislav Šešelj: A što je nanela zlo?)

Pa nanela je zlo zato što je ona bila inicijator da se bombarduje Srbija. Stalno su nas nazivali genocidnim narodom. Mi nikada nismo vodili osvajačke ratove, vodili smo odbrambene ratove. Sada ja odgovaram gospodinu Šešelju.

(Vojislav Šešelj: To je, znači, Velika Britanija. Sada razumem.)

Odlično, pet, gospodine Šešelj. E, Velika Britanija.

Tako da, gospodine predsedniče Vlade, nemojte da se sekirate. Ko dobro misli Srbiji taj će da podrži i ovaj budžet. U ovom budžetu nismo videli da su planirana sredstva za automobile, nego ova vlada i prethodna vlada prodala je automobile i te pare davala socijalno ugroženim licima po Srbiji. To nikada niko nije uradio. Ja sam vas podržao zato što sam i ja, kada sam 2004. godine postao

gradonačelnik u Jagodini, rekao – nema više službenih automobila, samo kada ste bolesni.

Evo sada da vam kažem jednu istinu. Petar Petrović seo u službeni auto Skupštine grada Jagodine i zove me zajednički prijatelj i pita: „Je l' Pera bolestan“? Ja kažem: „Nije“. „Pa što ga vozi službeni auto?“ Ja ga pozovem, a on kaže: „Pukla mi cev u kupatilu i morao sam hitno da odem“. Samo je tada koristio i nikada više. Ne možete kao golosofrić da dođete na neku funkciju, a kasnije ne znate šta imate od kapitala. To je dobro što vi vodite računa, predsedniče Vlade, o ministrima, i bivšim i sadašnjim, kako oni rade i da li su dobri itd.

Kad sam kod ministara, mogu da vam kažem da 99% ministara dobro radi svoj posao. Još je 100 dana, sada idu i novogodišnji praznici i slave itd. Ima nekoliko ministara koji impresioniraju građane onim što rade. Moram da vam kažem, i ministar zdravlja i ministar prosvete na početku je bio aktivan svakog dana, sada mi je napravio neku pauzu, da se vratite na ono što ste obećavali građanima.

Kada je u pitanju poljoprivreda, mi smo uvek imali ministre poljoprivrede iz Vojvodine, osim što je prethodna vlada imala ministarku poljoprivrede iz zapadne Srbije, ali Vojvodina je veliki poljoprivredni kraj Srbije i drago mi je što ministar poljoprivrede ne pravi razliku između Vojvodine, centralne Srbije, južne i zapadne; naravno, to sve zahvaljujući i vama i ministru finansija, da svi poljoprivrednici imaju isto pravo. Nekada je sve što je moglo odlazilo u jednu pokrajinu ili u jednu opštinu, a malo para je odlazilo iz Beograda, kada je u pitanju i južna, i centralna, i istočna i zapadna Srbija. Znači, uspeali smo da decentralizujemo Srbiju i da svi gradovi i opštine imaju podjednaka prava.

Još nešto vas molim – za sledeću godinu; evo, ne mora za ovu – kada se pravi kriterijum za transferna sredstva za opštine i gradove, da se vidi koliko je pre poslednjeg kriterijuma za transferna sredstva taj grad imao stanovnika, koliko zaposlenih; ako manje zaposlenih ima sledeće godine, da se malo povećaju transferna sredstva. Nekoliko gradova i opština u Srbiji ima koje imaju takav problem. Niste vi krivi, taj problem je nasleđen, postoji godinama, ali moramo da vidimo kako da rešimo da ti gradovi i opštine imaju i određene investicije.

Šta još treba da radite, predsedniče Vlade, vi, ministar privrede i ministar finansija? Vi treba sada da uputite svakoj opštini predlog i da vam kažu šta će oni to da urade, od svojih para da ulože kao investiciju u opštinu ili u grad odakle su, a da ta investicija donosi prihod. To da im date zadatak. Ako 90% opština kaže – evo, predsedniče, mi pravimo neku malu fabriku, mi ćemo da uzmemo ovu fabriku koja je u lošem stanju itd., smatramo kao grad da možemo tu fabriku da podignemo...

Kad sam kod tog predloga, da vas zamolim, ako hoćete da ja budem prvi primer, da Jagodinsku pivaru podržavimo Skupštini grada Jagodina i

da mi preuzmemo obavezu i da ne ugasimo tu pivaru, „čiču“ koji je star 50 godina, zbog nekih nakupaca i, ne znam, menadžera, i da pokažemo da može. Da ne čekamo sve od predsednika Vlade i od ministra privrede kako da nam rešavaju problem, nego stvorite tu mogućnost. Da li će Vlada da donese uredbu ili nekim zakonom da postoji ta mogućnost, ali onaj grad i ona opština koja uzme neku fabriku, ima obavezu da taj plan ili studiju izvodljivosti, kako ćete da je nazovemo, realizuje u kvartalnom delu ili već ne znam, za godinu dana,

Time bismo spasili mnogo fabrika i preduzeća u Srbiji, jer kod fabrika iz stečajja, da znate, onaj kupuje fabriku i mašine bez obaveza, radnici su otišli na biro i on sutra tu fabriku može da ugasi. Nevezano na Pivaru, bilo koju fabriku u Srbiji može da ugasi, nema obavezu da nastavi oblast ili delatnost koja je bila u trenutku kada je tu fabriku kupio. Tako da, evo, to je moj predlog. Ne košta Vladu, a može pozitivno da se reši taj problem. Čak i Fabrika kablova koja je u Jagodini.

Mi imamo još fabrika u Srbiji, čak sam siguran da imamo lokalne samouprave koje imaju viška radnika. Nemojte da izbacimo te ljude, već – hajde da ideš u fabriku, pobratime, da radiš. Nisi stručan? Imaćeš edukaciju. Ali ta fabrika će da stvara prihod, i lokalnoj samoupravi kad je u pitanju porez na plate, i državi za sve ono što se zovu redovne obaveze. Time bismo izbegli da se te fabrike gase, da na te fabrike neko stavlja katanac i da polako privredu iz lokalnih samouprava stavljamo na noge, a možemo.

Evo, ja sam toliko. Hvala vam. Jedinствена Srbija će glasati za Predlog budžeta. Cela, sa Vojvodinom i Kosovom.

PREDSEDNIK: Izvolite.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Pokrenuli ste mnogo pitanja, pokušaću kratko da odgovorim.

Priča o dualnom obrazovanju nije priča ni za pola godine, ni za godinu, ni za pet. Nećemo mi imati dualno obrazovanje završeno i uvedeno u našoj zemlji, u većinskom delu našeg prosvetnog sistema, bogami, ni za deset, ni za petnaest godina, ali sve što više budemo imali obuhvat kroz dualno obrazovanje biće lakše za našu privredu i naš ekonomski rast biće održiviji.

Nisu to rezultati u kojima će neko moći da vam kaže sutra – niste postigli. Važan je tempo kojim idemo. Nikada nisam zadovoljan tim tempom. Nisam čak video ni da je to izazvalo veliku pažnju kada je inače generalni sekretar švajcarske privredne komore došla ovde, koja je najveći stručnjak za dualno obrazovanje. Kod privrednika jeste, u našoj političkoj javnosti to, nažalost, nikoga nije zanimalo. Jer kroz dualno obrazovanje, ono što mi sad organizujemo, Dragane, to je i obuka roditelja, jer i roditelji moraju da znaju šta deci da govore po tom pitanju.

Prvi put idemo kroz plan upisa u srednje škole u pojedinim lokalnim samoupravama, dakle idemo na konsultacije sa lokalnom samoupravom, sa tržištem rada, sa Privrednom komorom i tek onda Ministarstvom prosvete, odnosno državom. Zato što hoćemo da vidimo šta je to,

kakvi su kapaciteti potrebni, da ne bismo školovali hiljade menadžera koji su nam nepotrebni, a da nam pri tome nedostaju hiljade varilaca ili hiljade stolara, hiljade tesara itd. Mislim da su to stvari koje su od presudnog značaja za ekonomski napredak naše zemlje. I kao što sam rekao, bez promena u našem obrazovnom sistemu, naš današnji ekonomski rast biće održiv sledeće godine, možda i 2018. godine, a već 2019. godine počecemo da klecemo. Zato je važno da sa tim požurimo.

Govorili ste o Nišu, kliničkim centrima u Kragujevcu itd. Hoću da znate da smo sada u Niš uložili 50 miliona evra, da je to najbolji klinički centar na Balkanu, 613 postelja, da tu imamo jednu magnetnu rezonancu, dva aparata za zračenje, da to apsolutno luksuzno i čudesno izgleda. Ja sam čak pitao da li smo morali to tako luksuzno da napravimo. Nije mi žao, posebno mi nije žao što je to na jugu Srbije, gde bolesnici, ljudi će moći da vide, na dugme pomeraju roletne, ne samo da otvaraju prozor nego pomeraju roletnu, što je, složićete se, retko gde standard, u Srbiji nigde dosada nije bio, a nije baš svuda ili je retko gde čak i na Zapadu.

Govorio sam, uzeo sam tu sitnicu kao primer, inače je najsavremenije opremljeno. Narednih dana se prima 50 medicinskih sestara u stalni radni odnos, 25 kao njihove zamene. Ono što se 40 godina radilo, odnosno tobože radilo, sad se završava. To je najveća investicija u zdravstvu od VMA u bivšoj SFRJ. Biće otvoreno, Dragane, krajem marta, početkom aprila, bolje da kažem u aprilu 2017. godine, dakle za četiri ili pet meseci imaćemo priliku da to otvorimo u našem Nišu. (Aplauz.)

Ulažemo 29 miliona u Kragujevac, ulažemo u Novi Sad – iako je to pokrajinska institucija, pokrajinska nadležnost – koliko, Zlatibore, 38? Trideset pet miliona evra ulažemo u Novi Sad, 29 u Kragujevac, a investicije u Beograd su oko 90 miliona evra. Dakle, sva četiri klinička centra podići ćemo na najviši mogući nivo opremljenosti, kao što smo uveli gama nož, kao što smo uveli skenere, kao što smo uveli akcelerateore i mnoge druge aparate.

Napravili smo ozbiljan budžetski fond za lečenje naše dece. Pogledajte samo koliko dece smo uspeli da izlečimo, koliko dece pomažemo da mogu da budu lečeni inovativnim, ili najskupljim lekovima, koji moraju da se donesu iz inostranstva. To su građani Srbije obezbedili, ali smo uspeli da pametnim trošenjem novca ostavimo dovoljno prostora da novac na takve stvari, najhumanije stvari bude utrošen.

Imam jednu stvar – iako bi mi odgovaralo da kažem da sam u svemu saglasan, jer znam da to što ste vi rekli ljudi veoma vole da čuju – koja je političke ali suštinske prirode. Zamolio bih vas, kada je reč o Jagodinskoj pivari ili bilo kojoj drugoj kući, ajde da je ne privatizuje lokalna samouprava. Ajde da to ne radimo, zato što taj primer nigde u svetu na takav način nije mogao da funkcioniše. Ako to vredi, Dragane, ako mislite da vredi i hoćete da se kupi iz stečaja, dajte, naći ćemo biznismene, pa da napravimo dju dilidžens, da uradimo

fizibiliti studiju i da nađemo privatnika koji to može da uzme. Svejedno da li je to Tončev, da li je to Dragan, Goran, Zoran, Nenad, bilo ko, ali to ima smisla.

Da šalu ostavimo po strani, dakle to ima smisla samo ukoliko to privatizujemo, a to da dajemo državi na grbaču, za tri meseca ćete vi doći u Beograd i tražićete da Vlada to subvencioniše. Reći ćete – nemojte da platimo struju, nemojte da uradimo ovo ili ono. Ne zato što ste vi loši, nego zato što prosto država nije dobar vlasnik, sem najvažnijih resursa, pa i tu imamo problema. I, hoćemo mi da naplaćujemo porez, ne da gubimo pare. Hoćemo da naplaćujemo porez da bismo mogli da trošimo na puteve, pruge i na sve drugo. Mislim da je to važno i siguran sam da i vi mene razumete, ja ne mogu da, kao drugi ljudi, samo klimam glavom i da kažem da je sve tako.

Kad govorite o tome da krijete koji su potencijalni investitori, tu vas razumem. Ja sam unutar partije koju još neko vreme vodim imao, najteži sukob je bio da li će „Kromberg i Šubert“ da ide u Leskovac ili u Kruševac, i dvojica dobrih prijatelja, zato što štite svoje gradove iz kojih dolaze, Bata i Goran, samo što se pobili nisu oko toga gde će investitor da dođe. Jedan je za Leskovac, drugi je za Kruševac. Onda smo mi ostavili investitoru da izabere gde se njemu čini bolje, a ja sam skrivao živu glavu da me nigde ne pronađu ni jedan ni drugi. Ja vam iskreno kažem, ali dobro je dok takvih slatkih muka imate. Dobro je dok fabrike hoće da dođu, pa možete da ponudite te prostore.

Hoću da vam kažem da je važno i to što, ne zaboravite, pre dve godine smo u turskim kompanijama imali svega hiljadu zaposlenih; danas imamo sedam hiljada zaposlenih i taj broj raste. Rasim me je upoznao, bio je u Turskoj pre dva dana, i mi smo pre toga to videli, da nikada takav red za dolazak u Srbiju nije bio, ako se ne varam. Je li tako, Rasime? Zaista nikada takav red za dolazak u Srbiju nije bio. Očekujemo da vam već sledeće godine, pre kraja godine, ovde saopštimo da radi 20.000 ljudi u turskim kompanijama. Nekome to deluje beznačajno, neko će da kaže – to je tekstil. Nije sve tekstil, imamo sve više u automobilskoj industriji, od „Teklasa“ u Vladičinom Hanu pa nadalje. Imamo i ugostitelje, imamo one koji podižu turističke potencijale, čitave rizorte, hotele, šta god hoćete, dakle, i sve se više to širi, rekao bih, na različite privredne grane, što je veoma dobro.

Ono oko EU, govorili ste o „statusu kandidata za kandidata“. Vi ste privukli pozitivne emocije svih ljudi u Srbiji kada ste to rekli, a moja je obaveza da kažem da mi imao status kandidata za članstvo u EU i nikada nisam licitirao datumima. A mislim da je moguće da mi svoj posao uspešno i uspešnije završimo. Jer jednu ste stvar ispravno rekli, ugled Srbije u Evropi je pre svega onoliki koliki je ugled naše ekonomije i našeg budžeta.

Nećete verovati, bio sam u Rigi, na Samitu „Kina plus 16“, mislim da sam razgovarao sa 14 premijera, od toga su moji zahtevi bili za razgovor za dvoje ili troje premijera. Sa 14 sam razgovarao, svi hoće da razgovaraju sa jačom, ekonomski snažnijom Srbijom. Niko nije hteo sa nama da razgovara dok nismo imali rast od 3%, dok nismo imali budžetski deficit ispod Matrihta, dok

nismo imali skok na Duing biznis listi. Danas svi hoće da razgovaraju. Verujte mi da je to osnovna stvar po kojoj vas biraju. Jer oni dobijaju te podatke od Međunarodnog monetarnog fonda, Svetske banke; onda oni biraju sagovornika.

Ja sam ne slučajno rekao da je važno da proširimo tu vrstu konsenzusa i sa drugim u političkom spektru Srbije, da nam još mnogi drugi u budućnosti pomognu, jer mi možemo da idemo i na 4% i na 5%. Nasmeljali su se neki, smejali su mi se kada sam govorio Kinezima. A što mi se nisu tako smejali kada sam ih dovodio u Smederevsku železaru? Vama je tužno to što je 5.200 ljudi dobilo posao koji ste im vi oduzeli? Pet hiljada i dve stotine ljudi je dobilo posao i ima veoma pristojnu platu. To vam je tužno? Ja sam zbog toga veoma radostan. (Aplauz.) Ostavili ste nam praznu, pustu „Železaru“, za koju nam je trebalo, do skreća da dovedemo, sto miliona evra da platimo. Toliko o tome.

I nemojte da dobacujete. Vama ni srednja škola ne bi pomogla, siguran sam ni osnovna, već bi morali u predškolsko da vas vratite, pristojnosti da vas nauče. Ne znam šta meni može da pomogne, al' vama ne može, to je sigurno.

Dakle, ono što je veoma važno, to je da vidimo kako Jagodinsku pivaru da rešimo; da pokušamo da zainteresujemo određene investitore, da pošaljemo pisma i mejlove na različite adrese, ljudima koji se bave tim poslom. Videli ste kako su uspešno privatizovane neke druge, kako je Zajedarska pivara veoma uspešna, da ne reklamiram nijednu, od kada ju je Hajneken preuzeo. Dakle, verujem da će se, ukoliko postoji bilo kakav „biznis kejs“, neko javiti da to napravi.

I za kraj, pošto su mi se smejali oko Kineza pa su na kraju prestali da se smeju, ne vi nego neki drugi, tako se ja nisam nasmeljao na ono što ste govorili o Italijanima i o mnogim drugima. Nama određene stvari u regionu idu naruku. Ide nam naruku to što Rumunija sada drastično povećava plate i penzije zahvaljujući svom velikom rastu. Pri čemu mi nismo iskazali svoj puni rast. Po novoj metodologiji, koju mi još nismo prihvatili, mi bismo imali za 10% viši rast, što znači pre 3,1 ili 3,2, jer nismo imali obuhvat na sivoj ekonomiji. Bugarska je tako sebi uvećala rast za 10,6%, Rumunija čak za 17% itd. u odnosu na cifru koju imaju, u odnosu na jedan, dva, tri, četiri posto; mi to još nismo radili.

Oni su zbog velikog rasta doneli odluku u Parlamentu da drastično povećavaju i minimalne zarade, i plate i penzije. To će nama doneti još više posla. Veliki investitori su već zainteresovani za dolazak u Srbiju. Mi smo podigli minimalnu cenu rada sa 121 na 130 dinara. Mogli smo mi to i na 135 dinara. Poslodavci bi se bunili, ali prošlo bi. Ali je naša želja bila upravo da privučemo sve druge iz regiona, da pobedimo. Sve su to naši prijatelji – i Rumuni, i Bugari i Makedonci, i ljudi u Bosni i Hercegovini, sve su to naši prijatelji, naša braća. Ali, znate, naš je posao da brinemo o novčaniku Srbije i građana Srbije. I zato sam želeo da privučemo što više investitora. Zato sam siguran, ne računajući Aerodrom, da ćemo da imamo preko dve milijarde i 200, dve milijarde i 300 investicija u sledećoj, 2017. godini, plus ono što ćemo apfront da dobijemo za Aerodrom.

Dakle, to su stvari koje su za nas od izuzetnog značaja. Italijani to osećaju. Italijanske, španske firme, i to najpoznatije, koje su funkcionisale u Rumuniji, već su nam uputile pozive, nego što to još nije stupilo na snagu. Čim stupi na snagu, videćete povećani dolazak u našu zemlju, u našu Srbiju.

Zato verujem da mnogo toga možemo da napravimo i zato vas molim da nastavite sa vašim angažmanom i u Italiji, i u Austriji i svuda, jer svaku fabriku koju dovedete, kao što smo zajednički otvarali ovu fabriku za automobilske delove u Jagodini, dakle ljude koje ste upoznali slučajno da li u Veroni ili Varezu, nije ni važno, uspeći da dovedete. Nije nama problem da platimo milione da oni tu ostanu, da ih subvencionišemo, platićemo to, kao što ćemo da platimo svakom Srbinu koji ima to tržište. Samo obezbedite da ljudi hoće da dođu u Jagodinu, kao što se borimo da dođu u Čupriju, da dođu u Paraćin, bez obzira na to ko gde vlada, na bilo koji način.

Jedino što sa transfernim sredstvima imamo problem. Imamo taj problem da mnoge opštine nisu razumele da moraju da skrešu svoj deficit. Misle jedne godine smo se izvukli, dobili smo od države, dobili smo drugi put, misle da može doveka. Ne može doveka. Molim predsednike opština, mnogi su veoma pametni, veoma sposobni, molim ih da skrešu svoje deficite, imaće mnogo više, posebno dolaskom investitora, od onoga što ostaje lokalnim samoupravama imaće mnogo više da ulažu u razvoj lokalne infrastrukture. Samo moraju da se ponašaju ozbiljno, jer nama nosilac deficita ove godine nije Vlada Srbije, koja plaća sve, koja plaća penzije, koja plaća plate, koja plaća sve, nisu nam čak ni projektni zajmovi, nego su nam opštine i gradovi.

Govorite o automobilima, potpuno ste u pravu. Mi sad razmatramo mogućnost operativnog lizinga. Ne možete dve godine da naterate službe da vam dostave izveštaj. Hoćete li da vam kažem zašto? Zato što nas održavanje košta skuplje na godišnjem nivou nego ti automobili. I sad da vam ja pričam ko se tu kako ugradio, otkud ja to znam. Skuplje nas košta održavanje nego cena tih automobila. Svi to znate i svi to znaju ovde. I kad kažete, kad pomenete – ajde, ljudi, ukinite to, da to nije moj auto, da to nije ovog ministra auto, onog ministra, daj da uzmemo firmu na operativni lizing kao što rade u Švedskoj, kao što rade u mnogim drugim naprednim zemljama, odjednom šest meseci ne mogu da dobijem papir. Pa stvarno je tako.

Ako budemo mogli to da uradimo, molimo vas da nas podržite, jer ćemo time da imamo ogromne uštede dodatno u narednom periodu. Nisam ja to predlagao i nismo mi to radili zato što smo mi mislili da ćemo tu mnogo novca da uštedimo. Nije stvar u tome što ja nisam uzeo nijednu dnevnicu, a do sada bih imao negde 90.000 evra da sam prikupljao dnevnice, a neki su uzeli više od 60.000 i 70.000 evra.

(Vojislav Šešelj: Ministri?)

Ne, dosovski kandidati, Vojislave, al' za predsednika. Zato što se samo razmišljalo o tome kako i na koji način oni da se obogate, a ne kakav odnos prema državi da pokažu.

Ali mislim da je suština u tome da mi svojim odnosom prema državi možemo da pokažemo da stvari u Srbiji menjamo, i zato nam je potrebna vaša pomoć, a nemojte da se ljutite što se ponekad sa nekom idejom ne saglasim, zato što mislim da ta vrsta dijaloga i ta vrsta komunikacije uvek donese neka nova rešenja i neke nove ideje.

Vama čestitam na energiji i želim da je još više koristite za ekonomski razvoj čitavog Pomoravskog okruga i Srbije, a ne samo Jagodine. Hvala. (Aplauz.)

PREDSEDNIK: Hvala.

Mogu da vam dam dve minute. Izvolite.

DRAGAN MARKOVIĆ: Gospodine predsedniče, nisam vam rekao da je veoma važan onaj zakon o radu koji smo doneli za strane investitore. I šta je još važno? Država Srbija je jedina država na Balkanu gde nema demonstracija, gde ljudi ne izlaze na ulice, gde policija ne tuče ljude, gde žandarmerija ne tuče ljude, gde nema suzavca, i to je veoma važan faktor za strane investitore.

Evo ja ću sada da vam napravim jednu paralelu. Narod se udružio poslednje tri godine, kao za vreme bombardovanja – svi na jednoj strani, osim jedan manji broj, i tako će biti do kraja, jer kad se narod udruži, ne može niko ništa toj državi. Na našu sreću, sad se narod udružio, na ovoj našoj strani je negde oko 74%, sinoć sam računao pa mi se spavalo, danas ću da nastavim kad se vratim za Jagodinu, ali očekujem da naša koalicija sa vašom dobije 80% poverenja i glasova građana Srbije i da Srbija nema više status kandidata za kandidata za ulazak u Evropsku uniju. Da uđemo u Evropsku uniju. Hvala.

(Vojislav Šešelj: Dok ne predete 100%...)

Evo kaže gospodin Vojislav – dok ne predemo 100%.

Pa moramo i vas da pustimo malo da se igrate.

(Poslanik Šešelj komentariše naglas.)

Pa, ljućićete se, molim vas. Daću vam nešto malo, neku krpicu, ajde.

PREDSEDNIK: Sledeći je Marko Đurišić. Izvolite.

MARKO ĐURIŠIĆ: Hvala, poštovana predsednice.

Poštovani predsedniče Vlade, gospodo ministri, kada se razmatra budžet, taj dan je najzanimljiviji dan u godini dana skupštinskog rada; tada govorimo o planovima Vlade za narednu godinu, o politikama koje će se izvršavati na osnovu budžeta koji će Skupština usvojiti za narednu godinu. I nije to samo pitanje ekonomije, ekonomskih rezultata, brojeva, pluseva, minusa, nego svih onih politika koje su se ove godine u ovih preko 1.000 strana našle pred nama za raspravu.

Zašto smo zamerali na kratkom roku, koji jeste bio neprimereno kratak za pripremu za ozbiljnu diskusiju? Budžet smo dobili u petak, a raspravu smo počeli u nedelju i sasvim sigurno nije moglo da se prouči svih ovih 1200-1300 strana i pripremi za dobru diskusiju.

Moram da priznam, mogu da razumem da Predlog budžeta nije mogao da bude ranije zbog obaveza Srbije koje ima da se pravi uz dogovor sa Međunarodnim monetarnim fondom, ali nemam nikakvo razumevanje zašto onda nama ovde nije data prilika makar nedelju dana pa da usvojimo budžet čak i u onom zakonskom roku koji kaže 15. decembar. Mogli smo ovu raspravu da započnemo za nekoliko dana i da je ozbiljnije pripremimo.

Ne mogu da prihvatim argument – tako je bilo i ranije, i sve je u redu. Nije u redu, kao što nije bilo ni tada u redu, ali treba valjda da se odmaknemo od te diskusije, da vidimo na koji ćemo način imati bolji budžet, na koji ćemo način imati bolje politike, što na kraju treba da rezultira boljim životom građana Srbije.

Ja, naravno, ne mogu da sporim neke brojeve iz ovog budžeta. Činjenica je da je deficit planiran za sledeću godinu mali. Da li je on na istorijskom minimumu ili ne, slušali smo danas tu raspravu, ispod crte, iznad crte, 2005, 2006, ja nisam dovoljno stručan za tu raspravu, ali mislim da ona, u krajnjoj liniji, nije važna za građane Srbije. Za građane Srbije je važan rezultat. Rezultat za godinu dana, da li će za godinu dana građani Srbije živeti bolje nego što žive danas, da li će taj planirani rast od 3% biti ravnomerno raspoređen svima ili će neko dobiti više a neko manje i zašto će neko dobiti više a neko manje. Mislim da o tome treba da razgovaramo i da se borimo za određene delove društva, za gradove i opštine iz kojih dolazimo i da tako treba da izgleda rasprava.

Ja, nažalost, nisam mogao dovoljno kvalitetno da se priprelim za tu vrstu rasprave, priznajem. Krenuo sam da čitam budžet. Pre dve godine, kada smo usvajali budžet, peti budžet koji ova skupštinska većina usvaja – znači peti, mislim da je krajnje vreme da se odmaknemo od priča šta je bilo i ko je kriv za neke stvari – rekli smo tada: programski budžet. Moći ćemo sada da gledamo programe; svako ministarstvo da opis nekog programa, da neke parametre na osnovu kojih ćemo da pratimo realizaciju tih programa i onda da vidimo kako se ti programi ostvaruju.

Moram da budem iskren, ja sam najviše pažnje posvetio Ministarstvu za rad i socijalna pitanja, jer smatram da je veliki problem u državi siromaštvo. Ja nisam našao, gospodine predsedniče Vlade, podatak Svetske banke za 2016. godinu, ali podatak od 25,4% stanovništva ugroženog siromaštvom je podatak Svetske banke za 2015. godinu.

Ako se nešto smanjilo u 2016. godini za 0,5%, koliko vi kažete, to je dobro, ali smo daleko, ja verujem, od cilja koji želimo da postignemo. Da li smo u Evropi prvi ili nismo, to je i dalje ogroman broj građana Srbije, 30% dece. A onda sam gledao koji su to programi Ministarstva koji se bave ovim problemom i nisam našao nijedan. Nisam našao nijedan, nažalost.

Našao sam da će se raditi isti programi, u gotovo istom iznosu, koji su rađeni i do sada. Znači, nema promene politike. Nema zakona o finansijskoj brizi o porodici koji bi trebalo da izmeni strukturu socijalnih davanja, koja po

analizi Svetske banke sistem socijalnih davanja u Srbiji čini neefikasnim, koji ne gađa one ugrožene grupe. Toga nema. Ima da će biti dečiji dodatak u iznosu kao i dosada, za isti broj korisnika kao i dosada; za bebe će se davati umesto 63.200, koliko je početna vrednost, 65.000 za porodilje, kako je planirano.

Možete, ministre, klimati glavom – nema. Vi tvrdite da ja nisam u pravu, a ja vam kažem da toga o čemu vi govorite ovde, u ovom budžetu nema. Ja nisam mogao da nađem, priznajem. Gledao sam pažljivo, nisam mogao da nađem.

Al' sam našao neke zanimljive programe, u kojima stoji: parametri poboljšanja – nula. Znači, bazna vrednost, početna vrednost nula, parametar za praćenje nula, onda kad pogledate koja je to stavka, to je stavka za plate, održavanje zgrada... Znači ovaj budžet je hibridni. I dalje je jednim delom linijski. Neke stavke, neki programi su napravljeni samo da bi se ispunila forma, ali ne suština.

Zato smatram da je ovaj budžet loš, jer ne znamo na koje to politike Vlada troši novac građana Srbije. Svaki dinar u ovom budžetu je novac građana Srbije – i one trećine građana koji su glasali za stranke koje čine ovu vladu, ali i one dve trećine koji nisu glasali za stranke koje čine ovu vladu. Svako od njih, mislim, ima pravo da zna na koji će se način te pare trošiti, možda ima neku ideju.

Koje su to aktivnosti Vlade koje će da podstaknu veći broj rađanja dece u Srbiji? Koji su to programi Vlade koji će da smanje iseljavanje ljudi iz Srbije? Koji su to programi Vlade koji će da zaposle mlade? Da li postoji poseban program za zapošljavanje mladih?

Evropska unija, kada je pre nekoliko godina konstatovala problem zapošljavanja mladih, donela je program, i on se sprovodi u nekoliko zemalja, pre svega u Južnoj Evropi, i daje rezultate. Da li ova vlada ima takav program? Ja ga ovde nisam našao.

Postoji stavka, to nam je privuklo pažnju – aktivna politika zapošljavanja. Vrlo dobro zvuči. Krenuo sam da gledam o čemu se radi – četiri i po milijarde za zaposlene u preduzećima u restrukturiranju i milijardu i 250 miliona dinara za zapošljavanje invalida. To je dobro, ali to će da zaposli po ovom programu 7.580 ljudi u 2017. godini. Nije malo, ali je dovoljno. Da li možemo više? Da li možemo da nađemo negde pare u ovom budžetu koje se ne troše racionalno?

Ima jedna zanimljiva stavka – milijardu i 750 miliona za pravljenje rezervi nafte i naftnih derivata. To je po evropskoj direktivi. Po toj direktivi trebalo bi da pravimo skladišta, da kupujemo naftu i naftne derivate i da do 2022. godine, čini mi se, imamo neki procenat koji zadovoljava dvomesečne potrebe tržišta. Mi smo, koliko ja znam, najveći deo novca u prethodne dve godine, po tom osnovu, davali za kupovinu opcija, opcije za kupovinu nafte i naftnih derivata u Nemačkoj, firmama formiranim nekoliko dana pre nego što bi ministarstvo raspisalo tender za ovu stvar, napisan tako da ne može da se javi

nijedna ozbiljna firma, i onda nekoliko miliona evra bacimo svake godine. Da li možemo nešto da uštedimo?

To su samo male stvari koje sam ja uspeo da nađem za ovih četrdesetak sati. Verujem da ima još i tome treba da služi skupštinska rasprava o budžetu, da vidimo gde su ta mesta gde može da se uštedi.

Ima jedan podatak koji jednostavno opovrgava politiku o kojoj je jutros govorio ministar finansija. Ministar finansija je rekao – od 2013. godine važi zabrana zapošljavanja u javnom sektoru, smanjene su plate u javnom sektoru. A šta je rezultat?

U Predlogu budžeta 2012. godine za plate zaposlenima bilo je predviđeno 173 milijarde dinara. U ovom budžetu to je 193 milijarde dinara – 20 milijardi više, 12%. Kako? Ako smo smanjili plate i ako nikog nismo zaposlili za četiri godine, kako onda 12% više para? Šta se dešavalo? Da li su stvarno smanjene plate, a jesu, jer država u javnom sektoru, kako smo ga definisali, nažalost, zakonom, a u njega nismo stavili javna preduzeća...

(Aleksandar Vučić: Uz plate imaš i otpremnine.)

Molim? Otpremnine. Da li su otpremnine tu, na onoj prvoj strani? Gledam prvu stranu budžeta... Da li su tu klasifikovane otpremnine ili ne, ja ne znam, ali siguran sam da u Srbiji već četiri godine postoji stranačko zapošljavanje, i u javnom sektoru i u javnim preduzećima. To znaju građani Srbije i ne treba im ovaj budžet da bi se u to uverili.

Želim da govorim o stvarima u kojim okolnostima Republika Srbija ostvaruje ove rezultate. Malopre je predsednik Vlade rekao nešto o tome, kaže takmičimo se sa našim prijateljima, komšijama na tržištu, da preotmemo investicije, da dođu kod nas. Koja je to naša prednost? I vi ste rekli, ali ona je za mene poražavajuća – mi nudimo najjeftiniju radnu snagu. Pa rekli ste – oni su povećali minimalne zarade mnogo više nego što smo to uradili mi i mi smo zato zanimljiviji. Mislim da je to loše za budućnost Srbije. Mislim da Srbiji treba politika; ne rast, nego razvoj.

Vi govorite o rastu od 2,8%. Koliki je taj rast u zemljama oko nas? Četiri-pet posto. U ovom obrazloženju budžeta piše da MMF ima projekciju rasta, globalno u svetu, 3,1% za 2016. godinu, odnosno 3,4% za 2017. godinu. Znači, mi zaostajemo za svetskim prosekom. Bolji smo od EU, ali gde su oni danas u odnosu na nas? Evropska unija 1,8% u 2016. godini, 1,6% sledeće godine. Mi ćemo imati tri. Ja nisam tako siguran da ćemo ih brzo stići kao što ste vi rekli. Mislim da će nam biti potrebno mnogo više vremena da ih stignemo, ako ih ikad stignemo.

Zato treba da investiramo pametno. To malo para što država ima, da investira pametno. Da vidimo u koje grane investira. Da li je to poljoprivreda, da li je to energetika, da li je to zelena energija, da li je to IT? Vi ste sada rekli da sledeće godine planirate u IT, ne znam, 10 miliona ili koliko.

Imali ste ove godine jednu subvenciju koja vam je izazvala pobunu na IT tržištu Srbije, britanskoj firmi „Endava“ – 1,6 miliona evra, čini mi

se. Žalile su se domaće firme, koje angažuju domaće radnike, pošto sada strana firma sa tom investicijom može da preuzme njihove radnike, jer postoji manjak IT stručnjaka u Srbiji. Da li je to pametno investiranje? Da li su nam potrebne investicije u IT na taj način ili treba da radimo na tome da podignemo kapacitete obrazovnih institucija i da obrazujemo više kadrova, ali na način da oni ostanu u Srbiji, da rade u Srbiji, da ovde osnivaju porodice? Da li postoje neke mere koje treba da olakšaju zasnivanje porodice? Čitam, u nekim zemljama vlada daje učešće za stan, neke mere se preduzimaju. Da li smo mi došli do tog trenutka ili nismo? Možda nismo, ali hajde da vidimo kakvi su nam planovi.

I želim, na kraju, da postavim pitanje, pre svega ministru finansija. On je rekao da su gotovo ostvareni svi ciljevi fiskalne konsolidacije – 3,9 od 4.

(Aleksandar Vučić: Strukturno.)

Strukturno, da. E sad ja vas pitam, taj plan je trebalo da se ostvari za tri godine. Pre dve godine, kada smo krenuli, prva stvar u ostvarivanju tog plana bio je Zakon o smanjenju penzija, u kojem je pisalo, u Predlogu zakona, da će taj zakon važiti tri godine. Izmenili smo taj zakon uz vaše obećanje da će on prestati da važi pre tog roka od tri godine jer ćemo ranije ostvariti. Da li to znači da će za godinu dana najdalje Zakon o smanjenju isplate penzija prestati da važi? Ne možete da kažete penzionerima kojima ste uzeli 20 ili 25 posto – evo vam povećanje od 1,5% u 2017. godini.

(Aleksandar Vučić: To je bilo prosečno smanjenje.)

Pa ne možete da govorite o prosečnom smanjenju 5,8%, jer nisu svi bili obuhvaćeni tim smanjenjem. Sedamsto hiljada ljudi je, po zakonu, imalo smanjene penzije 20, odnosno 25 posto. Takav je zakon. Pitam vas – da li će ti ljudi, kojih je sedamsto hiljada, dobiti za godinu dana svoje penzije nazad? Ne možete da im govorite – evo vam jednokratno pet hiljada. Onda ćete dobiti onakav odgovor kao od onog gospodina koji vam je vratio tih pet hiljada dinara. Ili ćete govoriti o povećanju od 1,5% kada je inflacija 1,5%. Pa 1,5%, toliko je rekao ministar Vujović, zapisao sam. Toliko ste rekli danas.

I molio bih da mi objasnite tu igru sa brojem zaposlenih i nezaposlenih u Srbiji. Stvarno se trudim da je razumem. Ministar kaže: formalna stopa zaposlenosti u Srbiji povećana je 1,4%, to je 26.500 ljudi; nezaposlenost je pala za 8% i sada iznosi 686.000 nezaposlenih. To znači da je smanjen broj nezaposlenih za 57.000 ljudi. Kako smo zaposlili 26.000 a navodno je smanjen broj nezaposlenih za 57.000? Gde su ti ljudi? Gde je tih 30.000 ljudi? Da li je to ovih 30.000 ljudi što svake godine odlazi iz Srbije? Ili je to 30.000 ljudi zaposlenih na crno? Pa gde su? Znam da je ovo anketa, ali ne možete da govorite da smanjujete nezaposlenost ako se zaposlenost ne povećava. To nema logike, nema ekonomske logike.

Ono što građani očekuju je da na kraju godine, posle ovog budžeta, posle svih ovih mera, žive bolje, žive drugačije. A da li će oni živeti bolje ili ne i po ovom budžetu, nažalost, ne zavisi mnogo od Vlade Srbije. Ne zavisi

generalno, a sasvim sigurno ne zavisi od ove vlade, jer ne vidim aktivne mere koje će da promene stanje u Srbiji.

Mi ćemo zavistiti od toga kako će se kretati ekonomska situacija u svetu i oko nas, bićemo na tom talasu ukoliko on raste, ali ukoliko talas krene da se prelama i pada, bojim se da ćemo se naći pod vodom i da ćemo potonuti duboko. Hvala.

PREDSIEDNIK: Hvala.

Aleksandar Vučić.

ALEKSANDAR VUČIĆ: Pokušaću da odgovorim na svako pitanje.

Rekli ste da smo dali „Endavi“ 1.600.000 evra subvenciju, stranoj kompaniji u IT sektoru, ako sam dobro razumeo. Jeste tako rekli?

(Marko Đurišić: Da, tako sam rekao.)

Tako ste rekli? Koja je kupila... Tako ste rekli, da smo dali 1.600.000 evra? Tako ste rekli, mi im nismo dali ni dinar. To je sve što imam da vam kažem. Toliko. (Aplauz.) Ali to je, znate, kao kad moram da komentarišem da li ću da prodam sopstvenu ćerku, zato što je to napisano u nekim novinama.

Ne govorim ja o vama i vašoj nameri, ni najmanje, vaša namera je bila korektna i na korektan način ste obrazlagali budžet. I iz vašeg objašnjenja i vašeg obrazloženja videlo se da je veoma teško napadati ovaj budžet. Za ozbiljne ljude je veoma teško da ga napadaju. Neodgovorni ljudi mogu da rade šta hoće, ozbiljni i odgovorni ljudi veoma teško mogu da napadaju ovakav budžet. Rekoh vam, 20 i nekoliko su prošli kroz moje ruke i dobro znam šta je to, i zato znam koliko je teško ovakav budžet napasti, zato što je dobro balansiran, dobro urađen, u zemlji u kojoj su i makroekonomski i fiskalni parametri odlični i idu sve bolje, gde nikakvih problema nemamo.

Govorili ste, krenuću od onoga sa čim ste vi krenuli, o kratkom roku za budžet, pa ste rekli – ako smo već morali da kasnimo nekoliko dana. Hvala na tome, morali smo da kasnimo, zbog svega o čemu smo vam već govorili. Rešili smo i želeli smo, pre nego što zaseda bord MMF-a, da završimo tu priču; da bismo mogli da prođemo šestu reviziju i mirno uđemo u narednu godinu, morali smo da ispunimo i ono što nam je MMF stavio u *pre-action*, kao prethodne akcije za ispunjavanje uslova da bismo mogli da prođemo reviziju. I sve smo to uradili. Da li smo uradili na vreme ili ne? Uradili smo na vreme. To je ono što smo mogli da napravimo.

Nemojte da vas podsećam, i neću na tome da insistiram, ljudi se sećaju da smo imali u ovoj zemlji i privremeno finansiranje, a sećam se i kada su me i Čedomir Jovanović i kada su Tomu Nikolića Vojislav Koštunica i mnogi drugi molili da u 11 uveče 30. ili 31. decembra pustimo da se budžet izglasa kako ne bismo imali privremeno finansiranje. Ljudi, danas je, ne znam, 3, 4, 5, 6. decembar, koji je od tih datuma, to je još mesec dana pre nego što bi bilo potrebno privremeno finansiranje kao što smo imali nekada, ali okej. (Aplauz.)

Govorili smo o tome da li je istorijski minimum deficita. Defakto jeste. Kroz papire ne mora da bude, suštinski jeste. Zato što nismo imali privatizaciju ni od 500 miliona evra, ni od milijardu i devetsto kad ste imali sa „Mobtelom“ pa ste mogli da kažete da je deficit toliki i toliki jer vam je to računato kao budžetski prihodi, jer se nama prihodi od privatizacije računaju kao budžetski prihodi.

Još jednom da ponovim, mi nismo uračunali za sledeću godinu, što je važno da ljudi znaju, privatizacione prihode, nismo računali ono što ćemo da dobijemo od Aerodroma. Dakle, nama će stanje u budžetu svakako biti značajno bolje od ovog ovde koje je predviđeno. Mi sledeće godine, ukoliko bismo prihvatili tu metodologiju, možemo da vam se hvalimo ogromnim suficitom u trenutku kad nam dođe apfront plaćanje za Aerodrom. Ali to nema smisla, mi smo ovde dovoljno ozbiljni ljudi da govorimo o tome kako smo postavili sistem i da li će taj sistem da funkcioniše za godinu, dve ili tri, kada ne bude drugih privatizacionih prihoda. A to je najvažnije, to je zdravlje, to je krvotok, to je ekonomija, to je novčanik jedne zemlje. To smo postavili bolje nego ikada.

Postavlja se pitanje da li će ljudi živeti bolje. I to je inače uvek najlakše populističko pitanje za naše građane. Svaka čast, to svaki političar ume da koristi. Da, živeće, i svaki put kada se povećavaju primanja za pet i deset posto, živi se bolje. Samo što to ljudi nikada neće ni da prihvate ni da priznaju, i to je naša priroda. Pitao sam vas da mi neko kaže kad je to neko živio dobro. Nikada niko u Srbiji to nije priznao. Koje je to godine bilo u našoj istoriji? Nemojte da mi kažete sad, pre pet, 10 ili 20 godina, kažite mi u istoriji kad smo to bili srećni, kad smo to bili zadovoljni. Da pogledamo u knjige, pa da vidite da nikada nismo bili zadovoljni.

Ne brine mene to što je subjektivno osećanje, mene brine šta je realno. Mene brine da li možemo da obezbedimo vodu, struju, puteve, ulice, savremene pruge, bolje vozove, bolje auto-puteve, baš kao onaj kojim ste prošli između Ljiga i Preljine i koji ste videli da izgleda bolje nego auto-putevi u Austriji, Švajcarskoj i Nemačkoj. Niste? Otiđite da vidite i bićete ponosni na svoju zemlju i na svoje građane koji su to mogli da naprave i koji su to uradili na takav način.

Uskoro otvaramo nove deonice na istoku Srbije i na jugu Srbije, i opet ćete biti ponosni na svoju zemlju. To je ono što ljudima čini život boljim. U Nišu ćemo da imamo najbolju kliniku na Balkanu. Mnogo toga se menja i mnogo toga ide napred. Pogledajte koliko turista imamo više – 13%. I svake godine kumulativno idemo na 11, 12 i 13 posto turista više.

Koliko smo hotela imali a koliko imamo danas? Sa 36 na 95 samo u Beogradu, u poslednje četiri godine, kako se to kaže, kategorisanih hotela. Jesam li to pogodio, Nataša? Ne sluša me. Dakle, gotovo za tri puta uvećan broj. Neki ljudi su videli tu priliku, u stalnom povećanju broja turista i uspeli da naprave biznis, da naprave posao. I biće im potrebno još više.

Da, vi se smejte, imaćemo znakove i na engleskom, i na ruskom, i na kineskom jeziku i na svakom drugom zato što hoćemo te ljude da privučemo da ovde dolaze ovde što je moguće više. (Aplauz.)

E, postavili ste jedno veoma važno pitanje, jedno veoma tačno i precizno pitanje, na koje ja nemam odgovor. Voleo bih da ga i danas čujem od Aleksandra Vulina, a nisam siguran da svi zajedno možemo da ga damo. Mnogo para dajemo, 136 ili 132 milijarde za socijalu. Sto trideset sedam milijardi dajemo za socijalu. To je ogroman novac. To je, ljudi, milijardu i sto miliona evra. Ogroman novac. Voleo bih da je manji. Nisam želeo da bude manji, zato što znam da imamo upravo tako značajan broj siromašnih ljudi, ljudi u stanju socijalne potrebe.

Moje pitanje za vas je... Ja sam siguran da negde gađamo pogrešno, kako ste vi to postavili – da li gađamo ispravno ili ne. Vidim da negde gađamo pogrešno. Hajde da vidimo kako taj veliki novac da bolje rasporedimo. Hajde da pogledamo, pa nam dajte ideju a da nekome ne uskratimo njegovo pravo. A siguran sam da bismo to mogli bolje da pogodimo.

Rekli ste da se povećavaju plate. Evo, ja ću vam pročitati tačne cifre da biste videli da se smanjuju. Povećavaju se u prošloj i u ovoj, i još nisu dostigle nivo iz 2014. godine. Dakle, pogledajte, čitam vam precizne cifre u dinar: 2014. godina – 240 milijardi 949 miliona, smanjuje se u 2015. godini posle mera fiskalne konsolidacije, govorim o platama u javnom sektoru, na 215 milijardi 714 miliona, zatim raste u 2016. godini, zbog uvećanja koje smo pravili od dva, tri i četiri posto za nastavnike i učitelje, na 221.277. Raste upravo zbog daljeg povećanja za nastavnike, učitelje na 232.375. Još nam fali osam milijardi da bismo dostigli onaj nivo koji smo imali. Nastavnici i učitelji imaće nešto veće plate, zdravstveni radnici iste, policajci i vojnici za nijansu manje, ali će javna uprava, ono gde sedi predsednik Vlade, ono gde sedite vi i ne znam ko još, ljudi zaposleni ovde na različite načine, oni će i dalje da imaju iste, niže plate.

Da li smo fer prema tim ljudima? Tu ima mnogo vrednih i dobrih ljudi, ali hoćemo da destimulišemo ljude za radom u javnoj upravi. Želimo da idu u privatni sektor, želimo da rade u nekim drugim preduzećima, pre svega proizvodnim, a ne u javnoj administraciji. Dakle, to su stvarne cifre; one se vrlo precizno vide i nema tu nikakvih izmišljotina ili bilo čega spornog.

Što se tiče toga da li je to novac građana Srbije, sve je novac građana Srbije. Samo neko ume da ga čuva i ume da ga troši, a neko ne ume. Mislim da onaj ko drži kasu i ko vodi državu to mora najbolje da zna i da bude najodgovorniji. Upravo se zato vlade i razlikuju. Zato mislim da je onoliko omraženi i kritikovani Milan Stojadinović bio mnogo uspešniji u srpskoj istoriji nego mnogi drugi koji su bili veoma hvaljeni, upravo zato što je umeo i da troši i da štedi, i znao je kako to da radi i domaćinski se odnosio prema kasi i novčaniku.

Govorite o stranačkom zapošljavanju. Ovde nema laži, nema prevare. Da li ima izuzetaka? Pa, ima ih sigurno. Da li ima anomalija,

nepravilnosti? Pa, ima ih sigurno, posebno na nivou lokalnih samouprava. Nemam nikakve sumnje. Ja u Vladi nikoga novog nisam video već dve ili tri godine, nikog novog. Da bi neko bio zaposlen, da biste vi, Marko, razumeli, mi moramo odlukom Vlade da odobrimo. Mi moramo odlukom Vlade da odobrimo Kliničkom centru Niš 50 novih medicinskih sestara. Ne može odluku da donese direktor Kliničkog centra, upravni odbor ili bilo ko drugi. To se ne dešava, Marko. Toga nema. To su šuplje priče za novine, kao i mnoge druge. Prazne priče, kao što se preterivalo o tome u vaše vreme, sada se ne preteruje, sada se bukvalno izmišlja šta kome padne na pamet, šta mu se bolje prodaje, e to ću da napišem. Naravno, imamo sezonske, za protivgradnu zaštitu i za mnoge druge stvari.

Dakle, govorili smo o zapošljavanju i nezapošljavanju i da je naš argument najjeftinija radna snaga. Nije, samo bi bilo loše da imamo najskuplju radnu snagu. Naši argumenti pri privlačenju investitora su stabilna politička, veoma stabilna makroekonomska i fiskalna situacija u našoj zemlji. Verujte mi da su to prve dve stvari koje svaki investitor gleda. To su dve apsolutno najvažnije stvari. Tek posle toga, kao treća stvar, dolaze mu podsticaji, odnosno subvencije za njegovo ulaganje i za pravljenje fabrike. I neće da dođe ako ne dobije podsticaje, odu svuda u okruženje. I onaj koji priča da to nije tačno, taj vas laže. Sa bezbroj njih sam razgovarao i pregovarao i znam kako se ljudi dovode u zemlju.

Nije nam žao da damo na fabriku ni milion, ni dva miliona evra ako će to da zaposli ljude, ako će to da proizvodi, ako će to da stvori višak vrednosti. To je najpametnije potrošen novac, a ne bacanje u rupu da se povećavaju plate u javnoj upravi. Mislim da smo to na najpametniji način iskoristili.

Ne zaboravite da je poslovni ambijent četvrto što ih privlači: mogu li lako da dođu do dozvola, ne mogu li da dođu do dozvola, kako im se obraćaju šalterski službenici... Danas smo dobili od EU za sektorsko budžetsko planiranje i reforme javne uprave 80 miliona evra. To se neće jednostavno videti, to je veliki novac kojim mi sebe treba da promenimo da bismo se bolje odnosili prema građaninu, koji mora da bude bog za svakog od nas.

Ja sam bio jedanput gost u Japanu. Kad sam bio u opoziciji, bio sam gost na poziv japanske vlade i mnogo sam naučio o odnosu prema građanima. Mnogo sam naučio o tome kakve su njihove obaveze. Da vidite generalnog sekretara, predsednika japanske vlade i skupštine – građanin koji bi se požalio na nešto, on bi deset puta došao do njega da vidi šta nije bilo u redu i kako može da pomogne.

A kod nas? Pokušajte da dobijete nekog telefonom; nikome se neće javiti dok ga ne zove Tramp ili Putin lično, zato što je svaki na nivou značaja Trampa ili Putina. I to su problemi sa kojima se suočavamo i gde sebe moramo da menjamo. Pitajte neke od ovih poslanika, kad pokušavaju neke važne ljude da dobiju, koga mogu da dobiju a koga ne mogu da dobiju; koga dobiju uvek, a koga ne dobiju nikada. I videćete kakve probleme uvek po tom pitanju imamo.

Dalje, što se tiče obrazovanja u IT sektoru, apsolutno sam saglasan sa vama. Zar niste primetili u budžetu, i očekivao sam da to svi pohvalite, deset miliona evra smo uložili. Za novih 10.000 ljudi nama treba 50 miliona evra. Jesmo li, Ana, tako izračunali? Dakle, za 10.000 novih ljudi koji bi prošli obuku, koji bi bili stručni, koji bi mogli da budu zaposleni u IT sektoru treba nam 50 miliona evra. Mi smo za ovu godinu izdvojili za 2.000 odmah, spremni smo da preko TBR-a i na druge načine izdvojimo još toliko, za 4.000 novozaposlenih – da 4.000 novih ljudi rodimo, stvorimo za IT sektor, upravo da bismo tu pomogli.

Niste vi mnogo promašili, bilo je problema oko toga da li da se daje za firmu „Endava“ ili ne, ali pare nisu date, da znate. Odustalo se od toga, razgovaralo se sa svim tim našim klincima i taj problem je rešen. Bilo je priče, ali odluka nije doneta nikada.

Dalje, što se tiče zasnivanja porodica, pa mi smo dali, videli ste, prvi novac za Slavicu Đukić Dejanović da bi upravo mogla da istraži koje su to javne politike, šta je to što mi treba da uradimo da bismo mogli da podstaknemo natalitet. Dali smo veliki novac da bi se došlo do zaključaka šta je to šta treba da uradimo. I nije to samo ono, što bi ljudi rekli, ekonomsko blagostanje. Imate zemlje koje ekonomski stoje neuporedivo bolje od Srbije, a imaju još veći problem sa priraštajem od Srbije.

Tu ima mnogo faktora i zato je potrebno da to Slavica i da to ozbiljno i stručno istraže, a nije nam problem da onda za sledeću godinu damo mnogo više para, samo nam dajte šta je to što nam donosi siguran rezultat. Ja ne volim da tome prilazimo laički, nestručno i da samo kažemo – daj nam pare, biće bolje. Ništa nam ne garantuje da će biti bolje. Ne dam pare ako nema garancija da će da bude bolje. Ne dam pare za džabe! (Aplauz.) Dajem pare ako ima koristi. Mislim da tako treba da se ponašamo, i tako se i ponašamo.

Pričali ste o zakonu o smanjenju penzija. Prosečno smanjenje penzija prvi put je bilo 5,8%. Posle povećanja penzija sada, to će biti nešto manje od 3%. Verujem da ćemo dogodne uspeti da imamo veći obim penzija nego što je bio pre tri godine. Gotovo sam siguran u to. Neću čak ni da pominjem jednokratna davanja, to je kao poklon; govorim o sistemskom rešenju za penziju, ali to zavisi od toga kako ćemo da uradimo i mislim da će biti nešto bolje raspoređeno.

Da, moji otac i majka imaće nešto manju, ali će najsiromašniji penzioneri i iz srednjeg sloja penzioneri imati značajno veću. Ja nemam ništa protiv toga. Mislim da je to pravičnije i pravilnije, posebno u uslovima koje smo imali u to vreme, u uslovima ekonomske krize. U budućnosti će se ponovo vratiti onima koji su imali velike, nemam nikakvih sumnji, ali će u masi sredstava to biti veći iznosi za penzije i za veći broj penzionera.

Ne zaboravite da već danas imate, sa ovim povećanjem, 73% penzionera koji imaju veće penzije nego što su ih ikada imali. I ne kažem ja da su one dovoljne. One su male, ali ne zaboravite da mi danas isplaćujemo 40% za penzionere iz budžeta, od onoga što su nam budžetski prihodi, zato što u PIO

fondu nema tih para. Pojedene pare. A imali smo da plaćamo 58%, je l' tako bilo?, na početku mandata; sad samo 40% plaćamo iz budžeta. Hoćemo da dođemo da plaćamo 20% – e onda neće biti problema za velika i značajnija povećanja isplate penzija.

Nama je 45 milijardi na mesečnom nivou isplata penzija, 510 milijardi na godišnjem nivou. Ja vas pitam samo – a kako mislite, na koji način da se to isplati? Od toga moramo 40% para, dakle 202-203 milijarde da isplatimo iz budžeta, a ne od PIO fonda. Ja mislim da to nije nimalo lako i nimalo jednostavno, ali uspevamo.

Što se tiče zaposlenosti i nezaposlenosti, nikada se te cifre ne podudaraju. Nemate nijedan spisak koji govori o podudaranju, zato što imate i sezonske radnike, zato što radite anketu u kojoj ljudi govore da li su zaposleni ili nisu, zato što imate i kućne poslove, neformalna zaposlenja i sve drugo.

Ono što je dobra vest, u koju ja ne verujem, zato vam je i nisam saopštavao danas, čekam da se potvrdi, imali smo 15,2% nezaposlenost, što nije dobro, ali je mnogo bolje u odnosu na ono što je bilo, i veliki napredak, skok 10%. To je, bogami, za 40% skok od vrednosti koje smo imali. Imamo najnovije podatke koji govore da je u poslednjem kvartalu ta nezaposlenost pala na 13,8%. Čekam da se potvrdi. Dok ne vidim podatke u apsolutnim brojkama, neću ništa da govorim.

Ali nećemo mi sa tim imati preveliki problem. Mi ćemo u naredne dve i tri godine uspeti drastično da spustimo to stanje nezaposlenosti. Drugi su nama problemi – od političke stabilnosti i u zemlji i u regionu, problem nam je kako da rešimo pitanje nenaplativih potraživanja u bankama, takozvanih NPL-ova, zato što to tek može dodatno da podstakne kreditnu aktivnost, iako danas imamo unapređenje i rast kreditne aktivnosti od 1,6%, bolje kamatne stope.

Sve je bolje nego što je ikada bilo, ali ne vredi. I dalje imamo problem, jer neće privredi lako da daju kredite upravo zbog tih NPL-ova, koji nam iznose koliko?, dve milijarde?, dve i po milijarde? i mi sad gledamo kako to da rešimo. Pregovaramo sa svim tim kompanijama da vidimo kako da nađemo rešenje; da ne idemo preko loše banke da to rešavamo, nego da to rešavamo po nekim drugim principima. Dakle, mnogo je teških zadataka ispred nas u narednom periodu, koji treba da dovedu do još zdravije situacije i do toga da to bude mnogo bolje.

Vama hvala na diskusiji. Bila je korektna i veoma je važno, da ponovim ono što sam rekao između ostalog, ne usuđujući se da ocenjujem da biste se ponašali drugačije, siguran sam da biste se uvek slično ili isto ponašali, što je dobro za Narodnu skupštinu, ali je zaista teško napadati ovaj budžet objektivnim argumentima, veoma teško. Naravno da uvek postoje ljudi kojima argumenti ne znače ništa i koji će da napadaju sve što im pada na pamet, jer su prosto takvi, uživaju u tome i znaju da imate pet ili deset posto ljudi koji nešto mrze pa žele da čuju loše, ali ovaj budžet je veoma teško napasti objektivnim

argumentima. Slušam raspravu tri prethodna dana, da se niko ne naljuti, nisam čuo nijedan ozbiljan argument za napad na budžet.

Ja znam da i vi znate da je budžet dobar. I znam da drugi znaju da je dobar budžet. Razumem posao opozicionih poslanika, sam sam to radio bezbroj puta. Ali je dobro i dobro je da se kaže da je Srbija u dobroj situaciji, da ima ovako dobar budžet i da se nalazi na dobrom putu. I zato sam zadovoljan što smo danas imali dobru diskusiju, verujem da ćemo je i sutra nastaviti, i sa ostalim ministrima i sve preostale dane, pošto će do kraja i po amandmanima biti ministri na raspravi i pokušati da odgovaraju, bar oni koji su zaduženi za određene razdele, jer mislim da je ta diskusija i komunikacija između izvršne i zakonodavne vlasti od prioritarnog značaja i za naš demokratski i da sveukupno stabilizujuće deluje na ukupni politički poredak. Hvala vam najlepše. (Aplauz.)

(Marko Đurišić: Replika.)

PRESEDAVAJUĆI (Veroljub Arsić): Reč ima...

Samo polako, kolega Đurišiću. U redu je. Sačekajte. Još jedan ministar želi da vam odgovori, pa vi dobijate repliku. Izvolite.

ALEKSANDAR VULIN: Hvala. Ja ću pokušati da odgovorim na većinu ili sva vaša pitanja.

Kada je u pitanju vaša zabrinutost za broj korisnika naših prava, odmah da vam kažem da je budžet povećan za skoro 2,9 milijarde dinara upravo na konto prava. Dakle, ne samo da se socijalna davanja neće smanjiti, naprotiv, obezbedili smo prostor da ih značajno povećamo, a zahvaljujući tome što smo obezbedili taj prostor po zakonu o kome ste govorili, zakonu o finansijskoj podršci porodicama sa decom, obezbediće se najširi mogući obuhvat korisnika. Nikada dosada žene na selu, žene sa ugovorima o privremenim i povremenim poslovnima, žene koje su radile na autorskim ugovorima, dakle sve žene koje su uplaćivale bilo šta u budžet prvi put u istoriji, bukvalno prvi put u istoriji imaće pravo na porodiljsku nadoknadu. Nikada se dosada to nije desilo. Ovo je prvi put i to jeste revolucija u socijalnoj zaštiti. (Aplauz.) Nikada dosada to nije bilo.

Takođe, kada ste pitali, i držim vas za reč da glasate za taj zakon kada bude došao pred vas, jer to je zaista značajno, povećaćemo roditeljski dodatak, značajno ćemo ga povećati zahvaljujući upravo ovom povećanju novca na ovim delovima. Govorili ste o dečjem dodatku. Suštinska zamerka za dečji dodatak jeste da ga dobijaju i ona deca iz porodica kojima on objektivno nije potreban. Taj argument nekad stoji, nekad ne stoji, ali govori o tome da još uvek nismo u stanju da precizno odredimo koliko sve ljudi radi na crno, jer to su ljudi čije prihode mi ne možemo da odredimo i zato što ne možemo da ih odredimo, zbog toga imate pravo i na socijalnu pomoć i dečji dodatak, jer formalno izgleda kao da nemate ništa, a suštinski radite na crno.

Da bismo se, između ostalog, izborili sa tim, ne samo kroz mere inspekcije rada, a govoriću i o inspekciji rada, sada ćemo uraditi nešto što takođe nije urađeno u ovoj zemlji nikada. Konačno će biti doneta u naredne dve godine, po fazama – u sledećoj godini prva faza, do kraja 2017. godine još jedna –

uradićemo konačno socijalnu kartu. Kada se uradi socijalni karton, vi ćete konačno moći da znate kako je moguće da neko ima automobil a prima socijalnu pomoć, nije prijavljen nigde i ne radi ništa. Dakle, i to ćemo uraditi, i za to su ovde predviđena sredstva, i to je način da precizno odredimo kome ide, na primer, dečji dodatak.

Takođe, uvodi se mera još jednog mesečnog dečjeg dodatka na kraju godine, odnosno u septembru – oni koji su završili tu godinu srednje škole, dobro je završili, samo su prošli, eto, spremni smo da pomognemo, spremni smo i tu da nagradimo određenu vrstu ponašanja. I to se nikada dosada nije radilo, a sve zato što možemo, zato što je privreda bolje radila.

Govorili ste o stranačkom zapošljavanju. Hajde ovako, jezik brojeva, tu ne može da bude ni laži ni prevare. Od 7. decembra 2013. godine, kada je izdata zabrana zapošljavanja u javnom sektoru, prema evidenciji Penzionog fonda, dakle prema evidenciji o prijavama na obavezno socijalno osiguranje, broj ljudi u javnom sektoru je smanjen za 55.775, a broj prijavljenih ljudi, koji plaćaju obavezne doprinose na penziona i socijalno osiguranje je 138.723 u privatnom sektoru. To vam je ta razlika. Dakle, nema tu šta ni da se laže, ni da se krije. Zato je Penzioni fond ove godine ostvario 13,4 milijarde dinara više uplata nego što je planirano. Iz toga finansiramo sve ovo. To ne može da se politizuje, ovo je jezik novca – 13,4 milijarde.

Moraću da ispravim predsednika, 37% ove godine dotiramo za penzije, što je značajno smanjenje. To govori, zahvaljujući ovome da je privreda radila bolje, uplatila više, da ima više zaposlenih. Tu, jednostavno, nema prostora za statistiku.

Ali kad govorimo o statistici, 2012. godine broj zaposlenih, po istoj ovoj metodologiji koju radimo i sada, koju nismo mi izmislili, koja nam je data, koju smo nasledili od onih pre nas, broj zaposlenih je bio 2.228.343, a danas je 2.813.975. Stopa nezaposlenosti te 2012. godine, po istoj ovoj metodologiji, bila je 23,9%, a danas je 13,8%, i to je zvanično. Ovo su zvanični podaci Zavoda za statistiku. Dakle, nema prostora da se na bilo koji način ovo politizuje ili objašnjava da smo radili nešto drugo. Smanjenje koje vidite na budžetu za ovaj razdel jeste dokaz da država bolje funkcioniše. Nacionalna služba, o kojoj ste govorili, prvi put se više ne dotira iz državnog budžeta, nego od svojih prihoda, a prihodi Nacionalne službe za zapošljavanje su doprinosi za slučaj nezaposlenosti. To vam je još jedan dokaz o većem broju zaposlenih. Mi smo prošle godine, preprošle i svake ranije godine morali da dotiramo za to, a sada to više ne radimo, jer su oni sami zaradili, jer zahvaljujući povećanom broju zaposlenih taj novac postoji.

Inače, da znate, preko Nacionalne službe za zapošljavanje zaposleno je, kroz ove aktivnosti, skoro 42.000 ljudi; i ove godine očekujemo bar toliko, a nadamo se, naravno, i više. Za aktivne mere zapošljavanja prošlo je i preko 140.000 ljudi. Takođe, i to da znate, i to vam je opet dokaz povećane zaposlenosti, to vam je opet dokaz da se više uplaćuje i u PIO fond i u sva ostala

socijalna davanja i to: da smo isplatili dugove vojnim penzionerima, da smo isplatili dugove poljoprivrednim penzionerima, da smo isplatili čak i dugove od kojih su naši sunarodnici na Kosovu i Metohiji digli ruke, a to je nadoknada za slučaj nezaposlenosti koja se isplaćuje od 2003. godine i kasnilo im se sa šest plata, kasnilo im se sa šest nadoknada, to je 1.725.000.000. I to smo isplatili. Nismo ostavili nikakve dugove iza sebe, a to smo uspeli zato što je povećan broj zaposlenih. I nema drugog objašnjenja; to je, jednostavno, tako.

Inspekcija rada je dosada, do 2. decembra, pronašla 16.408 neprijavljenih radnika, a odmah nakon njenih rešenja prijavljeno je 12.250 radnika. Odmah. Računajte, naravno, i na to da imate i ono što se zove „halo efekat“, pa poslodavci čuju da inspekcija rada dolazi, pa smo onda takođe uvidom u Registar obaveznog socijalnog osiguranja videli da su čak i poslodavci kod kojih smo našli jednog ili dva neprijavljena radnika prijavili ih po našim rešenjima, dakle počeli su da prijavljuju i više nego što smo našli, jer su svesni da ćemo se vratiti, kao što smo se i vraćali. Od juna do septembra ove godine vratili smo se u sva preduzeća koja su imala više od tri neprijavljena radnika, i tamo smo otkrili da je 75% njih sačuvalo prijavljene radnike. Dakle, nije bilo one prevare sa otpuštanjima.

E to su konkretne stvari o kojima ne možemo govoriti politički. Dakle, kao što vidite, one daju razlog za optimizam da će ovaj budžet biti baš ovakav kakav jeste. Hvala.

PREDSEDNIK: Hvala.

Reč ima Marko Đurišić.

MARKO ĐURIŠIĆ: Pre svega želim da odgovorim predsedniku Vlade.

U budžetu, strana 97 – „Ulaganja od posebnog značaja, Subvencije privatnim preduzećima“, na kraju, firma „Endava“ d.o.o. Beograd. Ja ne znam zašto se ona nalazi u budžetu ako Vlada nikad nije odobrila subvencije toj firmi, kao što ste vi rekli, i to sad znači da neko nije u pravu – da li Aleksandar Vučić koji je to malopre meni ovde izjavio i svi smo čuli, ili Aleksandar Vučić koji je poslao Predlog budžeta u Skupštinu.

Mislim da ovo zahteva objašnjenje. Jer sasvim sigurno ne mogu da tražim objašnjenje brojeva ministra koji je upravo izjavio da je za prethodne četiri godine u Srbiji 600.000 ljudi našlo posao. Verujem da bih od tih 600.000 ja znao makar jednog, a ja ne znam nijednog. Nijednog ne znam koji je u vašoj Srbiji našao posao.

Ali možete da odete u bilo koje javno preduzeće i da vidite tamo stranačke kružoke SNS-a i drugih vladajućih stranaka. U svakom javnom preduzeću stotine i stotine ljudi sedi, ne radi ništa, sedi za računarima, piše komentare. To je realnost u Srbiji. O kakvih 600.000 ljudi zaposlenih u Srbiji vi pričate?

Ja ne mogu da nađem tu statistiku o kojoj vi pričate. Evo vam sajt Ministarstva finansija, evo njihove tabele – formalna zaposlenost povećala se za

17.000 ljudi. Za 17.000 ljudi, ministre, stoji na vašem sajtu, formalna zaposlenost povećana je od početka ove godine do septembra. To stoji na vašem sajtu. Ne mogu da polemishem sa ovim podacima jer ne znam odakle dolaze, kao i činjenica da „Endava“ d.o.o. Beograd nije dobila pare, a one se nalaze u budžetu, 11 milijardi. Je l' o tome treba da glasamo?

PREDESEDNIK: Hvala vam. Evo, dobićete odgovor.

Izvolite.

(Narodni poslanici glasno komentarišu.)

ALEKSANDAR VUČIĆ: Ako mogu da zamolim za malo pažnje.

Naravno da ste opet pokušali da manipulišete onim što sam rekao, a sad ću da ponovim, da sebe citiram od malopre. Dakle, nismo isplatili ni dinara kompaniji koju ste pomenuli. To sam vam malopre rekao, a sad vam ponavljam – nećemo isplatiti ni dinar. Kako saznajem...

(Narodni poslanik Marko Đurišić dobacuje s mesta.)

Ne, piše u ukupnoj sumi, a ne piše određena suma. A da li će sve ove firme dobiti novac, to ćemo još da vidimo. To je predviđeno, a da li će one dobiti, neke sigurno neće, a neke nove hoće.

(Narodni poslanici glasno komentarišu.)

Da vam kažem nešto, to što je vama smešno i što pokazujete nepristojnost, to što dobacujete, što vičete, što pokazujete vaše crteže koji ne mogu da dočaraju koliko ste toga pokrali kroz stečajne postupke pa polazite od svih drugih na različite načine, ja ne mogu da vam pomognem. Ali ovde ni Sigmund Frojd ne bi mogao da pomogne, da vam iskreno kažem. Teško je vama naći pomoć, bilo kakvu podršku, da vam iskreno kažem. (Aplauz.) Ali nadu nikada ne treba gubiti.

Dakle, imamo mi i u pajplajnu bezbroj takvih mogućnosti. Prvo, nije u budžetu, kao što vi dobro znate, gospodine Đurišiću, nego piše za koje je kompanije moguće da se izdvoji novac. Da li će se izdvojiti, o tom potom. Još nisu potpisani ugovori sa tim kompanijama, ni sa jednom od 30 kompanija koje su ovde navedene. Da li će biti, o tom potom. Vlada nije donela odluku i neće doneti tu odluku, a Frojda... Ne vredi, ništa ne može da vam pomogne. Jednostavno, ne ide. Ali ja verujem, koliko imamo još?, još nekoliko meseci i neće biti Frojd ni potreban u ovoj Narodnoj skupštini. Na nekom drugom mestu ćete morati da ga potražite. (Aplauz.)

Dakle, dame i gospodo, da vam nešto kažem. Postoje ozbiljni ljudi, koji mogu nešto da urade u politici, a postoje i oni ljudi koji ne znaju šta će sa sobom, a kamoli šta bi sa nekim drugim ili određenim činjenicama. Ja da im pomognem, pokušavao sam, nije vredelo, od toga sam odustao. Danas vidim da ne ide i nešto drugo. Je l' vi sebe vidite, ljudi? Zar vas nije sramota da se tako ponašate? Pa tako se u Skupštini nikad niko nije ponašao.

Žao mi je što vas predsednica ne opomene, ali nije važno. Sad želim da objasnim građanima, to su oni ljudi koji su do juče vodili kampanju preko svojih medija, dolazili tu u poslaničke grupe većine želeći verovatno da se fizički obračunaju sa nekim. Evo, ja se tresem od straha koliko ste hrabri i opasni. Rekli su kako ću da pobegnem od njih iz ove Narodne skupštine. Ne bih otišao iz ove skupštine dok ste vi tu, nema tih para, nema mi bolje zabave, da vam iskreno kažem. Toliko su mi ozbiljni i teški dani da mi je najlepše kada vas gledam. (Aplauz.)

Ali ti ljudi su, sem što mene zabavljaju, što je dobro, uradili nekoliko loših stvari, koje se nikada u Skupštini nisu dešavale. Dolazili su u klupe većine, neke su provocirali, neke su psovali, nekima su psovali majku. U međuvremenu je majka tim narodnim poslanicima preminula, a nisu se setili ni da kažu – izvini. Da je bilo obrnuto, digli bi dreku, pričali bi ko zna kakve bajke i priče. Uzgred, čak ste i pljuvali ljude, što baš ne odgovara ljudima koji se diče moralom, čašću i poštenjem. Al' je meni dobro što sam shvatio šta su vaše sposobnosti. To je likovna sekcija, likovna sekcija kod čika Frojda, i to je jedino što može da vam pomogne. (Aplauz.)

Ja verujem da ipak mogu da vam budem od pomoći i podrške. To nije beznačajno, ali ja bih molio ako može kamera njih da slika sve vreme, da ljudi vide o kakvim ljudima je reč. Da prosto svi ljudi shvate o čemu je ovde reč – da samo vide njihov pogled, osmeh, lice i prst, šta sve vreme time rade. Osim ako nećete majku da mi psujete, ili mrtvog oca ili nekog drugog Martinoviću ili nešto drugo. A nećete u mikrofon, to ćete ovako? Nećete u mikrofon, al' ćete ovako. Ajde da vidim to. Ajde da vidim kako ste hrabri i da vidim kakve ste muškarčine. Samo nemoj da šalžete žene, kao što ste obično radili. Treba da se stidite šta sve radite u Narodnoj skupštini. E, ovaj podseća na Zagora Te-Neja i Čika Gonzalesa Kajetana Felipea sa ovim „Jelenskih mi rogoval!“ (Aplauz i smeh.)

Dobro, da se mi vratimo u ozbiljne stvari. Mi ćemo morati da uložimo mnogo više, ovaj novac i nešto više čak od toga iz TBR-a, verujem za veći broj kompanija. Ali ova kompanija, posle razgovora koji smo imali sa predstavnicima našeg IT sektora, neće dobiti taj novac. Mislim da ste, Ana, vi to objasnili i predstavnicima ove kompanije. Ako se ne varam, u pitanju je britanska kompanija. Dakle, objasnili smo im da oni to neće moći da dobiju.

Vama hvala na pažnji još jedanput, hvala na korektnosti.

A što se vas tiče, čim je ozbiljna rasprava, vi nemate šta da kažete. Samo se, kao Čiko i Zagor, onda javite i počnete nešto da vadite te crteže i da prizivate čika Frojda u pomoć. Ali uskoro vam stiže druga vrsta pomoći, da vas oslobodi ovih teških dužnosti. Hvala vam najlepše. (Aplauz.)

PREDSEDNIK: Hvala.

(Saša Radulović: Poslovník.)

(Aleksandar Vučić: Nisam ga ni pomenuo.)

Pa da. Naravno da ne.

Ne, ja sam kratkoviđa, ja ne vidim.

(Aleksandar Vučić: Prepoznao se u podršci za Frojda.)

Ja ne vidim te natpise, imam veliku dioptriju. Ako nemate ništa protiv, postojimo i mi sa velikom dioptrijom. Nismo savršeni, al' šta ćete.

Ne, stvarno ne razumem ovaj performans. Svaki put je iznenađenje sve veće i veće, ali ne razumem, pa ću dati reč nekome koga ću da razumem.

Reč ima Mira Petrović. Izvolite, poslanice.

MIRA PETROVIĆ: Poštovana predsednice, uvaženi predsedniče Vlade, članovi Kabineta i drage kolege i kolegice, pa, evo, ja ću pokušati malo da vratim ovo sada u ozbiljnu formu.

Poslanička grupa PUPS će dati podršku ovom, što bi rekli, dobro skrojenom budžetu. Htela bih samo ukratko da podsetim da je Poslanička grupa PUPS, zajedno sa penzionerima Srbije, a to je bila tema i prethodnog govornika, podržala premijera i koncept fiskalne konsolidacije upravo u trenutku kada je to zaista bilo teško, ali su penzioneri kao krajnje odgovorni ljudi, koji su pritom i zidali ovu zemlju i ostavili sve ovo u amanet – nažalost, u poslednjih 15-ak godina se to sve urušavalo – shvatili da imaju isti koncept kao što je malopre izjavio i premijer, a podršku toj ideji imao je i od premijera Rencija, da jednostavno ovoj državi nekada treba pomoć i tako su pristali i dali podršku smanjenju penzija i plata u javnom sektoru.

Nije to bio lak trenutak ni za koga i nisu oni ljudi koji imaju mnogo para, ali su bili svesni, kao i uvek, i odgovorni i ozbiljni, kao i uvek, i shvatili da je u pitanju njihov egzistencijalni problem. Ako biste sada pitali bilo kog penzionera, svaki od njih bi vam rekao – ono što je njemu najvažnije, to su sigurne i redovne penzije.

Upravo smo sada došli do ovog budžeta i do toga da su se finansije sredile da može da dođe do povećanja penzija 1,5%, ali nećemo o procentima ni govoriti jer u ovom trenutku to nije toliko bitno koliko je bitno da mi zaista imamo sređenu finansijsku situaciju, da više ne mora da se razmišlja o tome, što bi rekli, da li će se poštar pojaviti ili ne.

Htela bih da kažem i da se potpuno slažem sa premijerom, koji je danas rekao da su penzioneri ljudi koji se najviše raduju zapošljavanju mladih i otvaranju novih radnih mesta, ali ne samo zato što će se time direktno puniti budžet i stvarati ta realna sredstva, već i zato što se u ovoj armiji nezaposlenih nalaze njihova deca, njihovi unuci i unuke i da će samim tim sebi olakšati, svoj budžet, upravno na taj način jer sada finansiraju, izdržavaju dobar broj ukućana.

Ono što bih još htela da kažem to je da se nadamo da ova jednokratna pomoć penzionerima, koja je bila 23. oktobra, neće biti jedina, da ćemo svaki put i u ovoj narednoj godini i svake sledeće godine kada se pojavi neki višak u budžetu ta sredstva uputiti upravo onima kojima su najpotrebnija, a to su zaista penzioneri Srbije, gde mi imamo preko milion ljudi sa primanjima ispod 25.000 dinara.

Htela bih samo nakratko da se osvrnem i na javni sektor, iz kog i ja dolazim. Pohvalno je to što je planirano u budžetu da se sada sredstva koja se uplaćuju, odnosno prihodi koji se ostvaruju iz dobiti javnih preduzeća uvećaju, ako sam ja dobro videla, za nekih 75%. U prošloj godini, odnosno u ovoj, 2016, bilo je planirano da javna preduzeća iz dobiti uplate 8,6 milijardi.

Moram da podsetim da je Javno preduzeće „Pošta Srbije“ samo uplatilo dve milijarde i dvesta, mislim, i to je otprilike 25%. Podsetiću i da ima 15.000 zaposlenih sa prosečnom platom od 42.000. Sigurna sam da ćemo i ove godine, odnosno 2017, imati taj neki približni procenat od 25% dobiti koji možemo da uplatimo, ali smatram da pored nas, pored EMS-a, pored „Telekoma“, pored „Aerodroma“ postoji još gomila preduzeća gde moramo da uvedemo red.

Mi imamo samo na nivou Republike 34 javna preduzeća, na nivou cele Srbije 691, mislim, što komunalno, što javno. Mislim da je prosto to prevelik broj. Možda i nije, ali ajde da jednom sagledamo tu situaciju i da napravimo tačan presek i da sva ta javna preduzeća usmerimo na pravi način, znači svuda gde je država osnivač i gde ima svoja uložena sredstva da se uozbilji situacija, da ljudi shvate da moraju da odgovorno rade svoje poslove i da su sva ta javna preduzeća upravo i oformljena da bi punila budžet, pored usluga koje moraju da obavljaju.

Mislim da je tu veliki problem i Zakon o javnim preduzećima. Mislim da tu ima dosta posla, da bi trebalo taj zakon izmeniti, da bi trebalo postaviti malo drugačije kriterijume. Ne možemo sva javna preduzeća staviti u isti koš, ali sam sigurna da je izražena spremnost, premijer je to pokazao. Mislim da će ovde najteži deo posla biti upravo kod ministra privrede, ali takođe i kod ministra Krkobabića, koji je zadužen za tu koordinaciju javnih preduzeća. Mislim da ćete morati da uradite taj suštinski, početni deo da bi moglo da se, pored tri-četiri preduzeća koja uplaćuju dobit u budžet, tu pojave još i druga, koja očigledno neka sredstva zarađuju ali ih usmeravaju na pogrešnu stranu.

Samo bih da podsetim, mislim da država treba malo da se seti i nekih osiguravajućih kuća gde država ima svoj kapital, gde je osnivač, imamo i naše banke – nemamo baš uplate iz njihovih dobiti, pa da, eto, tu još malo tu disciplinu zategnemo. Mislim da se vide pomaci, ko god je hteo da, na kraju krajeva, pošteno sam sa sobom razgovara, mora da prizna da smo krenuli napred, da smo zaustavili onaj duboki pad u kojem smo bili i da, jednostavno, svi zajedno treba da damo podršku napretku ka kome smo krenuli.

Znači, još jednom ponavljam, Poslanička grupa PUPS daće podršku budžetu koji je pred nama.

PREDSEDNIK: Hvala.

Hoćete li da odgovorite?

ALEKSANDAR VUČIĆ: Pre svega, vama hvala za podršku.

Nekoliko je stvari koje su veoma važne. Krenuću od javnih preduzeća. U pravu ste, ukupno ih imamo, sa komunalnim preduzećima, oko 690, i neveliki broj njih, a javna preduzeća su preduzeća koja po prirodi stvari imaju značajnu prednost, ili monopolski položaj, ili obavezu da zarađuju novac koji bi trebalo da isplaćuju, dakle jedan deo profita da isplaćuju bilo lokalnoj samoupravi, bilo pokrajini bilo Republici. Zato verujem da mnogo toga možemo da popravimo.

Nešto je bolje stanje u pojedinim javnim preduzećima. U mnogima još nije dovoljno dobro. Bolje je stanje u „Dunav osiguranju“ nego što je bilo pre dve godine. Kada ste pominjali osiguravajuće kompanije, ponovo postoje ljudi koji su zainteresovani da kupe „Dunav osiguranje“, što nije moglo da se zamisli dve ili tri godine; što ne mislim da je u ovom trenutku pametno, ali samo kažem da je to, rekao bih, dobar lakmus papir za ono što smo uspeali da ostvarimo u prethodnom periodu.

Što se tiče naših najvećih javnih preduzeća, naravno da je ubedljivo najznačajnija „Elektroprivreda Srbije“, i po broju zaposlenih i po svojim prihodima i rashodima. Mislim da još mnogo toga možemo i moramo da uradimo u „Elektroprivredi Srbije“, ali stvari tu idu, rekao bih, polako, sporije i slabije nego što bismo mi želeli i očekivali, ali stvari čak i tu idu nabolje.

Želim takođe da kažem da smo izdvojili značajna sredstva, što danas nisam rekao, u Kancelariju za kapitalna ulaganja, što znači da ćemo naredne godine obnoviti veći broj objekata, škola, bolnica i domova zdravlja. Mnogo biste se obradovali kada biste išli po Srbiji pa da vidite kako nam izgleda nova škola u Beloj Palanci ili kako nam izgleda nova škola u Svrljigu ili kako će da izgledaju hale i sale itd.

Kada to kažem, ne mislim na vas, Miro, za vas znam da putujete, već mislim na sve druge ljude u Srbiji, da mogu da vide neke od najsavremenijih objekata u mestima u kojima to ne bi očekivali. Prosto mislim da ta borba u kojoj smo krenuli da obezbedimo normalne uslove za život svoj našoj deci i da ljudi mogu da vide da, čini mi se, uspevamo polako ali sigurno da napredujemo, da je to nešto što je dobro i od interesa za celu zemlju i za sve naše građane.

Imamo tu još mnogo problema i moraćemo stvari da menjamo, jer i u hemijskom kompleksu, ali i u Železnicama ne mogu da kažem da je idealno, imamo još mnogo problema, al' ide bolje.

Isti je slučaj i sa „Srbijagasom“. Voleo bih da to ide brže, bolje, da ide mnogo bolje, ali nešto je drugačije nego što je bilo. Eto, to je ono što mogu da kažem, tako da... Da li sam zadovoljan? Nisam. Ali da li je bar nešto bolje nego što je bilo? Jeste. Jer uvek vam na kraju godine dođe – u septembru dobijete jedan izveštaj, a onda krajem novembra dobijete potpuno drugačiji izveštaj – da se ubijete, ali niste mogli da reagujete u međuvremenu, pošto to odjednom za dva meseca ispadne. I tako stalno, ali kad naučite na to, ili kad prođe jedanput ili dvaput, onda valjda treći put neće moći da se dogodi.

Da dođemo do onoga što je bila srž vaše diskusije, i to jeste pitanje penzionera. Pokušaću još jedanput svakom penzioneru u Srbiji da kažem kako i na koji način se penzije isplaćuju, pošto sam stalno slušao priče kako to postoji negde, kako penzije postoje u Fondu, samo ih neko nije izvukao i ne isplaćuje ih nego koristi taj novac za nešto drugo...

Dakle, nama Fond, kako je rekao gospodin Vulin, neuporedivo bolje funkcioniše danas nego što je funkcionisao pre dve godine. Fond skuplja, umesto nekadašnjih 42% potrebnih sredstava, potrebnog novca za penzije, a to se skuplja iz poreza i doprinosa na plate, dakle nama penzije i punjenja Fonda zavise od broja zaposlenih. Danas Fond prikuplja 63% umesto nekadašnjih 42%. Dakle, drastično uvećana zaposlenost, drastično uvećani prihodi Fonda, drastično uvećani prihodi Fonda po tom osnovu.

Šta sledi iza toga? Mi i dalje ipak isplaćujemo gotovo 40%, da li je 37 ili 40, mislim da sam ja bliži, ali nadam se da ćemo završiti godinu sa 37%; dakle, svejedno. Taj novac 40%, dakle, svakom penzioneru koji prima, recimo, 30.000 dinara, mi 12.000 dinara isplaćujemo iz budžeta. Ono što dobijemo od poreza i doprinosa bilo bi dovoljno za 18.000 za penziju. Tih 12.000 mi svakoga meseca isplaćujemo iz budžeta. Nema tih para, ne postoje, pojedene su, neko ih je pojeo, neko je pokrao, neko je u procesu privatizacije finansirao deficit umesto da ulaže u proizvodnju i zapošljavanje ljudi. Nema ih. Dakle, mi moramo da budemo ekonomski veoma uspešni da bismo uspeali da tu penziju isplatimo.

Zato želim penzionerima da kažem, koje to ne mora da interesuje ali mislim da je važno, jer njih interesuje, penzionere interesuje budućnost. Penzionere, ma kako to nekima smešno zvučalo, interesuje budućnost ove zemlje, oni su se borili za ovu zemlju i to najbolje znaju i najbolje razumeju.

Suština je u tome da mi pokušavamo da napravimo takav odnos u kojem nam povećanje od dva, tri, pet i šest posto neće biti problem, ali za to nam je potrebna značajno jača privreda. To ti ljudi razumeju, siguran sam, mnogo bolje nego neki drugi. Oni koji su se pravili pametni pa rekli – daj mi ono što mi je neko dao na neodgovoran način a što je finansirao iz privatizacionih prihoda, pljačkom ili što je finansirao zaduživanjem, ti ljudi treba da znaju da ne bi danas imali penziju da smo to prihvatili. Da smo njih slušali, danas ne bismo imali penzije. I to ljudi treba da znaju, to je istina živa i to je puna istina. (Aplauz.)

Govorili su mi, danima traje ta vrsta kampanje, kao, nekome ste nešto oduzeli. Ne, dali smo i borimo se svaki dan. Kažu – stići će ti uplatnica od ovoga... Nijedna mi uplatnica nije stigla ni od koga. To je kao kad smo prošle godine dali prosvetnim radnicima, pa je bio Forum beogradskih škola – nećemo da primimo, vratićemo. Niko mi nije vratio. Niko mi nikad nikakve pare nije vratio. Odmah bih dao u budžet, podrazumeva se, al' neće niko. Ali je važno samo da se ide protiv nekoga i protiv nečijeg truda. Važno je da se ide protiv nečije borbenosti. Važno je da se kaže nešto protiv nečijeg rada.

A znate, Ivo Andrić je govorio – podsmevači su retko kad ili nikada u pravu. Pa to je najlakše da radite. Uvek možete da izgovorite šta hoćete. Super je, imate stručnjake koje, pogledajte...

Je l' vam nije dobro? To mora da je neka specijalna doza. Ovaj čovek slajdovima komunicira, jeste li videli to nekada? Hajde onaj vaš autoportret iznesite. Onaj vaš autoportret od malopre pokažite narodu. Ljudi, ovo je takmičenje za pantomimu, izgleda.

Dobro, hajde da se ja vratim i da ozbiljno odgovoram penzionerima. Ne vredi, izgleda ja nešto... I ne znam gde se ovo kupuje, da vam pravo kažem, nisam to probao u životu.

E sad, uvažena gospođo Petrović, veoma je važna sledeća stvar – da mi pokušamo da obezbedimo podršku penzionera, jer bez penzionera mi ne možemo da ostvarimo sve druge reforme.

Ja sam sasvim ozbiljan kada o tome govorim. Oni su nam potrebni za sve druge reforme. Oni su učestvovali u svim ovim rezultatima. I kada budemo imali, da vam to sad kažem, najsnažniju lovačku avijaciju u regionu, koju nabavljamo ove godine i odvojili smo sredstva za prvu ratu koju treba da platimo, kada budemo imali najsnažnije protivvazdušne odbrambene sisteme, za to su, to treba takođe svi da znaju, dobrim delom, neću da kažem najvećim delom, zaslužni penzioneri. Ja sam im na tome veoma zahvalan, jer mi smo se dugo borili i dugo obećavali, pričali smo o jednom, dva ili tri „Miga-29“ – time ćemo da budemo velesila. Sad ćemo da imamo 10, 11, 12, pa vi gledajte kako će to da izgleda. (Aplauz.)

I to ćemo sve da uspemo da uradimo zahvaljujući podršci naroda, zahvaljujući podršci ljudi koji su razumeli šta je to što radimo. Jer bez napretka ekonomije, mi ne možemo da uradimo ništa ni u jednoj sferi. To što neko kaže – dajte više para ovamo... Ne možete da date nešto što ne postoji, to morate da zaradite. Upravo zato su morale da se vode sve moguće kampanje, pričali smo o tome kako su penzioneri i plašeni, i govoreno o kataklizmi. U nekim zemljama u okruženju koje su bogatije od nas 14 puta su snižavali penzije, a mi danas samo razgovaramo o tome kad, kako i koliko ćemo da uvećavamo, a ne da smanjujemo bilo kada ponovo, kao što smo morali zbog neodgovorne politike čije smo rezultate nasledili.

Upravo zato je vođena kampanja u prethodnom periodu i o tome kako sam tobože nešto govorio o porodiljama. Danas je Aleksandar o tome mnogo govorio. Na kraju se ispostavilo da su lagali svaku reč, da su mi pripisali reči. Otišao je onaj što je lagao, što je montirao film. Pripisali su mi da sam govorio za porodilje ono što sam govorio za ljude poput mene, i fizičke snage i godina kao što sam ja. Složićete se, ne mogu baš da rodim dete, nije baš logično i nije normalno. Ne, to vama prepuštam i tu obavezu; računam, svašta ste našli na trafici da popijete, može i to da se desi.

Ali da vam kažem, da se vratimo na ozbiljne razgovore. Dakle, suština je u sledećem – morali su da prestave Vladu, pošto ne mogu objektivnim

rezultatima ništa da kažu... Užasno je teško napadati ovaj budžet. Mučio bih se da sam u opoziciji kako da pronađem ugao za napad. Neretko sam to pogrešno radio, nekad sam to ispravno radio. Za ovaj budžet bih se mučio da pronađem dobar ugao za napad.

Problem je u tome što su oni upravo to koristili, najprljavija sredstva u međuvremenu, od porodilja do direktnog napada ovde na Marijana Rističevića, izmišljanja šta je on rekao, lažnog citiranja reči koje nije izgovorio, do najtežih psovki i svega drugog, i posle toga vođenja najbrutalnije kampanje protiv istih ljudi.

Primitićete jednu stvar... Evo ga, izašao je sa autoportretom ponovo. Lepo su vas naslikali. Moram da priznam, baš su vas lepo naslikali. Mogli su i malo bolje, posebno posle uzimanja ovoga na trafici, ali i to je uredu, i to vas relativno verno prikazuje. (Aplauz.) Dakle, nešto piše, ne znam šta piše. Prepoznao sam mu autoportret, a ovo drugo ne mogu, pravo da vam kažem ni da vidim, a i ne komuniciram sa onima koji slajdovima komuniciraju. Šta da radim, ja sam mislio da čovek ima neke druge načine za komunikaciju, ali to je u redu, to je sve u redu.

Je l' to nešto prstima pretite, nešto želite, nešto..? A ovako oči izgledaju kad se šire zenice, al' njemu svaki dan šire zenice po tri puta, ljudi; to je nešto teško na trafici što se uzima. (Aplauz.)

Dakle, dame i gospodo...

(Boško Obradović: Pa što prekidate sednicu?!)

Nešto vi dobacujete? Nešto biste opet da dobacujete?

Gospodine Đurišiću, žele da vam kažu da niste opozicija. To žele da kažu i Čanku, to žele da kažu i Jovanoviću, to žele da kažu svima vama. Vi niste opozicija. Opozicija ste samo ako opsjete mrtvog oca nekome ili ako opsjete majku nekome nepokretnu. Tad ste opozicija. Niste opozicija u suprotnom slučaju.

Nemojte da brinete, moj je posao da govorim, da vas edukujem, da naučite nešto, pošto niste iskoristili vreme u Skupštini da naučite nešto, i to ću da radim u budućnosti, a dolazim sutra da nastavim isti posao, da ne brinete. Ponovo dolazim da vas edukujem, da ne brinete. (Aplauz.)

(Boško Obradović: Bravo! Bravo!)

Dakle, ponovo dolazim. Jedini problem koji vi imate sa mnom je taj što nisam...

(Boško Obradović: Pa što prekidaš sednicu?!)

Prvo, nemojte da vičete i nismo na „ti“. Drugo, nisam ni žena da biste me tukli kao što ste tukli onu ženu u Narodnoj skupštini, niti možete, niti ću vam to dozvoliti. (Aplauz.)

Dakle, te trikove... Zvali su me ljudi, da vam kažem, iz jedne kafane u Čačku, rekli su mi da ste uvek primitivni, al' ja im nisam verovao. Ja sam im govorio – nije, nemoguće je da je taj čovek takav.

Ja dolazim sutra. Imam čitave dane za vas, ljudi, nemojte da se sekirate.

Sednicu prekida predsednik Narodne skupštine, koji je odredio do kada traje sednica. Danas je u 15.30 časova predsednik rekao kada će to da bude i do kada će sednica da traje.

Ali ja uživam u ovoj diskusiji. Je l' vidite kolika je nervoza? Sad da vam otkrijem zašto je nervoza tolika. Zato što ima još jedan kandidat, sem ovog koji se na trafici snabdeva ozbiljnim napicima, koji neće još dugo da sedi u ovoj Narodnoj skupštini Republike Srbije, po svoj prilici, zbog narodnog raspoloženja. (Aplauz.)

Pošto je to tako, nervoza dostiže svoj vrhunac i sad bi oni želeli sledeću stvar – želeli bi da im Maja da reč, ali da onda kažu da su prekinuti, da se bune i da nisu imali sve vreme koje je po Poslovniku predviđeno. A kad im kažete „pa imaćete sutra“, i doći ću i sutra da vam odgovorim, oni neće i ne znaju, zato što su sad svratili do trafike i sad se dobro osećaju i veruju da mogu da urade nešto, baš kao što su napadajući tu ženu, zajedno sa ambasadorima, u Narodnoj skupštini Republike Srbije. (Aplauz.)

E, sutra stižem ovde na matine, da vas podučim o budžetu, da vas naučim civilizovanom ponašanju u Narodnoj skupštini, da vas malo i opismenim, da znate nešto o tome kako da se obraćate drugim ljudima, ali da istovremeno naučite nešto i o budžetu.

(Boško Obradović: Pa što prekidaš sada?)

Pa prekidam zato što sam se uplašio da ćete da me napadnete. Računam, toliko ste jaki i hrabri, a ja se vas strašno mnogo plašim. Strašno vas se mnogo plašim da ne mogu ništa drugo.

(Boško Obradović: Pa ajmo onda.)

Šta ajmo onda?

(Predsednik: Poslaniče, molim vas, što ste izgubili sada živce?

Ajde...)

Izgubio je živce upravo zbog onoga što sam vam rekao.

(Boško Obradović: Pa gde bežite?)

(Predsednik: Nemojte da vičete, poslaniče. Obično u ovo vreme imamo ovu situaciju.)

Molim vas, poštovana predsednice, i upravo je iskoristio istu sintagmu kao i kad je tukao onu ženu u Narodnoj skupštini, umesto „gde bežite?“ – „gde bežite?“. Isto je vikao i na nju, uzbuđujući se, i onda je udario u rame; isto je to pomislio i sada.

Ja ne bežim nigde, i ne bežimo nigde, pa i ne bežimo nigde. Mi govorimo...

(Boško Obradović: Što ne nastavite sednicu?)

Pa sednica traje do 21.00 sat; pa rekla predsednica Skupštine danas.

(Boško Obradović: Ima još 10 minuta.)

(Predsednik: Poslaniče...)

Pa nemate. Ja govorim, kao što ste primetili, vi me prekidate.

E, dakle, pošto smo ustanovili da ne bežimo, nego da ćemo da ostanemo ovde, a doći ću i sutra da ne bismo bežali i sutra, nego da vas naučimo šta je civilizovano ponašanje... I, ovo nije kafana da biste vi pregovarali i vikali kao što ste navikli da vičete u kafani, što je u redu, imate pravo kad platite, al' ovo nije vaša Narodna skupština da biste imali pravo da se ponašate suprotno Poslovniku i svim pravilima, ali me strašno zabavljate i ne bih propustio taj veoma mudri napad sutra koji će da rasturi i pocepa u paramparčad sve naše ideje, a ovaj budžet, o njemu da ne govorim.

Mogu da mislim kakve će to reči da budu, od Sartra do Seneka. To se neće znati da l' je više citiran Pekić ili Andrić, ako ste ijedno delo ijednog od njih... Ali ajde, dobro je naše školstvo, dobar je naš prosvetni sistem. Računam, Šarčeviću, da su ga naterali bar jednu knjigu da pročita.

Dobro, da mi sad pogledamo gde bežimo, da mi pobegnemo u ozbiljne stvari, da mi u te ozbiljne stvari pobegnemo i da kažemo sledeće: što se građana Srbije tiče, ja mislim da su oni videli šta izaziva najveću nervozu – umesto kao u normalnim zemljama, kada opoziciji pomenete izbore, oni skaču od sreće, oni su najzadovoljniji.

(Boško Obradović: Umesto opoziciji da date reč, vi prekidate rad.)

(Predsednik: Poslaniče Obradoviću, možete li da ne dobacujete?)

Samo u našoj zemlji, kad im neko pomene izbore, oni beže ko đavo od krsta i ni za živu glavu samo da ne čuju reč „izbori“. 'Oćete da vam kažem zašto? Zašto je ovo važno za građane? Važno je da bi videli o čemu se radi. Zato što je njima važna samo jedna stvar, a to je gde i kako će oni da se smeste. Znaju oni da ne mogu ništa da urade. Znaju da ne znaju ništa da urade. Znaju da nikada nisu ni mislili da nešto urade, niti da nešto ponude.

Ne govorim o svima, govorim o pojedincima i znaju oni na koga se to odnosi. Ima tu i odgovornih ljudi i ozbiljnih ljudi, ima tu sistemskih stranaka koje i te kako dobro znaju da obave svoj posao i da nađu pravu meru za kritiku, ali ima onih koji su se na pomen izbora strašno uplašili, zato što znaju da više neće biti lepe plate u Skupštini, da više neće moći da viču, da urlaju, da više neće moći da tuku žene kao što su ih tukli izigravajući heroje i da više neće moći ambasadori da im priskaču u ponoć da bi im doneli još hiljadu glasova da bi mogli da budu ovde u Parlamentu. Neće moći da im pomažu ambasadori zato što im neće faliti hiljadu glasova, nego će im faliti desetine hiljada glasova da uđu u ovaj parlament; e zato ambasadori neće moći da im pomognu. (Aplauz.)

Vidite, još jedna stvarno veoma, veoma važna stvar oko budžeta, a to je...

(Boško Obradović: Imate još šest minuta.)

(Predsednik: Poslaniče Obradoviću, molim vas, ja ću vam odgovoriti sve što vas interesuje.)

Ja, gospođo Gojković, upravo pošto on govori da će neko da govori toliko i toliko, neću da nastavljam dalje. Sačuvaću ove važne stvari koje sam

mislio da vam kažem oko budžeta za sutra, da bih mogao njima da objasnim i da ih naučim jednu stvar. O njoj je Hemingvej govorio. Znae ko je Hemingvej. On je govorio da se onaj ko pobeđuje nikada ne zaustavlja i nastavlja da pobeđuje. Ja ću taj posao da nastavim da radim. I sutra ću da nastavim da radim i sa vama to će prilično dugo da traje. Hvala vam i izvinite što sam ovoliko... (Aplauz.)

PREDSEDNIK: Hvala svim poslanicima koji su danas uzeli...

(Boško Obradović: Replika.)

Je l' mogu, je l' smem da kažem nešto? Ako smem? Da, eto, dozvolili ste mi. Zahvaljujem. Da, bez batina.

Znači, želim da se zahvalim svim poslanicima koji su danas uzeli učešće u raspravi, kako strankama koje podržavaju Vladu, tako i opozicionim strankama koje su imale priliku da govore.

Kako ne želim da uskratim opozicionim poslanicima deset minuta vremena, a sada je osam minuta do devet, nastavićemo sutra da bi mogli 20 minuta da izlažu i da vode dijalog o budžetu, koliko znaju, sa predsednikom Vlade. Hvala.

Nastavićemo u 10.00 časova. Nakon pitanja nastavljamo o budžetu.

Hvala.

(Sednica je prekinuta u 20.55 časova.)